

د تواریخ دویم کتاب

پېژندگلو

د تواریخ په دویم کتاب کښې د خلقو خدای پاک ته واپس راتلل او بحال کېدل بیانېږي او په آخر کښې د گناه موضوع شکست خوري. په دې کتاب کښې مونږ په واضحه توگه گورو چې خدای پاک مینه ناک او معاف کوونکې دے، او همېشه خپلو هغه بچو ته هرکلی وائی څوک چې توبه وباسی او هغه ته واپس راځی. د تواریخ دویم کتاب د یهوداه تاریخ نور هم تفصیل سره بیانوی. او دا د هغه وخت نه څه وخت پس لیکلې شوې دے د حضرت عیسیٰ مسیح نه پینځه سوه اته دېرش کاله وړاندې کله چې اسرائیلیان د بابل د جلاوطنی نه را واپس کېدل. تاریخ لیکونکې د جلاوطنه خلقو د واپس راتلو پادگیرنه کوی او د حضرت سلیمان علیه السلام د بادشاهی لوی د دوباره ریاډوی. د کتاب په زیاته حصه کښې د یهوداه په گناه کښې د پرېوتلو او د هغې له وجې جلاوطن کېدلو ذکر دے. په یهوداه کښې پېر خدای پرست بادشاهان ؤو. خصوصاً د یهوداه بادشاه حزقیاه او یوسیا، بیا هم د گناه په دلدل کښې پوب شو. خو خدای پاک بیا هم خپلو غوره کړې شوو خلقو سره وفادار پاتې شو، او څنگه چې دا کتاب سر ته رسېږي نو په دې کښې د څو کلونو وقفه راځی او د خورس بادشاه د هغه سند په حقله خبرې کوی چې په کښې یهودیان د جلاوطنی نه لوظ کړې شوی وطن ته واپس راغلل. ستاسو د حفظ کولو دپاره ۱۴:۷ آیت ”نو که زما خلق څوک چې زما خپل خلق دی ما ته سوال وکړی او توبه وباسی او چې هغوی کوم بد عمل کوی د هغې نه راوگرځی، نو بیا به زه په آسمان کښې د هغوی سوال واورم، د هغوی گناهونه به معاف کړم او د هغوی زمکه به بیا آباډه کړم.“

د حضرت سلیمان د حکمت دپاره دُعا غوښتل

۱) د داؤد بادشاه زوی سلیمان خپله بادشاهی ښه مضبوطه کړه او مالک خدای د هغه خدای پاک د هغه مل وو او هغه یې پېر طاقتور کړو. ۲) سلیمان بادشاه هغه ټولو آفسرانو له چې د زرو سپرو او سلو سپرو د پلو مشران وو، د حکومت ټولو آفسرانو او کورنو ټولو مشرانو له حکم ورکړو، ۳) هغوی ته یې دا و فرمائیل چې د هغه سره په جبعون کښې د عبادت خای ته لاړ شی. هغوی هلته ځکه لاړل چې دا هغه خای وو چرته چې د مالک خدای د حضور خپمه لگېدلې وه، کومه چې د مالک خدای خدمت کونکې موسی په بیابان کښې جوړه کړې وه. ۴) داؤد د لوظ صندوق د مخکښې نه د قریت یعرب نه هغه خپمې ته راوړې وو چې کومه یې د دې دپاره په یروشلم کښې جوړه کړې وه. ۵) خو د زېرو کومه قربان گاه چې د حور نمسی او د اوری زوی بضلی اېل جوړه کړې وه هغه هلته په جبعون کښې د مالک خدای د مقدسې خپمې په مخکښې پرته وه. سلیمان بادشاه او ټولو خلقو هلته مالک خدای ته سوال وکړو. ۶) سلیمان د مالک خدای په حضور کښې قربان گاه ته وختلو، کومه چې د مالک خدای د مقدسې خپمې په مخکښې پرته وه او په هغې باندې یې یو زر سوزېدونکې نذرانې پیش کړې. ۷) په هغه شپه خدای پاک سلیمان ته څرگند شو او ورته یې و فرمائیل، ”چې څه غواړې نو وې غواړه چې زه یې درکړم.“ ۸) سلیمان ورته و فرمائیل، ”تا زما پلار داؤد ته همېشه لویه مینه ښودلې ده او اوس دې زه د هغه نه پس بادشاه جوړ کړم یم. ۹) اے مالک خدایه پاکه، هغه وعده پوره کړه چې زما د پلار سره دې کړې ده. تا زه په هغه خلقو بادشاه جوړ کړم یم چې څوک د زمکې د شگو په شان پېر دی، ۱۰) نو ما له پوهه او حکمت راکړه چې هغوی په سمه لار باندې بوخم. څوک داسې شته چې ستا په دې لوی قوم باندې حکومت وکړی؟“ ۱۱) خدای پاک سلیمان ته و فرمائیل، ”تا جائیداد، دولت، عزت، یا د هغه خلقو مرگ نه دے غوښتلې چې ستا نه نفرت کوی او د اوږد عمر سوال دې

هم نه دے کړې، خو تا د حکمت او پوهې سوال کړې دے چې زما په هغه خلقو باندې حکومت وکړې چې په چا باندې ما بادشاه جوړ کړې یې، (۱۲) نو ځکه زه به تا له حکمت او پوهه درکړم. او د دې نه علاوه، زه به تا له دومره دولت، خزانې او عزت درکړم چې نه به د دې نه مخکې یو بادشاه ته ملاو شوی وی او نه به وروستو چا ته کله هم ملاو شی.“

د حضرت سلیمان بادشاه طاقت او دولت

(۱۳) نو سلیمان په جبعون کښې د عبادت د ځای نه لارو، چرته چې د مالک خدای د حضور څپمه وه او یروشلم ته راوایس شو. هلته هغه په اسرائیل حکومت کولو. (۱۴) هغه هلته د څوارلسو سوو جنگی گاپو او دولس زرو په آسونو سوارو کسانو یو لښکر جوړ کړو، د هغوی څه کسان یې په یروشلم کښې وساتل او باقی نور یې په مختلفو ښارونو کښې کښېنول. (۱۵) د هغه د بادشاهۍ په دوران کښې سپین زر او سره زر په یروشلم کښې د کانو په شان عام شول او د یار دومره زیات و او لکه چې د غرونو په لمنو کښې بې شمېره چنارونه وی. (۱۶) د سلیمان سوداگرو د هغه آسونه او جنگی گاپی د مصر او قوعی په علاکو کښې اخستلې، هغوی یوه جنگی گاپی په شپږ سوه د سپینو زرو سیکو باندې او یو آس د سپینو زرو په یو نیم سل سیکو باندې اخستلو. هغوی په حتی او شامی بادشاهانو باندې هم آسونه او جنگی گاپی خرڅولې.

د خدای پاک د کور د عمارت دپاره تیارې کول

۲ (۱) سلیمان فېصله وکړه چې یو کور جوړ کړی چرته به چې د مالک خدای د نوم عبادت کیږی او د خپل ځان دپاره یو شاهي محل هم جوړ کړی. (۲) هغه او یا زره سپری د سامان راوړلو او اتیا زره سپری یې د غرونو نه د کانو د راویستلو دپاره مقرر کړل. درې زره او شپږ سوه داسې نور سپری و او چې د کار

مشری یی کوله. (۳) سلیمان د صور بادشاه حیرام له یو پیغام ولېرلو چې، ”ما له د دیار لرگی راولېره لکه څنگه چې تا زما پلار داؤد له لېرلی وُو چې کله هغه محل جوړولو. (۴) زه د مالک خدای زما د خدای پاک د نوم د درناوی دپاره یو کور جوړوم. دا به یو مخصوص خای وی چرته به چې د هغه په مخکښې خوشبوئی سوزولې شی، د قربانی خاص روتی پېش کولې شی او چې په هر سحر او ماښام، د سبت په ورځ، د نوې میاشتی په اخترانو او د مالک خدای زمونږ د خدای پاک په نورو مقررو اخترانو باندې سوزېدونکې نذرانې پېش کولې شی. هغه اسرائیل له حکم ورکړې دې چې دا کار به د همېشه دپاره کوئ. (۵) زه چې کوم کور جوړوم نو هغه به عظیم کور وی، ځکه چې زمونږ خدای پاک د نورو ټولو معبودانو نه لوی دې. (۶) خو په حقیقت کښې بیا هم څوک د خدای پاک دپاره کور نه شی جوړولې، ځکه چې په لویو آسمانونو کښې هغه نه شی خائېدلې. نو زه څوک یم چې د هغه دپاره یو کور جوړ کړم، بغېر د دې نه چې یو خای جوړ کړم چې د هغه په وړاندې په کښې نذرانې پېش کیري؟ (۷) نو ما له یو سرې راولېره چې په نقش نگاری کښې، د سرو زرو، سپینو زرو، زېرو او اوسپنې په کار کښې او د آسمانی رنگ، کاسنی او د سور رنگ کپره جوړولو کښې ما هر وی. هغه به د یهوداه او یروشلم کاریگرو سره کار کوی کوم چې زما پلار داؤد خوښ کړی دی. (۸) ما ته پته ده چې ستاسو د لرگو وهونکی سړی پېر تکره دی، نو ما له د لبنان نه د دیار، سبر ونې او صندل لرگی راولېره. زما سړی به ستاسو د سړو مدد کوی، (۹) چې پېر زیات لرگی تیار کړی، ځکه چې زما د خدای پاک د کوم کور د جوړولو اراده ده هغه به لوی او بې مثاله وی. (۱۰) گوره، ستا د کاریگرانو په مزدوری کښې به دوه زره ټنه غنم او دوه زره ټنه اوربشي، څلور لاکه لیټره مے او څلور لاکه لیټره د زیتونو تېل درولېرم.“ (۱۱) د صور بادشاه حیرام سلیمان له په جواب کښې یو خط ولېرلو. هغه ورته لیکلی وُو، ”مالک خدای د خپلو خلقو سره مینه کوی نو په دې وجه هغه ته د هغوی بادشاه جوړ کړې. (۱۲) د مالک خدای د بنی اسرائیلو د خدای پاک ثناء صفت دې وی، چې د آسمان او زمکې پیدا کوونکې دې. هغه داؤد بادشاه له یو

هوبنيار زوئى ورکړې دے، چې د پوهې او مهارت خاوند دے، چې اوس د هغه منصوبه دا ده چې د مالک خدائى دپاره يو کور او د خپل ځان دپاره يو محل جوړ کړي. (۱۳) زه تا له يو قابل او تکړه اُستاز درلېرم چې د هغه نوم حيرام دے. (۱۴) د هغه مور د دان د قبيلې وه او د هغه پلار د صور اصلى اوسېدونکې وو. هغه د سرو زرو، سپينو زرو، زېرو، اوسپنې، کانو او د لرگو د څيزونو په جوړولو باندې پوهېږي. هغه د آسمانى رنگ، کاسنى او سور رنگ او د لټې د کپړې په کار پوهېږي. هغه هر قسم پاخه ليکل کولې شى او چې هغه له هر څنگه نقشه ورکړې شى نو په هغې عمل کولې شى. هغه پرېږده چې ستا د تکړه کارېگرو سره او د هغوى سره کار وکړي چا چې ستا د پلار يعنې د داؤد بادشاه دپاره کار کړې وو. (۱۵) نو اوس مونږ له هغه غنم، اوربشې، مے او د زيتونو تېل راولېږه چې تا يې وعده کړې ده. (۱۶) د لبنان په غرونو کبني به مونږ هغه ټول د ديار لرگي ووهو چې تا ته يې ضرورت دے، هغه به د يو بل سره د کشتۍ په شان وتړو او په سمندر کبني به يې روان کړو چې تر يافا پورې ورسېږي. د هغه ځائ نه يې ته يروشلم ته وړلې شې.

د خدائى پاک د کور جوړېدل شروع کېدل

(۱۷) سليمان بادشاه د هغه ټولو مسافرو مردم شماری وکړه چې هغوى د بنى اسرائيل په ملک کبني اوسېدل، هم هغه شان مردم شماری څنگه چې د هغه پلار داؤد اخستې وه. هلته يو لاک درې پنځوس زره او شپږ سوه مسافر اوسېدونکي وو. (۱۸) هغه اوياء زره کسان د سامان د وړلو راوړلو دپاره او اتيا زره کسان يې په غرونو کبني د کانو پرې کولو دپاره مقرر کړل او درې زره او شپږ سوه مشران يې د دې دپاره مقرر کړل چې د خلقو نه کار اخلي.

۳ (۱۹) نو سليمان په يروشلم کبني د مورياه په غر د مالک خدائى د کور جوړول شروع کړل، چرته چې مالک خدائى د هغه پلار داؤد ته راڅرگند شوې

وو. د مالک خدای کور د ارنان یبوسی په درمند جوړ شو، کوم خای چې داؤد
 خوبس کړی وو. (۲) او د هغې جوړېدل د هغه د بادشاهی د څلورم کال د دویمې
 میاشتی په دویمه ورځ شروع شو. (۳) سلیمان چې د خدای پاک د کور کوم
 بنیاد کېښودو هغه تقریباً دېرش گزه اوږد او تقریباً لس گزه پلن وو. (۴) د ننوتلو
 کوټه د کور د پوره پلنوالی هومره یعنی تقریباً لس گزه وه او تقریباً شپېته گزه
 اوچته وه. د کوټې دننه دېوالونه او چت په سوچه سرو زرو باندې پټ وو. (۵) په
 لویه کوټه باندې د دیار د لرگی تختې لگولې شوې وې چې په سوچه سرو زرو
 باندې پټې وې، چې په دې باندې د کجورو د ونو گلکاری شوې وه او د زنجیرونو
 نمونې ورباندې جوړې شوې وې. (۶) بادشاه د خدای پاک کور د قیمتی کانیو او
 د پروائم د ملک د سرو زرو سره ښائسته کړو. (۷) هغه د کور د دېوالونو، د
 تختو او دروازو پټولو دپاره سره زر استعمال کړل، کاریگرو په دېوالونو باندې د
 وزرو والا مخلوق نقشی هم جوړې کړې، (۸) د دننې کوټې نوم زیات مقدس
 خای وو، چې تقریباً لس گزه اوږده او لس گزه پلنه وه، چې د کور د پوره پلنوالی
 هومره وه. د زیات مقدس خای د دېوالونو پټولو دپاره د شلو ټنو نه زیات سره
 زر استعمال شوی وو، (۹) تقریباً نیم سپر سره زر د مېخونو د جوړولو دپاره
 استعمال شوی وو او د برنو کوټو دېوالونه هم په سرو زرو باندې پټ وو. (۱۰)
 بادشاه خپلو کاریگرو له دا حکم هم ورکړو چې د وزرو والا مخلوق د اوسپنې نه
 جوړ کړی، په سرو زرو یې پټ کړی او په زیات مقدس خای کېنې یې کېږدی.
 (۱۱) - (۱۳) هلته دا څنگ په څنگ دروازې ته مخامخ ودرولې شوی وو. د هر یو
 دوه وزر وو، چې هر یو تقریباً دوه نیم گزه پلن وو، وزر یې داسې خواره وو چې
 د کوټې په مینځ کېنې د یو بل سره ملاوېدل او په بل طرف باندې د کوټې دېوال ته
 رسېدلی وو، چې پوره پلنوالی یې تقریباً لس گزه وو. (۱۴) د زیات مقدس خای
 یوه پرده د مهینې لټې نه جوړه وه، چې د آسمانی، کاسنی او سور رنگ د وزرو
 والا مخلوق د شکلونو کار ورباندې شوی وو.

د زېرو دوه ستنې

۱۵) بادشاه دوه ستنې جوړې کړې چې هره يوه تقريباً اولس گزه لوړه وه او د خدای پاک د کور په مخکېنې يې ولگولې. د هرې ستنې د پاسه تقريباً درې گزه لوړ تاجونه وو. ۱۶) د ستنو سرونه د زنځيرونو د کړو په شکلونو او په سلو انارو باندې بنائسته کړې شوي وو. ۱۷) ستنې د خدای پاک د کور د ننوتلو په طرفونو باندې لگولې شوې وې، د جنوب په طرف باندې چې کومه ستنه لگولې شوې وه د هغې نوم يکين وو او چې په شمالي طرف باندې وه د هغې نوم بوغز وو.

د خدای پاک د کور سامان

۴ ۱) د سليمان بادشاه يوه د زېرو قربانگاه وه، کومه چې تقريباً لس گزه اوږده، لس گزه پلنه او پينځه گزه اوچته وه. ۲) هغه د زېرو يوه گول پيگي هم جوړه کړه چې تقريباً درې گزه پوښه وه، مينځ يې پينځه گزه وو او پينځلس گزه غټه وه. ۳) د پيگي گهرچاپېره په ټوله بهرنۍ څنډه باندې د يو بل د پاسه د بنائسته بنکارېدو دوه قطارونه وو. د بنائسته بنکارېدو دا قطارونه د غويانو د بتانو په شکل کېنې وو، چې دا ټول د پوره پيگي سره يوه ټکره شوي وو. ۴) پيگي د زېرو د دولسو غويو په شا باندې پرته وه چې د غويو مخونه بهر وو، چې په څلورو واړو طرفونو باندې درې درې غويو مخونه اړولي وو. ۵) د پيگي طرفونه درې انچې غټ وو. د دې څنډه د پيالي د څنډې په شان وه، چې د نيلوفر د گل په شان بنکارېده. په پيگي کېنې تقريباً شپېته زره ليتره اوبه راتلې. ۶) هغوی لس بنانگونه هم جوړ کړل، چې پينځه د خدای پاک د کور په جنوبي طرف باندې او پينځه په شمالي طرف باندې کېنېدلې شول. دا د ځناورو د برخو په کنگالولو کېنې استعمالېدل کوم چې د نذرانې په توگه سوزولې کېدل. په غټه پيگي کېنې اوبو د امامانو د پاره وې چې د وينځلو د پاره يې استعمالولې. ۷-۸) د اصولو

په مطابق هغوی لس د سرو زرو ډیوټ او لس مېزونه جوړ کړل او د خدای پاک د کور په لویه کوټه کښې یې کېښودل، چې په هر طرف باندې پینځه ډیوټ او پینځه مېزونه وو. هغوی سل د سرو زرو جامونه هم جوړ کړل. (۹) هغوی د امامانو دپاره یو دربار هم جوړ کړو او یو بهرنی لوی دربار یې هم جوړ کړو. هغوی دربار ته د ننوتلو دپاره دروازې هم جوړې کړې او دا دروازې یې په زېرو باندې پټې کړې. (۱۰) ډیګی د خدای پاک د کور د نمرخاته جنوبي طرف گوټ سره نزدې اېښودې شوې وه. (۱۱) - (۱۶) حیرام لوبښی، بېلچې او جامونه هم جوړ کړل. هغه دا هر څه هغسې مکمل کړل چې څنگه یې د سلیمان بادشاه سره وعده کړې وه چې د خدای پاک د کور دپاره به یې جوړوی: دوه ستنې، د ستونو دپاسه دوه د جامونو په شان تاجونه، په هر تاج باندې د زنجیر د کړو شکلونه، د زېرو څلور سوه انار چې د هر تاج نه گېرچاپېره په دوو قطارونو کښې وو، لس گاپی، لس ښانکونه، یوه ډیګی، دولس غویې چې ډیګی ورباندې پرته وه، لوبښی، بېلچې او درې غابښی. د کاریگرو مشر حیرام دا هر څه د پرقېدونکو زېرو نه جوړ کړل، لکه څنگه چې سلیمان بادشاه حکم کړی وو، چې دا دې د مالک خدای په کور کښې استعمال شی. (۱۷) بادشاه دا هر څه د اردن په مېدان کښې د سکات او صریده په مینځ کښې په بتی کښې جوړ کړی وو. (۱۸) دومره زیات سامان په کښې جوړ شوی وو چې هیچا هم د هغه زېرو ټول وزن معلوم نه کړو چې په دې کښې استعمال شوی وو. (۱۹) سلیمان بادشاه د خدای پاک د کور دپاره د سرو زرو دا سامان هم جوړ کړی وو، قربانگاه او خدای پاک ته د پیش کړی شوې روتی، مېز، (۲۰) ډیوټ او د ښو سرو زرو ډیوټ چې د منصوبې په مطابق د زیات مقدس ځای ته مخامخ بلېدې، (۲۱) د گلونو ښائسته والی، ډیوټ او چمتې، (۲۲) د ډیوو سرپوښونه، جامونه، د خوشبوی لوبښی او د بلو سکارو وړلو دپاره استعمالېدونکی لوبښی. دا ټول څیزونه د سوچه سرو زرو نه جوړ شوی وو. د خدای پاک د کور بهرنی دروازې او د زیات مقدس ځای دروازې په سرو زرو باندې پټې کړې شوې وې.

۵ (۱) کله چې سلیمان بادشاه د مالک خدای د کور ټول کار ختم کړو، نو هغه د خدای پاک د کور په خزانو کېنې هغه ټول څیزونه کېښودل کوم چې د هغه پلار داؤد مالک خدای ته وقف کړی و او یعنې سپین زر، سره زر او نور سامان.

د لوظ صندوق د مالک خدای کور ته راوړلې کېدل

(۲) بیا سلیمان بادشاه د قبیلو او د بنی اسرائیلو د پلو ټول مشران راوغوښتل چې په یروشلم کېنې راغونډ شی، او د مالک خدای د لوظ صندوق د داؤد د ښار صیون نه یوسی. (۳) نو هغوی ټول د جونگړو د اختر په وخت کېنې راغونډ شول. (۴) کله چې ټول مشران راغونډ شول، نو بیا لیویانو د لوظ صندوق اوچت کړو. (۵) هغوی دا د خدای پاک کور ته راوړو. امامانو او لیویانو هم د مالک خدای د حضور خېمه او د دې ټول سامان د خدای پاک کور ته یوړو. (۶) سلیمان بادشاه او ټول بنی اسرائیلیان د لوظ صندوق په مخکېنې راغونډ شول او دومره پېر گډان او څاروی یې حلال کړل چې هغه د شمېر نه بهر و. (۷) بیا امامانو د مالک خدای د لوظ صندوق د خپل خاص ځای یعنې د خدای پاک د کور دننې زیات مقدس ځای ته راوړو او د وزرو والا مخلوق لاندې یې کېښودو. (۸) د هغوی خورو ورو وزرو د لوظ صندوق او د وړولو بازوگان پټ کړل. (۹) که څوک د زیات مقدس ځای په مخکېنې ولاړ وو نو هغوی دا بازوگان لیدلې شول ځکه چې دا اوږده وو، خو د بل یو ځای نه هم نه ښکارېدل. هغه بازوگان تر ننه پورې هلته دی. (۱۰) د لوظ صندوق دننه د کانیو د هغه دوو تختو نه بغېر هیڅ هم نه و او کومې چې موسی د سینا د غره سره په کېنې اېښې وې، دا په هغه وخت کېنې شوی و او چې کله بنی اسرائیلیان د مصر نه راروان و او مالک خدای د هغوی سره یو لوظ وکړو.

د مالک خدای جلال

(۱۱) - (۱۳) کٺه د امامانو د خدمت وار وو او کٺه نه، خو چې کوم امامان هلته موجود وو هغوی خپل ځانونه پاک کړل او د مقدس ځای نه لارل. ټولو ليويانو موسيقارانو، آسف، هيومان او يدوتون او د هغوی ټولو خپلوانو د لټې جامې اغوستې وې. ليويان د چمتو او بينجو سره د قربان گاه سره نږدې نمرخاته طرف ته ولاړ وو او د هغوی سره يو سل او شل امامان وو چې بيگلي يې غږولې. د سندرغاړو او بيگلو غږوونکو آواز او ساز به په يو ځای اوچتېدو چې د مالک خدای ثناء صفت او شکر ادا کړی. ورسره يې بيگل، چمتې او نور څيزونه غږول، هغوی به آواز اوچتولو او د مالک خدای يې داسې صفت کولو، ”د مالک خدای ثناء صفت بيان کړی، ځکه چې هغه مهربان دے، او د هغه مينه ابدی ده.“ بيا د مالک خدای کور د وريځې نه پک شو. (۱۴) نو امامانو د وريځې په وجه خدمت نه شو تر سره کولې، ځکه چې د مالک خدای جلال د خدای پاک کور پک کړے وو.

د حضرت سليمان خلقو ته تقرير کول

۶ (۱) بيا سليمان دُعا وکړه، ”مالک خدایه، تا په تکه توره وريځ کښې اوسېدل خوښ کړی دی. (۲) اوس ما ستا دپاره يو عظيم کور جوړ کړے دے، يو داسې ځای چې د همپشه دپاره به په کښې اوسېږې.“ (۳) ټول بنی اسرائيليان هلته ولاړ وو. بادشاه هغوی ته مخ ورواړولو او د هغوی دپاره يې د خدای پاک نه برکت وغوښتلو. (۴) هغه وفرمائيل، ”د مالک خدای د بنی اسرائيلو خدای پاک ثناء صفت دې وی. هغه چې زما د پلار داؤد سره کومه وعده کړې وه نو هغه يې پوره کړې ده کله چې هغه وفرمائيل چې (۵) د هغه وخت نه چې د کله نه مې خپل خلق د مصر نه راويستی دی تر اوسه پورې ما د بنی اسرائيلو په مُلک کښې يو ښار هم نه دے خوښ کړے چې هلته زما د عبادت دپاره يو کور جوړ کړے شی او ما هيڅ څوک هم نه دے خوښ کړے چې زما د خلقو بنی اسرائيلو مشری

وکړی. ﴿٦﴾ خو اوس ما یروشلم خوښ کړې دے چې دا به هغه خائ وی چرته چې به زما عبادت کیری او ما داؤد خوښ کړې دے چې زما په خلقو یعنی بنی اسرائیلو باندې حکومت کوی. ﴿٧﴾ او سلیمان خپله خبره جاری وساتله، ”زما د پلار داؤد منصوبه دا وه چې د مالک خدای د بنی اسرائیلو خدای پاک د عبادت دپاره یو کور جوړ کړی، ﴿٨﴾ خو مالک خدای هغه ته وفرمائیل چې زما د نوم د درناوی دپاره د یو کور جوړولو په غوښتلو کښې ته په حقه یې، ﴿٩﴾ خو ته به هغه هیڅکله جوړ نه کړې بلکې هغه به ستا خپل زوی وی چې زما دپاره کور جوړ کړی. ﴿١٠﴾ اوس مالک خدای خپله وعده پوره کړې ده، زه د خپل پلار نه پس د بنی اسرائیلو بادشاه جوړ شوې یم او ما د مالک خدای د بنی اسرائیلو خدای پاک د نوم درناوی دپاره یو کور جوړ کړې دے. ﴿١١﴾ ما په هغه کور کښې د لوظ صندوق اېښے دے چې په هغې کښې د هغه لوظ د کانیو تختې دی کوم چې مالک خدای د بنی اسرائیلو سره کړې دے.“

د حضرت سلیمان دُعا

﴿١٢﴾ بیا سلیمان د خلقو په مخکښې لارو او د قربانگاه په مخکښې وړاندې ودرېدو او د دُعا دپاره یې لاسونه اوچت کړل. ﴿١٣﴾ سلیمان د زېرو یو ممبر هم جوړ کړې وو او دا یې د دربار په مینځ کښې اېښے وو. دا اووه نیم فته اوږد اووه نیم فته پلن او څلور نیم فته اوچت وو. هغه په دې ممبر ودرېدلو، او بیا ټیټ شو، د هلته نه هر چا هغه ولیدو. بیا هلته نه هغه آسمان طرف ته خپل لاسونه اوچت کړل. ﴿١٤﴾ هغه سوال وکړو، ”اے مالک خدایه، د بنی اسرائیلو خدایه پاکه. په ټول آسمان او زمکه کښې ستا په شان خدای نشته. کله چې ستا خلق د زړه د اخلاصه ستا فرمانبرداری کوی نو ته هغوی سره خپل لوظ پوره کوی او هغوی ته خپله مینه ښایې. ﴿١٥﴾ تا چې د خپل خدمت کوونکی زما د پلار داؤد سره کومه وعده کړې ده نو هغه دې ټوله نن په خپله پوره کړې ده. ﴿١٦﴾ نو اوس مالک خدایه د بنی اسرائیلو خدایه پاکه، هم هغه وعده هم پوره کړه چې کومه تا زما پلار

سره کړې ده چې هغه ته دې فرمائیلی وُو چې د هغه د اولاد نه به همېشه داسې یو کس وی چې په بنی اسرائیلو به بادشاهی کوی، که هغوی د هغه په شان ستا په قانون باندې په توجو سره عمل کوی. (۱۷) نو اوس مالکۀ خدایه د بنی اسرائیلو خدایه پاکه، هغه هر څه پوره کړه چې تا د خپل خدمت کوونکی داؤد سره وعده کړې ده. (۱۸) خو اے خدایه پاکه، ولې ته به په رښتیا د بنیادمو سره اوسېږې؟ ستا هستی خو دومره لویه ده چې آسمانونه، لوی آسمانونه هم ستا دپاره واره دی نو بیا دا کور خو پېر زیات وړوکه دے چې ما جوړ کړے دے. (۱۹) مالکۀ خدایه زما خدایه پاکه، زه ستا خدمت کوونکے یم. زما سوال واوره او چې ما کوم سوال درته کړے دے هغه پوره کړه. (۲۰) ته په دې کور او په دې ځای باندې شپه او ورځ نظر ساته چې تا فرمائیلی دی چې ته به دلته خپل نوم ردې. زه چې دې ځای ته مخامخ کومه او دُعا کوم نو هغه همېشه اوره. (۲۱) د خپل خدمت کوونکی دُعاگانې او د خپلو خلقو بنی اسرائیلو دُعاگانې اوره چې کله هغوی دې ځای ته مخ کوی او دُعا کوی. ته په آسمان کښې اوره چرته چې ته اوسېږې او چې کله ته اورې نو معافی کوه. (۲۲) کله چې په یو کس الزام ولگوی چې بل چا ورسره بد کړی دی او په دې کور کښې ستا قربان گاه ته راوستلے شی چې هغه قسم وکړی چې بې گناه دے، (۲۳) نو اے مالکۀ خدایه، په آسمان کښې اوره او د خپلو خدمت کوونکو عدالت کوه. مجرم له هغه شان سزا ورکوه چې څنگه یې حقدار وی او چې څوک بې گناه وی نو هغه پرېږده. (۲۴) کله چې ستا خلق بنی اسرائیلیان د خپلو دشمنانو نه شکست وخورى ځکه چې هغوی به ستا خلاف گناه کړې وی او چې بیا هغوی تا ته راوگرځی او دې کور ته راشی او تا ته په عاجزی سره د معافی دپاره سوال وکړی، (۲۵) نو په آسمان کښې د هغوی سوال اوره. د خپلو خلقو سزا معاف کوه او واپس یې هغه مُلک ته راوله چې کوم تا هغوی او د هغوی پلار نیکه له ورکړے دے. (۲۶) کله چې په دې وجه د آسمان نه باران ایسار شی چې ستا خلقو گناه کړې وی او کله چې هغوی په عاجزی سره دې کور ته مخ کړی او توبه وباسی (۲۷) نو په آسمان کښې د هغوی سوال

اوره او د خپلو خدمت کوونکو د بنی اسرائیلو گناهونه معاف کوه او هغه څه ورته بنايه چې کوم صحيح وي. بيا اے مالکۀ خُدايه، په دې خپل مُلک باندې باران راولېږه، کوم چې تا خپلو خلقو له ورکړې دے چې د همپشه دپاره د هغوی میراث وي. (۲۸) کله چې په هغه مُلک کښې قحط، وبا وي يا د گرمې هوا يا د قحطۍ د مُولخانو په وجه فصلونه تباہ کيږي، يا چې دشمنان ستا د خلقو ښار محاصره کړي، يا چې کله د هغوی په مينځ کښې يو مرض يا بيماري وي، (۲۹) نو د هغوی دُعاگانې اوره. که ستا د خلقو بنی اسرائیلو نه هر څوک هم، د مصيبت او تکليف په وخت کښې خپل لاسونه د دُعا دپاره دې کور ته اوچت کړي، (۳۰) نو د هغوی سوال اوره. په آسمان کښې په خپل کور کښې د هغوی سوال اوره او هغوی معاف کوه. صِرْف تۀ د بنی آدم د زړۀ په منصوبو پوهېږي. هر چا سره هغه شان سلوک کوه چې څنگه يې حقدار وي، (۳۱) نو چې داسې ستا خلق ستا نه یريږي او چې هغوی همپشه ستا تابعداری کوي چې کله په هغه مُلک کښې اوسېږي چې تا زمونږ پلار نيکه له ورکړې دے. (۳۲) د پردی مُلک هغه خلق چې په لرې مُلک کښې اوسېږي چې هغوی دا واورې چې تۀ څومره لوی او طاقتور يې او د کار کولو دپاره تۀ همپشه څومره تيار يې او چې کله هغوی د دُعا دپاره دې کور ته راشي، (۳۳) نو تۀ د هغوی سوال اوره. چرته چې تۀ اوسېږي، د هغوی سوال اوره او هغه څه کوه چې دوی يې غواړي، نو چې داسې د ټولې دُنیا خلق دې وپېژني او ستا د خلقو بنی اسرائیلو په شان ستا نه ویريږي. بيا به هغوی ته پته ولگي چې ما دا کوم کور جوړ کړې دے په دې پورې ستا نوم ترلے شوې دے. (۳۴) کله چې تۀ خپلو خلقو له حُکم ورکړې چې د خپلو دشمنانو خلاف جنگ له لار شئ او هغوی تا ته سوال وکړي، چې هغوی چرته هم وي او مخ يې دې ښار ته وي کوم چې تا خوښ کړې دے او دې کور ته يې مخ وي کوم چې ما ستا دپاره جوړ کړې دے، (۳۵) نو د هغوی سوال اوره. په آسمان کښې د هغوی سوال اوره او هغوی له فتح ورکوه. (۳۶) کله چې ستا خلق ستا خلاف گناه وکړي او داسې هيڅ څوک نشته چې گناه نۀ کوي او په غصه

کښې ته د هغوی دشمنان پرېږدې چې هغوی له شکست ورکړي او هغوی یو بل
 مُلک ته قېديان بوځي، که هغه مُلک لرې هم وي، (۳۷) نو د خپلو خلقو سوال
 اوره. که هلته په هغه مُلک کښې هغوی توبه وباسي او تا ته سوال وکړي او دا
 اقرار وکړي، چې مونږ پېر گناهگار او بدعمله يو، نو اے مالکۀ خُدايه، د هغوی
 سوال اوره. (۳۸) که په هغه مُلک کښې هغوی په رښتيا او د زړه د اخلاصه توبه
 وباسي او سوال وکړي چې مخ يې دې مُلک ته وي کوم چې تا د هغوی پلار نيکه
 له ورکړې دے، هغه ښار چې کوم تا خوښ کړې دے او هغه کور چې ما ستا
 دپاره جوړ کړې دے، (۳۹) نو د هغوی سوال اوره. په آسمان کښې، چرته چې
 اوسېږې په هغوی مهربان شه او د خپلو خلقو ټول گناهونه معاف کوه. (۴۰) نو
 اے زما خُدايه پاکه، مونږ ته وگوره او هغه دُعاگانې قبولې کړه چې په دې خُائ
 کښې شوې دي. (۴۱) مالکۀ خُدايه اے خُدايه پاکه، د خپل لوظ صندوق سره دې
 خاص خُائ ته دننه لار شه چې دا صندوق ستا د طاقت نښه ده. اے مالکۀ
 خُدايه پاکه، ستا امامانو ته دې خلاصون ملاو شي او ستا ايماندار خدمت
 کوونکي دې ستا د مهرباني په وجه خوشحاله وي. (۴۲) مالکۀ خُدايه اے خُدايه
 پاکه، کوم بادشاه چې تا خوښ کړې دے هغه مه رد کوه. هغه مينه ياده کړه چې
 کومه تا د خپل خدمت کوونکي داؤد سره کړې ده.

د خُدائ پاک د کور وقف کېدل

۷ (۱) کله چې سليمان بادشاه خپله دُعا ختمه کړه نو د آسمان نه اور راکوز
 شو او کومې نذرانې چې پېش کړې شوې وې هغه يې وسوزولې او د خُدائ پاک
 کور د مالک خُدائ د حضور د جلال نه پک شو. (۲) امامان د مالک خُدائ
 کور ته حُکه نه شول ننوتلې چې د مالک خُدائ کور د جلال نه پک وو. (۳) کله
 چې ټولو بنی اسرائيلو وليدل چې اور راکوزېدلو او د مالک خُدائ د جلال نه پک
 حضور هغه کور پک کړې وو، نو هغوی پرمخې په زمکه وغورزېدل، سجده يې

وکره او د مالک خدای په ثناء صفت کښې یې وفرمائیل، ”هغه مهربان دے، د هغه د وفا نه پکه مینه د همیشه دپاره ده.“ (۴) بیا سلیمان او ټولو خلقو مالک خدای ته نذرانې پېش کړې. (۵) هغه دوویشته زره څاروی او یو سل او شل زره گډان د سلامتې نذرانې په توگه حلال کړل. نو داسې هغه او ټولو خلقو د خدای پاک کور وقف کړو. (۶) امامان په هغه مقرر و شوو ځایونو باندې ولاړ و او لیویان ورسره و، هغوی وفرمائیل، ”د هغه نه ختمېدونکې مینه د همیشه دپاره ده.“ هغوی د موسیقی د هغه سامان سره په یو انداز سندرې وئیلې کوم چې داؤد بادشاه د مالک خدای د ثناء صفت دپاره جوړ کړی و. لیویانو ته مخامخ امامانو بیگلې غږولې او په دې دوران کښې ټول بنی اسرائیلیان ولاړ و. (۷)

سلیمان د دربار مرکزی حصه وقف کړه، کوم ځای چې د مالک خدای د کور په مخکښې وو او بیا یې هلته پوره سوزېدونکې نذرانې، د غلې نذرانې او د سلامتې د نذرانې وازگه یې پېش کړه، هغه داسې ځکه وکړل چې هغه د زېرو کومه قربان گاه جوړه کړې وه نو هغه قربان گاه د دې ټولو نذرانو دپاره پېره وړه وه. (۸)

سلیمان او ټولو بنی اسرائیلو اووه ورځې د جونگرو اختر وکړو. هلته په شمال کښې د حمات درې نه واخله په جنوب کښې د مصر د سرحد پورې یوه لویه گڼه وه. (۹) هغوی اووه ورځې د قربان گاه د وقف کولو دپاره او اووه نورې ورځې د اختر دپاره تېرې کړې. په آخری ورځ هغوی یو آخری تقریب وکړو، (۱۰) په ورپسې ورځ یعنې د اوومې میاشتې په درویشتمه ورځ، سلیمان خلق کورونو ته ولېږل. هغوی په هغه ټولو برکتونو باندې خوشحاله و او کوم چې مالک خدای بنی اسرائیلو له، داؤد او سلیمان له ورکړی و.

د خدای پاک حضرت سلیمان ته بیا څرگندېدل

(۱۱) کله چې سلیمان بادشاه د مالک خدای کور او محل او د دې دپاره ټولې منصوبې مکملې کړې، (۱۲) نو مالک خدای هغه ته د شپې راڅرگند شو او هغه ته یې وفرمائیل، ”ما ستا دعا اورېدلې ده او دا ځای د یو داسې ځای په توگه قبولوم

چرته به چې ما ته نذرانې پېش کيږي. (۱۳) کله هم چې زه باران نه وروم يا د قحطۍ ملخان راولېږم چې فصلونه وخورى او يا په خپلو خلقو باندې يوه وبا راولېږم، (۱۴) نو که زما خلق څوک چې زما خپل خلق دى ما ته سوال وکړي او توبه وياسي او چې هغوى کوم بد عمل کوى د هغې نه راوگرځي، نو بيا به زه په آسمان کښې د هغوى سوال واورم، د هغوى گناهونه به معاف کړم او د هغوى زمکه به بيا آباډه کړم. (۱۵) زه به په دې کور باندې نظر وساتم او چې په دې کور کښې کومې دُعاگانې وشي نو د هغې اورېدو دپاره به تيار يم، (۱۶) ځکه چې دا ما خوښ کړې دى او دا مې د دې دپاره پاک گرځولې دى چې دلته به د تل دپاره زما عبادت کيږي. زه به په دې باندې نظر ساتم او تل به يې حفاظت کوم. (۱۷)

که تۀ د خپل پلار داؤد په شان په وفادارى سره زما خدمت کوې، زما قانون منې او هغه هر څۀ کوې چې ما يې حکم کړې دى، (۱۸) نو زه به هغه وعده پوره کړم کومه چې ما ستا پلار داؤد سره کړې وه کله چې ما هغه ته وفرمائيل چې په بنى اسرائيلو کښې به ستا اولاد همپشه حکومت کوى. (۱۹) خو که تۀ او ستا خلق کله هم هغه قانون او حکمونه نه منئ چې ما تاسو له درکړي دى او د نورو معبودانو عبادت وکړئ، (۲۰) نو بيا به زه تاسو د هغه مُلک نه لرې کړم چې ما درکړې دى او زه به دا کور پرېږدم چې ما دا ځاى د دې دپاره مخصوص کړې دى چرته به چې زما عبادت کيږي. نو ټول قومونه به په دې پورې خندا کوى او سپکاوې به يې کوى. (۲۱) دا کور اوس د شان او شوکت والا دى خو چې بيا کله هم څوک په دې تېرېږي نو حېران به شى او تپوس به کوى چې، مالک خُداى د دې مُلک او د دې کور سره داسې بد ولې کړى دى؟ (۲۲) نو خلق به په جواب کښې وائى چې، دا ځکه وشول چې هغوى مالک خُداى خپل خُداى پاک پرېښودو، چا چې د هغوى پلار نيکه د مصر نه راوويستل. هغوى نورو معبودانو ته ورواوږېدل او د هغوى عبادت يې وکړو. نو ځکه مالک خُداى په هغوى باندې دا مصيبت راوستلو.

د حضرت سلیمان کارنامې

٨ ١) سلیمان په خپل محل او د مالک خدای په کور جوړولو کښې شل کاله ولگول. ٢) هغه هغه ښارونه هم بیا جوړ کړل چې حیرام بادشاه ورکړی ؤو او بنی اسرائیلیان یې وروپېرل چې په هغې کښې اوسېږي. ٣) سلیمان بیا حمات ضویاه ته لاړو او دا علاقه یې قبضه کړه ٤) او په صحرا کښې د پخو دېوالونو ښار تدمور یې بیا جوړ کړو. هغه په حمات کښې هغه ټول ښارونه هم بیا جوړ کړل چې کوم ښارونه د گودامونو دپاره استعمالېدل. ٥) سلیمان دا ښارونه هم بیا جوړ کړل، پاسنې بیت حورون او لاندینې بیت حورون چې دا د پخو دېوالونو ښارونه ؤو چې مضبوطې دروازې یې لرلې، ٦) د بعلات ښار، هغه ټول ښارونه چې د سامان گودامونه ؤو او هغه ښارونه چرته چې د هغه آسونه او جنگی گاډۍ ودرېدلې. هغه د یروشلم، لبنان او د هغه ټولې علاقې چې د هغه په بادشاهی کښې وې، نو چې کوم آبادول غوښتل هغه یې سر ته ورسول او بادشاهی یې کوله. ٧) - ٨) سلیمان د کنعان د خلقو ټول اولاد داسې نوکران کړل چې په زور ترې نه کار اخستلې شو. دا هغه کسان ؤو کوم چې بنی اسرائیلو نه ژوندی پاتې شوی ؤو کله چې بنی اسرائیلو هغه ملک ونيولو. په دې کښې حیتان، اموریان، فرزبان، حویان او یبوسیان ؤو، چې د هغوئ اولاد تر نن وخته پورې غلامان دی. ٩) د بنی اسرائیلو نه په زور کار نه شو اخستلې، خو د فوجیانو، آفسرانو، د جنگی گاډو مشرانو او په آسونو سوارو کسانو په توگه یې خدمت کولو. ١٠) سلیمان د بنی اسرائیلو نه دوه نیم سوه آفسران مقرر کړل چې په دغه خلقو مشری وکړي. ١١) سلیمان خپله ښځه یعنې د مصر د فرعون لور د داؤد د ښار نه هغه کور ته بوتله چې کوم یې د هغې دپاره جوړ کړې وو. هغه وفرمائیل، ”هغه دې د بنی اسرائیلو بادشاه داؤد په محل کښې نه اوسېږي، ځکه چې چرته د لوظ صندوق پاتې شوی وو نو هغه خدای مقدس دے.“ ١٢) سلیمان په هغه قربانگاه باندې مالک خدای ته سوزېدونکې نذرانې پېش کړې کومه چې هغه د خدای پاک د کور په مخکښې جوړه کړې وه. ١٣) هغه د هرې مقدسې ورځې دپاره د موسی د

شریعت د حکم په مطابق سوزېدونکې نذرانې پېش کړې، د سبت د ورځو، د نوې میاشتي اخترونو او د کال درې کلني اخترونو: د پتیرې روتی اختر، د ربیلو اختر او د جونگرو اختر. (۱۴) امامانو ته د ذمه وارو حواله کولو دپاره سلیمان د خپل پلار داؤد په اصولو باندې عمل وکړو. هغه لیویان هم مقرر کړل چې په ثناء صفت کولو کېښي او د امامانو سره د هغوی په کارونو کېښي مدد کوي. او هغه د پلو په مطابق په دروازو باندې څوکیداران هم ودرول، ځکه چې د خدای پاک خدمت کوونکي داؤد هم دغه شان حکم کړی وو. (۱۵) داؤد چې د خزانو او نورو معاملو دپاره امامانو او لیویانو ته کوم اصول بنودلی و هغه پوره پوره سر ته رسېدلی و. (۱۶) په هغه وخت کېښي د سلیمان ټول کارونه پوره شول. د مالک خدای د کور د بنیاد نه واخله تر سر ته رسولو پورې د هغه ټول کارونه په صحیح طریقې سره سر ته ورسېدل. (۱۷) سلیمان عصیون جابر او ایلات ته لارو، دا د ادوم په علاقه کېښي د بحر قلزم په غاړه د سمندري جهازونو ځایونه دی. (۱۸) حیرام بادشاه د خپلو آفسرانو او د تجربه کاره کشتو چلوونکو د مشرۍ لاندې هغه له سمندري جهازونه ولېږل. هغوی د سلیمان د آفسرانو سره د اوفیر ملک ته جهازونه بوتلل او سلیمان له یې د پینځلسو زرو کلو نه زیات سره زر راوړل.

د ملکه شیبیا ملاقات

۹ (۱) د شیبیا ملک ملکه د سلیمان شهرت نه خبر شوه او هغه یروشلم ته راغله چې په مشکلو سوالونو د هغه امتحان واخلی. هغې ځان سره یوه لویه پله راوسته او داسې اوبشان یې هم راوستل چې په مصالحو، قیمتی کاڼو او په لوی مقدار کېښي په سرو زرو باندې بار و. هغه سلیمان له راغله او چې د هغې په ذهن کېښي څه هم و نو د سلیمان سره یې د هغې په حقله خبرې وکړې. (۲) سلیمان هغې له د ټولو سوالونو جوابونه ورکړل. د هغه دپاره داسې یو سوال هم مشکل نه وو چې د هغې وضاحت یې ورته نه شو کولای. (۳) د شیبیا ملکه د سلیمان په

حکمت باندې پوهه شوه او چې هغه کوم محل جوړ کړې وو هغه يې وليدو. (۴)

د هغه په دسترخوان چې کوم خوراک پروت وو، د هغه د آفسرانو د اوسېدو کوټې، د هغه د محل د نوکرانو انتظام او د هغوی لباس، د هغه ساقیان د هغوی لباس او هغه سوزېدونکې نذرانې يې وليدې چې هغه د مالک خدای په کور کېنې پېش کولې. نو په دې هر څه حقه حېرانه شوه. (۵) نو هغې بادشاه ته وويل، ”ما چې په خپل ملک کېنې ستا او ستا د حکمت په حقله څه اورېدلی دی هغه رېستيا دی. (۶) هغوی چې ما ته څه وئيل نو ما په هغې باندې تر هغې پورې يقين نه کولو چې راغلم او په خپله مې وليدل. زه ستا د نيم حکمت نه هم خبر نه وم. چې خلق څه وائی ته د هغې نه هم ډېر زيات هوبسيار يې. (۷) هغوی څومره بختور دی چې څوک ستا خدمت کوی، هغوی هر وخت ستا په حضور کېنې وی او د دې حقدار دی چې ستا د حکمت خبرې واورې. (۸) د مالک خدای ستا د خدای پاک ثناء صفت دې وی. هغه دا بنکاره کړې ده چې هغه ستا نه څومره خوشحاله دې چې ته يې بادشاه جوړ کړې يې چې د هغه په نوم باندې حکومت وکړې. ځکه چې هغه د خپلو خلقو يعنې بنی اسرائيلو سره مينه کوی او د همېشه دپاره د هغوی حفاظت کول غواړي، هغه ته د هغوی بادشاه جوړ کړې يې چې د انصاف او صداقت نه کار اخلي.“ (۹) هغې چې کومې تحفې راوړې وې نو هغه يې سليمان بادشاه ته پېش کړې، د څلورو زرو کلو نه زيات سره زر او په يو لوی مقدار کېنې مصالحي او قيمتي کانی. د هغې نه نورې بڼې مصالحي نه وې کومې چې د شيبا ملکي سليمان بادشاه له ورکړې. (۱۰) د حيرام بادشاه او د سليمان بادشاه سرو چې د اوفير نه سره زر راوړل نو هغوی د سُنډل لرگی او کالی هم راوړل. (۱۱) سليمان دا لرگې د مالک خدای د کور او د خپل محل د پورو جوړولو دپاره استعمال کړو او موسيقارانو له يې ترې نه بينجو او ربابونه جوړ کړل. د يهوداه په ملک کېنې د دې نه مخکېنې د دې په شان هيڅ هم نه وو ليدلې شوی. (۱۲) ملکه شيبا چې څه هم غوښتل نو سليمان بادشاه هغه ورکړل. دا د هغې نه علاوه وو چې د هغه تحفو په بدل کېنې يې ورکړل کومې چې هغې راوړې

وې. بيا هغه او د هغې ډله واپس خپل مُلك ته لاړل.

د حضرت سليمان بادشاه دولت

١٣) سليمان ته هر كال تقريباً درويشت زره كلو سره زر ملاوېدل، ١٤) د دې نه علاوه تاجرانو او سوداگرو به هغه له محصُول هم وركولو. د عربو بادشاهانو او د بنى اسرائيلو د ضلعو حكمرانانو به هم هغه له سره زر او سپين زر راوړل. ١٥) سليمان دوه سوه لوى ډالونه جوړ كړل، چې هر يو تقريباً په اوو كلو ټكېدلې شوو سرو زرو باندې پټ وو، ١٦) درې سوه پي واړه ډالونه جوړ كړل، چې هر يو تقريباً په درېو كلو ټكېدلې شوو سرو زرو باندې پټ وو. هغه دا ټول د لبنان د ځنگل په محل كېنې كېښودلى ؤو. ١٧) بادشاه يو لوى تخت هم جوړ كړى وو چې يوه حصه يې د هاتى په غابونو باندې پټه وه او باقى په سوچه سرو زرو باندې پټه وو. ١٨) د دې تخت شپږ پورې وې چې بره ورختلې وې او يو د پښو كېښودلو چوكۍ ورسره تړلې شوې وه چې په سرو زرو باندې پټه وو. د تخت په هر طرف باندې بازوگان ؤو او په هر طرف باندې د ولاړو زمرو بُتان ؤو. ١٩) په پورو باندې د دولسو زمرو مجسمې وې، چې شپږ يو طرف ته ؤو او شپږ بل طرف ته ؤو. په بله يوه بادشاهۍ كېنې هيڅكله هم داسې تخت موجود نه وو. ٢٠) د سليمان ټولې پيالۍ د سرو زرو نه جوړې وې او د لبنان د ځنگل د دربار ټول لوبڼى د سوچه سرو زرو ؤو. د سليمان په وخت كېنې سپين زر اهم نه شول گڼلې. ٢١) بادشاه سره د تجارت دپاره سمندرى جهازونه ؤو، دا جهازونه د حيرام بادشاه سره چلول. هر درې كاله پس به د هغه جهازونه راواپس كېدل چې سره زر، سپين زر، د هاتى غابونه، شادوگان او طاؤسان يې راوړل. ٢٢) سليمان بادشاه په دنيا كېنې د نورو ټولو بادشاهانو نه زيات هوښيار او مالدار وو. ٢٣) خدائى پاك چې هغه له كوم حكمت وركړى وو د هغې د اورېدو دپاره به ټولو بادشاهانو د هغه سره مشوره كوله. ٢٤) سليمان له به هر يو مېلمه دا تُحْفې راوړلې: د سرو زرو او سپينو زرو څيزونه، چوغې، وسلې، مصالحي،

آسونه او قچر. هغوی تر کالونو پورې داسې کول. (۲۵) د سلیمان بادشاه د خپلو جنگی گاهو او آسونو دپاره څلور زره د ودرېدو ځایونه هم و او دولس زره یې آسونه و. څه یې په یروشلم کښې ساتلی و او باقی نور یې په مختلفو ښارونو کښې مقرر کړی و. (۲۶) هغه د فرات سیند د علاقې نه واخله د فلسطیانو ملک او د مصری سرحد پورې د ټولو بادشاهانو نه عظیم بادشاه وو. (۲۷) د هغه د بادشاهی په دوران کښې سپین زر په یروشلم کښې د کانو په شان عام و او د یار د یهوداه د غرونو په لمن کښې د عام چنار په شان ډېر تېر و. (۲۸) سلیمان د مصر او د نورو ډېرو ملکونو نه آسونه راوستل.

د حضرت سلیمان د بادشاهی خلاصه

(۲۹) د سلیمان د اول نه واخله تر آخره پورې باقی پاتې تاریخ د ناتن پېغمبر په تاریخ کښې، د سیلا د اخیاه په پېشگویی کښې او د عدو پېغمبر په پېشگویی کښې لیکلې شوی دی، چې هغه د یربعام زوی د نباط په حقله هم خبرې کوی. (۳۰) سلیمان په ټولو بنی اسرائیلو باندې په یروشلم کښې څلوېښت کاله بادشاهی وکړه. (۳۱) هغه مړ شو او د داؤد په ښار کښې ښخ شو او د هغه زوی رحبعام د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د شمالی قبیلو بغاوت کول

۱۰ (۱) رحبعام شکم ته لارو، چرته چې د شمالی بنی اسرائیل ټول خلق د دې دپاره راغونډ و او چې هغه بادشاه جوړ کړی. (۲) کله چې د نباط زوی یربعام څوک چې د سلیمان بادشاه نه مصر ته تښتېدلې وو، دا خبر واورېدو نو هغه کور ته واپس راغلو. (۳) د شمالی قبیلو خلقو هغه راوغوښتلو او هغوی ټول په یو ځای رحبعام له لارل او هغه ته یې ووئیل، (۴) ”ستا پلار په مونږ باندې درانه بوجونه اېښی دی. که تۀ دا بوجونه سپک کړې او زمونږ دپاره ژوند آسان کړې،

نو مونږ به ستا وفادار خلق شو. (۵) رُحُبعام ورته ووييل، ”ما له په دې مسئله باندې د سوچ کولو دپاره درې ورځې راکړئ. او بيا راشئ.“ نو خلق لاپل. (۶) رُحُبعام بادشاه د هغه بوډاگانو سره مشوره وکړه کومو چې د هغه د پلار سليمان د مشيرانو په توگه خدمت کړي وو. هغه ترې نه تپوس وکړو، ”تاسو ما له څه مشوره راکوئ چې دې خلقو له څه جواب ورکړم؟“ (۷) هغوی ورته ووييل، ”که ته په دې خلقو باندې مهربانه يې او د عقلمندی جواب ورکولو په ذريعه د هغوی خوشحالولو کوشش وکړې، نو هغوی به په وفاداري سره همپشه ستا خدمت کوي.“ (۸) خو هغه د بوډاگانو سره مشورې ته غوږ ونه نيولو او د هغې په ځای دې زلمو له لارو کوم چې ورسره لوی شوی وو او اوس هم ورسره وو. (۹) هغه ترې نه تپوس وکړو، ”تاسو ما له د څه کولو مشوره راکوئ؟ زه هغه خلقو ته څه ووايم چې هغوی ما ته وائي چې د هغوی بوجونه سپک کړم؟“ (۱۰) هغوی جواب ورکړو، ”تا له په کار دی چې هغوی ته داسې ووايي چې زما کچه گوته زما د پلار د ملا نه مضبوطه ده. (۱۱) هغوی ته ووايه چې زما پلار په تاسو باندې درانه بوجونه اېښي دی، زه به دا نور هم درانه کړم. هغه تاسو په کوږو وهلی، خو زه به تاسو په داسې کوږو ووهم چې لکه د لړم ټک به ورکوي.“ (۱۲) درې ورځې وروستو یربعام او نور ټول خلق رُحُبعام بادشاه له راواپس شول، لکه څنگه چې هغه هغوی له حکم ورکړي وو. (۱۳) بادشاه د بوډاگانو سره نصيحت ته غوږ ونه نيولو او خلقو ته يې سختې خبرې وکړې، (۱۴) هم هغه شان چې څنگه هغه زلمو مشوره ورکړې وه. هغه ووييل، ”زما پلار په تاسو باندې درانه بوجونه کېښودل او زه به دا نور هم درانه کړم. هغه تاسو په کوږو وهلی خو زه به تاسو په داسې کوږو ووهم چې لکه د لړم ټک به ورکوي.“ (۱۵) دا د مالک خدای، خدای پاک مرضی وه چې هغه څه وکړی چې څه يې د نباط زوی یربعام ته د سیلا د اخیاه پېغمبر په ذريعه فرمائيلى وو. نو دا ځکه بادشاه خلقو ته هيڅ غوږ ونه نيولو. (۱۶) کله چې خلقو ته پته ولگېده چې بادشاه هغوی ته غوږ نه نيولو، نو هغوی چغه ووهله، ”داؤد او د هغه خاندان مرده باد. هغوی زمونږ دپاره څه کړی

دی؟ اے بنی اسرائیلو، راحیٰ چې کورونو ته لار شو. رُبعام پرېږدی چې د خپل ځان خیال وساتی. “ نو داسې بنی اسرائیلو بغاوت وکړو، (۱۷) او رُبعام یې صرف د هغه خلقو بادشاه پرېښودو کوم چې د یهوداه په علاقه کښې اوسېدل. (۱۸) رُبعام بادشاه ادونرام راوغوښتو، کوم چې د هغه مزدورانو مشر وو چې په زور ترې نه کار اخستې شو، چې هغه بنی اسرائیلو له لارې شی، خو هغوی دې په سنگسارولو مړ کړو. نو په دې باندې رُبعام سمدستی په خپله جنگی گاډۍ کښې سور شو او یروشلم ته وتښتېدو. (۱۹) نو هم د هغه وخت نه واخله د بنی اسرائیل ملک د شمالی بادشاهی خلق د داؤد د شاهي خاندان خلاف بغاوت کوی.

د سمعیا پېشکوئی

۱۱ (۱) کله چې رُبعام بادشاه یروشلم ته ورسېدو، نو هغه د یهوداه او بنیامین د قبیلو نه یو سل او اتیا زره تکره فوجیان راغونډ کړل. د هغه اراده دا وه چې جنگ له لارې شی او د بنی اسرائیلو په شمالی قبیلو باندې خپل اختیار بیا بحال کړی. (۲) خو د مالک خدای کلام په سمعیا پېغمبر نازل شو چې، (۳) رُبعام بادشاه او د یهوداه او بنیامین قبیلو ټولو خلقو له دا پېغام ورکړی، (۴) ”په خپلو بنی اسرائیلو باندې حمله مه کوی. ټول کورونو ته لار شی. چې څه شوی دی هغه زما مرضی وه.“ نو هغوی د مالک خدای حکم ومنلو او د یربعام خلاف جنگ له لارې رل.

د رُبعام د ښارونو نه دېوالونه تاویل

(۵) رُبعام په یروشلم کښې پاتې شو او د یهوداه او بنیامین دې ښارونو نه یې پاڅه دېوالونه تاویل کړل: (۶) بیت لحم، ایتم، تقوع، (۷) بیت صور، شوکو، عدولام، (۸) جات، مریسه، زیف، (۹) ادورائیم، لکیس، عزیزه، (۱۰) صرعا، ایالون او حبرون. (۱۱) هغه د دې ښارونو نه ښه پاڅه دېوالونه تاویل کړل او په هر

يو باندې يې يو فوجى مشر مقرر كړو او د هر يو دپاره يې د خوراك، زيتونو تېلو او ميو بندوبست وكړو، (۱۲) او پالونه او نېزې يې پرې كېښودې. نو داسې هغه يهوداه او بنيامين د خپل قابو لاندې وساتل.

د امامانو او ليويانو يهوداه له راتلل

(۱۳) د بنى اسرائيلو د ټولو علاقه امامان او ليويان د يهوداه جنوبى طرف ته راتلل. (۱۴) ليويانو د څرن زمكې او خپل جائيدادونه پرېښودل او يهوداه او يروشلم ته لاړل، ځكه چې د اسرائيل بادشاه يربعام او د هغه زامنو هغوى دې ته نه پرېښودل چې د مالک خدائ د امامانو په توگه خدمت وكړي. (۱۵) يربعام خپل امامان مقرر كړل چې هغوى په علاقائى عبادتخانو كېښي خدمت كوي چې هلته د هغه چپلو او سخوپه شكل د بتانو عبادت كوي چې كوم هغه جوړ كړي وو. (۱۶) د بنى اسرائيلو د ټولو قبيلو نه كومو خلقو چې د زړه د اخلاصه د مالک خدائ د بنى اسرائيلو د خدائ پاك عبادت كول غوښتل نو هغوى ليويانو پسې يروشلم ته لاړل، د دې دپاره چې هغوى د مالک خدائ د هغوى د پلار نيکه خدائ پاك ته نذرانې پېش كړي. (۱۷) نو په دې باندې د يهوداه بادشاهى مضبوطه شوه او درې كاله يې د سليمان د زوى رحبعام ملگرتيا كوله او هغوى هم هغه شان ژوند تېرولو لكه څنگه چې د داؤد بادشاه او سليمان بادشاه د حكومت لاندې وو.

د رحبعام خاندان

(۱۸) رحبعام محلت واده كړه، چې د هغې پلار د داؤد زوى يريموت وو او د هغه مور ابى خېل وه، چې د اليباب لور او د يسى نمسى وه. (۱۹) د هغوى درې زامن وو، يعوس، سمرياه او زهم. (۲۰) وروستو هغه معكه واده كړه چې د ابى سلوم لور وه او د هغوى څلور زامن وو، ابياه، عتى، زيزا او سلوميت. (۲۱) د رحبعام ټولې اتلس ښځې او شپېته وينځې وې او هغه د اته ويشتو زامنو او شپېتو لوڼو پلار وو.

هغه د خپلو ټولو بښځو او د وينځو نه د معكه سره زياته مينه كوله، (۲۲) او په هغه باندې د هغې زوئ ابياه د نورو ټولو بچو نه زيات گران وو، نو په دې وجه هغه يې د دې دپاره خوښ كړو چې د هغه نه پس بادشاه جوړ شي. (۲۳) رحبعام د هوبنيارتيا نه دومره كار واخستو چې خپل زامن يې د يهوداه او بنيامين د پخو دېوالونو په ټولو بښارونو كښې مقرر كړل. هغوى له يې بښه دېر خوراك وركړو او هغوى هر يو ته يې بښې دېرې بښځې واده كړې.

په يهوداه باندې د مصريانو حمله كول

۱۲ (۱) څنگه چې رحبعام ته د بادشاهي اختيار ملاو شو، او هغه دېر قوی شو او قوی لوی شو، نو هغه او د هغه ټولو خلقو د مالک خدای قانون پرېښودو. (۲) د رحبعام د بادشاهي په پينځم كال د مالک خدای سره د بې وفايي په وجه هغوى ته سزا ملاو شوه. د مصر بادشاه سيساق په يروشلم باندې حمله وكړه (۳) چې د هغه سره د دولسو سوو جنگي گاپو لښكر، شپېته زره په آسونو سواره كسان او دېر فوجيان وو چې بې شمېره وو، چې په دې كښې د ليبيا، سكي او د ايتھوپيا فوجيان شامل وو. (۴) هغه د يهوداه د پخو دېوالونو والا بښارونه قبضه كړل او د يروشلم پورې وړاندې لاړو. (۵) سمعياه پېغمبر رحبعام بادشاه او د يهوداه هغه مشرانو له لارو كوم چې په يروشلم كښې سيساق نه د تښتېدو دپاره راغونډ شوی وو. هغه هغوى ته وفرمائيل، ”ستاسو دپاره د مالک خدای پېغام دا دے چې تاسو زه مالک خدای پرېښودم نو دا ځكه ما تاسو سيساق ته پرېښودئ.“ (۶) نو بادشاه او مشرانو په عاجزي سره دا ومنله چې هغوى گناه كړې ده او هغوى ووئيل، ”مالک خدای چې څه كوی نو هغه صحيح دی.“ (۷) كله چې مالک خدای دا وليدل نو هغه سمعياه ته بيا كلام وكړو او ورته يې وفرمائيل، ”هغوى خپله گناه ومنله نو زه به هغوى نه تباه كوم. خو چې كله سيساق حمله وكړی، نو د هغوى لږ كسان به ژوندی پاتې شي. يروشلم ته به زما د غصې پوره پته ونه

لگي، (۸) خو سيساق به هغوي فتح کړي، نو هغوي ته به زما د خدمت او د دُنياوي بادشاهانو د خدمت کولو فرق معلوم شي. (۹) سيساق بادشاه يروشلم ته راغلو او د مالک خدائ د کور او د محل نه يې خزانې يوړې. هغه هر څه يوړل سره د هغه پالونو چې سليمان بادشاه د سرو زرو نه جوړ کړي وو. (۱۰) د هغې په ځای رحبعام د زېرو پالونه جوړ کړل او د هغه آفسرانو په حواله يې کړل چې هغوي د محل د دروازو د څوکيداري نمه وار وو. (۱۱) هر ځل به چې بادشاه د مالک خدائ کور ته تلو، نو څوکيدارانو به پالونه د ځان سره وړل او بيا به يې واپس جمع کول. (۱۲) هغه خپل ځان مالک خدائ ته حواله کړو نو په دې وجه د مالک خدائ غصې هغه پوره تباہ نه کړو او د يهوداه کارونه سم وو.

د رحبعام د بادشاهي خلاصه

(۱۳) رحبعام په يروشلم کښې بادشاهي کوله او د خپلې بادشاهي طاقت يې زيات کړو. هغه د يو څلوېښتو کالو وو چې هغه بادشاه شو او هغه اوولس کاله په يروشلم بادشاهي وکړه، دا هغه ښار وو چې مالک خدائ دا د بنی اسرائيلو د ټولې علاقې نه د داسې ځای په توگه خوښ کړې وو چرته به چې د هغه عبادت کيږي. د رحبعام مور نعمه وه چې هغه د عمون د ملک وه. (۱۴) نو هغه بدکاری کوله، ځکه چې هغه د مالک خدائ د مرضي د معلومولو کوشش نه کولو. (۱۵) د رحبعام د اول نه واخله تر آخره پورې کارنامې او د هغه د خاندان حساب کتاب د سمعياه پېغمبر په تاريخ کښې او د عدو پېغمبر په تاريخ کښې ملاويږي. رحبعام او يربعام مسلسل د يو بل خلاف د جنگ په حالت کښې وو. (۱۶) رحبعام مړ شو او د داؤد ښار په شاهي اديره کښې ښخ شو او د هغه زوی ابياہ د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د ابياہ د یربعام سره جنگ

۱۳ (۱) د اسرائیل د بادشاه یربعام د بادشاهی په اتلسم کال، ابياہ د يهوداه بادشاه شو، (۲) هغه په يروشلم باندې درې کاله بادشاهی وکړه. د هغه مور ميکاياه وه چې هغه د جبعه د اوري اېل لور وه. د ابياہ او یربعام په مينځ کبني جنگ ونښتو. (۳) ابياہ د څلورو لاکو فوجيانو يو لښکر جوړ کړو او یربعام د اتو لاکو فوجيانو سره د هغه مقابله وکړه. (۴) لښکرې د افرائيم د غرونو په وطن کبني ملاو شوې. ابياہ بادشاه د صمریم غره ته وختلو او یربعام او اسرائیل ته يې آواز وکړو او ورته يې ووئيل، ”ما ته غوږ ونيسئ. (۵) تاسو ته پته نشته چې مالک خدای د بنی اسرائیلو خدای پاک د داؤد سره يو نه ختمېدونکې لوظ وکړو، چې هغه او د هغه اولاد له يې په اسرائیل باندې د همېشه دپاره بادشاهی ورکړه؟ (۶) د نباط زوی یربعام د خپل بادشاه سليمان خلاف بغاوت وکړو. (۷) بيا د بې کاره بدمعاشانو يوه ډله د یربعام سره ملگرې شوه او هغوی د سليمان زوی رحبعام خلاف په هغه وخت کبني بغاوت وکړو کله چې هغه ډېر وپروکې او ناتجربه کاره وو او د هغوی مقابله يې نه شوه کولې. (۸) اوس ستاسو اراده دا ده چې د شاهي طاقت خلاف دې جنگ وشي کوم چې مالک خدای د داؤد اولاد له ورکړې دې. تاسو سره يو لوی لښکر دې او تاسو سره د سرو زرو هغه سخی دی چې یربعام د دې دپاره جوړ کړی دی چې ستاسو معبودان شي. (۹) تاسو د هارون اولاد يعني د مالک خدای امامان او ليويان هم وشړل. او هم هغه شان امامان مو مقرر کړل لکه څنگه چې د غېرو قومونو خلق مقرر وی. هر څوک چې خپل ځان وقف کولو دپاره د يو غویي سره يا د اووه گډانو سره راشي نو هغه د دې معبودانو امام جوړېدې شي. (۱۰) خو مونږ تر اوسه پورې د مالک خدای زمونږ د خدای پاک خدمت کوو او مونږ هغه نه دې پرېښودلې. د هارون د اولاد امامان خپلې نمه واری تر سره کوی او ليويان د هغوی مدد کوی. (۱۱) هر سحر او هر ماښام هغوی هغه ته خوشبوئی او پوره سوزېدونکې نذرانې پېش کوی.

هغوی په هغه مېز باندې د روتې نذرانې پېش کوی کوم چې پاک دے او هره شپه
 هغوی د سرو زرو په ډیوټ باندې ډیوې بلوی. مونږ د مالک خدای د خپل خدای
 پاک په اصولو باندې عمل کوو، خو تاسو هغه پرېښے دے. (۱۲) خدای پاک په
 خپله زمونږ مشر دے او امامان د بیگلو سره ولاړ دی، چې د دې د غږولو دپاره
 تیار دی چې مونږ ستاسو خلاف د جنگ دپاره راوغواړی. اے اسرائیلیانو، د
 مالک خدای خلاف جنگ مه کوئ، کوم چې ستاسو د پلار نیکه خدای پاک دے.
 تاسو دا جنگ نه شی گټلے. (۱۳) په دې دوران کښې یربعام خپل خه فوجیان
 پت خای ته د دې دپاره لېږلی و و چې د یهوداه لښکر د شا د طرف نه گېر کړی،
 چې هغه نور ورباندې د مخې نه راغلل. (۱۴) د یهوداه خلقو گېرچاپېره وکتل او
 پته ورته ولگېده چې هغوی گېر شوی دی. نو هغوی مالک خدای ته د مدد دپاره
 چغه کړه او امامانو بیگلې وغږولې. (۱۵) د یهوداه خلقو یوه درنه چغه ووهله او
 ابیاه هغوی روان کړل او هغوی حمله وکړه، خدای پاک یربعام او د اسرائیلو
 لښکر له شکست ورکړو. (۱۶) اسرائیلیان د یهوداه د خلقو نه وتښتېدل او خدای
 پاک د یهوداه خلق په هغوی باندې زورور کړل. (۱۷) ابیاه او د هغه لښکر
 اسرائیلیانو له یو خراب شکست ورکړو او د اسرائیلیانو پینځه لاکه تکره فوجیان
 ووژلے شول. (۱۸) نو د یهوداه خلقو په اسرائیلو باندې خکه فتح وموندله، چې
 هغوی په مالک خدای د هغوی د پلار نیکه په خدای پاک باندې ایمان لرلو. (۱۹)
 ابیاه د یربعام په لښکر پسې وو او د هغه خه ښارونه یې قبضه کړل، بیت ایل،
 یسانه او عفرون او د دې ټولو ښارونو سره نزدې کلی یې قبضه کړل. (۲۰) یربعام
 ته د ابیاه د بادشاهی په دوران کښې هیڅکله دوباره طاقت ملاو نه شو. او په آخر
 کښې مالک خدای هغه ووهلو او هغه مړ شو. (۲۱) خو ابیاه نور هم تکره شو. د
 هغه خوارلس ښځې وې او د دوو ویشتنو زامنو او د شپاړسو لوڼو پلار وو. (۲۲) د
 ابیاه باقی نور تاریخ یعنې چې هغه خه کړی او وئیلی و، هغه د عدو پېغمبر په
 تاریخ کښې لیکلے شوی دی.

د آسا بادشاه حبشيانو له شكست وركول

۱۴ ﴿۱﴾ ايباه بادشاه مړ شو او د داؤد د ښار په شاهي اديره كښې ښخ شو. د هغه زوی آسا د هغه نه پس بادشاه جوړ شو، هغه وطن لس كاله د آسا د بادشاهي لاندې په امن كښې وو. ﴿۲﴾ د آسا نه مالک خدای د هغه خدای پاك خوشحاله وو، ځكه چې هغه كار يې كولو چې كوم ښه او صحيح وو. ﴿۳﴾ هغه د پردو خلقو قربان گاه او علاقائي عبادتخاني لري كړې، د كانو پاكې ستنې يې ماتې كړې او د اشيري د بت ښې يې راوغورزولې. ﴿۴﴾ هغه د يهوداه خلقو له حكم وركړو چې د مالک خدای په مرضي كار كوي، كوم چې د هغوی د پلار نيکه خدای پاك دے او د هغه حكمونه او تعليمات مني. ﴿۵﴾ هغه د يهوداه د هر يو ښار نه علاقائي عبادتخاني د خوشبويي سوزولو ټولې قربان گاه ختمې كړې، نو په دې وجه د هغه د بادشاهي لاندې حكومت په امن كښې وو. ﴿۶﴾ هغه په خپل وخت كښې د يهوداه د ښارونو نه پاڅه دېوالونه تاو كړل او تر پېرې مودې پورې هلته جنگ نه وو، ځكه چې مالک خدای هغه له امن وركړے وو. ﴿۷﴾ هغه د يهوداه خلقو ته وفرمائيل، ”راځئ چې ښارونه د دېوالونو، برجونو، دروازو او سيخونو لگولو په ذريعه مضبوط كړو. دا ملك ځكه زمونږ په قابو كښې دے چې مونږ د مالک خدای زمونږ د خدای پاك مرضي پوره كړې ده. هغه مونږ محفوظ كړی او په هر لحاظ يې زمونږ حفاظت كړے دے.“ نو هغوی دا جوړ كړل او كامياب شول. ﴿۸﴾ د آسا بادشاه سره د يهوداه قبيلې د درې لاکو سپرو يو لښكر وو، چې د هغوی سره دالونه او نېزې وې، د بنيامين قبيلې نه ورسره د دوو لاکو او اتيا زره سپرو، چې دالونه او نېزې ورسره وې. دا ټول تکره جنگيالي وو. ﴿۹﴾ د ايتھوپيا بادشاه زارح د لسو لاکو سپرو د لښكر او د درېو سوو جنگي گاپو سره په يهوداه حمله وكړه او د مريسه پورې وړاندې لاړو. ﴿۱۰﴾ آسا د هغه سره د جنگ دپاره لاړو او د مريسه سره نژدې د صفاته په مېدان كښې يې دواړو طرفونو ته د جنگ دپاره صفونه جوړ كړل. ﴿۱۱﴾ آسا مالک خدای خپل خدای پاك ته سوال

وګړو، ”اے مالِکِ خُدايِه، تَه د تکرِه لښکر په شان د يو کمزوری لښکر هم په آسانی سره مدد کولے شي. اے مالِکِ خُدايِه زمونږ خُدايِه پاکه، اوس زمونږ مدد وکړه، ځکه چې مونږ په تا اعتماد کوو او ستا په نوم د دې لوی لښکر سره د جنگ دپاره راغلی يو. مالِکِ خُدايِه، تَه زمونږ خُدايِ پاک يې، هيڅ څوک دا اُميد نه شي لرلے چې تا له شکست درکړی.“ (۱۲) کله چې د يهوداه لښکر او د آسا لښکر حمله وکړه نو مالِکِ خُدايِ د ايتھوپيا لښکر له شکست ورکړو. نو د ايتھوپيا خلق وتبتهدل، (۱۳) او آسا او د هغه فوجيان تر جرار پورې په هغوی پسې وُو. او دومره ډېر د ايتھوپيا خلق وژلے شوی وُو چې هغوی د جنگ دپاره بيا نه شول راغونډلے. هغوی د مالِکِ خُدايِ او د هغه د لښکر نه شکست خوړلے وو او د يهوداه لښکر ډېر زيات مالِ غنيمت يوړو. (۱۴) بيا هغوی د جرار نه گېرچاپېره علاقه کښې ښارونه تباہ کړل، ځکه چې د هغه ځای خلق د مالِکِ خُدايِ نه سخت یرېدلی وُو. نو لښکر هغه ټول ښارونه لوټ کړل او ډېر زيات مالِ غنيمت يې يوړو. (۱۵) هغوی د شپانو په کېمپونو هم حمله وکړه او پيرې زياتې گډې او اوبان يې بوتل. بيا هغوی يروشلم ته راواپس شول.

د آسا بُتان ماتول

۱۵ (۱) د خُدايِ پاک روح د عوبيد په زوی عزرياه نازل شو، (۲) او هغه د آسا سره ملاوېدو له لارو. هغه ورته اوچت آواز وکړو، ”آسا بادشاه او د يهوداه او بنيامين ټولو خلقو، ما ته غوږ ونيسے. مالِکِ خُدايِ تاسو سره دے چې تر څو پورې تاسو د مالِکِ خُدايِ سره يې. که تاسو د هغه طلب وکړئ نو هغه به پېدا کړئ، خو که تاسو ترې نه واورئ، نو هغه به تاسو پرېږدی. (۳) تر ډېره وخته پورې اسرائيل د حقيقي خُدايِ پاک نه بغېر، د امامانو د ښودنې نه بغېر او بغېر د يو قانون نه ژوند تېرولو. (۴) خو چې کله به مصيبت راغلو، نو هغوی به مالِکِ خُدايِ د بني اسرائيلو خُدايِ پاک ته راوگرځېدل. هغوی به د خُدايِ پاک لټون

وکړو او پېدا به یې کړو. (۵) په هغه ورځو کېنې به هیڅ څوک په حفاظت سره
 تلې راتلې نه شول، ځکه چې په هر ملک کېنې لویه گډوډی وه. (۶) یو قوم بل
 قوم خراب تراب کړو او یو ښار بل ښار درې ورې کړو، ځکه چې خدای پاک به
 په هغوی باندې هر قسم مصیبت راوستلو. (۷) خو تاسو تکړه شی او بې حوصلې
 کېږئ مه، او بیا چې تاسو کوم کار کوئ نو د هغې به تاسو ته انعام ملاوېږی. “
 (۸) کله چې آسا د هغه پېشگویی نه خبر شو چې د عوید زوی عزریاه کړې وه،
 نو د هغه حوصله مضبوطه شوه. نو هغه د یهوداه او بنیامین په ملک کېنې او په
 هغه ښارونو کېنې ټول پلیمت بتان لرې کړل چې کوم ښارونه یې د افرائیم د غرونو
 په ملک کېنې قبضه کړی وو. هغه د مالک خدای هغه قربان گاه هم بیا جوړه کړه
 کومه چې د مالک خدای د کور په دربار کېنې ولاړه وه. (۹) د افرائیم، منسی او
 د شمعون قبیلو پېر خلق د آسا په طرف شوی وو او د هغه په بادشاهی کېنې
 اوسېدل، ځکه چې هغوی ته پته لگېدلې وه چې مالک خدای د هغه مل دے. آسا
 هغوی ټول او د یهوداه او بنیامین خلق راوغوښتل. (۱۰) نو هغوی د آسا د
 بادشاهی په پینځلسم کال په درېمه میاشت په یروشلم کېنې راغونډ شول. (۱۱) په
 هغه ورځ هغوی د هغه مال غنیمت نه مالک خدای ته نذرانې پیش کړې چې کوم
 هغوی قبضه کړے وو، اووه سوه څاروی او اووه زره گډان. (۱۲) هغوی یو لوظ
 وکړو چې هغوی به د زړه د اخلاصه د مالک خدای د خپل پلار نیکه د خدای
 پاک عبادت کوی. (۱۳) چې هر یو تر یا بنځي، ځوان یا بوډا به د هغه عبادت نه
 کولو نو هغه به وژلے شول. (۱۴) نو هغوی د مالک خدای په نوم په اوچت آواز
 سره قسم وکړو چې هغوی به دا لوظ پوره کوی او بیا هغوی چغه ووهله او بیگلې
 یې وغږولې. (۱۵) د یهوداه ټول خلق خوشحاله وو ځکه چې هغوی د زړه د
 اخلاصه لوظ کړے وو. هغوی د مالک خدای په عبادت کېنې خوشحاله وو،
 مالک خدای هغوی قبول کړل او د ټولو دشمنانو نه یې په امن کېنې کړل. (۱۶)
 آسا بادشاه خپله نیا معکه د مور ملکې د عهدې نه لرې کړه، ځکه چې هغې د
 اشیرې د بې شرمې بت جوړ کړے وو. آسا دا بت مات کړو، ټوټې ټوټې یې کړو

او د دې ټوټې يې د قدرون په وادۍ کښې وسوزولې. (۱۷) اګر چې آسا بيا هم په هغه ملک کښې علاقائی عبادتخاني تباہ نه کړې، خو هغه ټول عمر د مالک خدائ وفادار پاتې شو. (۱۸) هغه د مالک خدائ په کور کښې هغه ټول څيزونه کېښودل کوم چې د هغه پلار ابياہ خدائ پاک ته وقف کړی ؤ او داسې د سرو زرو او سپينو زرو هغه څيزونه يې هم کېښودل چې کوم هغه په خپله وقف کړی ؤ. (۱۹) د هغه د بادشاهۍ تر پينځه دېرشم کال پورې نور جنگونه نه ؤ.

د اسرائيل مشکلات

۱۶ (۱) د آسا د بادشاهۍ په شپږ دېرشم کال، د اسرائيل بادشاه بعشا په يهوداه حمله وکړه او د راما نه يې د پخو دېوالونو تاوول شروع کړل دا دې دپاره چې د يهوداه بادشاه آسا د علاقې نه د ټولو خلقو تک راتګ بند کړی. (۲) نو آسا د محل او د مالک خدائ د کور د خزاني نه سره زر او سپين زر واخستل او د دې پېغام سره يې د شام بادشاه بن حدد له دمشق ته ولېږل، (۳) ”راځئ چې زموږ د پلار نيکه په شان په خپلو کښې ملګری شو. ګوره، زه تا له سره زر او سپين زر درلېږم. اوس د اسرائيل بادشاه بعشا سره خپل اتحاد مات کړه نو داسې به هغه زما د علاقې نه خپل فوجيان وباسی.“ (۴) بن حدد د آسا دا مشوره ومنله او خپل فوجي آفسران او خپل فوجيان يې ولېږل چې د اسرائيل په ښارونو حمله وکړی. هغوی عيون، دان، ابيلبيت معکه او د نفتالی هغه ټول ښارونه قبضه کړل چرته چې سامانونه جمع کولې شول. (۵) کله چې بعشا بادشاه خبر شو چې څه شوی ؤ، نو هغه د راما نه پاڅه دېوالونه جوړول بند کړل او کار يې پرېښود. (۶) بيا آسا بادشاه د ټول يهوداه نه سړی راغونډ کړل او هغوی له يې حکم ورکړو چې هغه کاني او لرګی راوړئ چې کوم بعشا په راما کښې استعمالول او هغوی دا د جبعه او د مصفاه ښارونو نه د پخو دېوالونو تاوولو دپاره استعمال کړل.

حنانی پېغمبر

٧) په هغه وخت کښې حنانی پېغمبر آسا بادشاه له لارو او ورته یې وفرمائیل،
”د مالک خدای ستا د خدای پاک په خای تا د شام په بادشاه بهروسه وکړه، نو
په دې وجه د شام د بادشاه لښکر ستا نه خلاص شوې دے. ٨) د ایتھوپیا او د
لیبیا د خلقو سره پېر فوجیان او پېرې جنگی گاږی او په آسونو سواره کسان نه
ؤو خه؟ خو تا په مالک خدای بهروسه وکړه نو خکه هغه تا له په هغوی باندې فتح
درکړه. ٩) مالک خدای په ټوله دنیا د دې دپاره نظر اچوی چې هغه کسانو له
طاقت ورکړی چې د چا زړه د اخلاصه د هغه وفادار وی. ته څومره کم عقل یې.
د اوس نه به ته په جنگ کښې راگېر یې.“ ١٠) په دې باندې آسا هغه پېغمبر ته
دومره غصه شو چې هغه یې په زخیرونو وتړلو او قېد یې کړو. هم د هغه وخت
نه آسا د خلقو سره ظلم زیاتے شروع کړو.

د آسا د بادشاهی ختمېدل

١١) د اول نه واخله تر آخره پورې د آسا د بادشاهی ټولې واقعي د اسرائیل او
یهوداه بادشاهانو په تاریخ کښې لیکلے شوی دی. ١٢) د خپلې بادشاهی په یو کم
څلوېښتم کال آسا د پښو د یو سخت مرض په وجه شل شو، خو بیا هم هغه
مالک خدای ته د مدد دپاره ورنه گرځېدو او صرف طبیبانو له لارو. ١٣) دوه
کاله وروستو هغه مړ شو ١٤) او هغه په هغه قبر کښې بنخ شو کوم چې هغه د
داؤد په ښار کښې په یو غټ گټ کښې خپل ځان دپاره جوړ کړے وو. هغوی د
هغه ښخولو دپاره مصالحي او خوشبویي والا تېل استعمال کړل او هغوی د هغه
په مرگ باندې د غم دپاره یو لوی اور بل کړو.

د يهوسفط بادشاه جوړېدل

۱۷ (۱) يهوسفط د خپل پلار آسا نه پس بادشاه جوړ شو او د اسرائيل خلاف يې خپل ځان مضبوط کړو. (۲) هغه د يهوداه د پخو دېوالونو په بناړونو کېنې، د يهوداه په ملک کېنې او د افرائيم د علاقې په هغه بناړونو کېنې کوم چې آسا قبضه کړی ؤو، فوجيان مقرر کړل. (۳) مالک خدای د يهوسفط مل وو ځکه چې هغه د خپل پلار په هغه نقش قدم باندې روان وو لکه څنگه چې داؤد د بادشاهۍ په شروع کېنې بڼه وو او يهوسفط د بعل عبادت ونه کړو. (۴) هغه د خپل پلار د خدای پاک خدمت کولو او د خدای پاک حکمونه يې منل او هغه شان عمل يې نه کولو څنگه چې د اسرائيل بادشاهانو کول. (۵) مالک خدای د يهوداه په بادشاهۍ باندې د يهوسفط قابو مضبوطه کړه او ټولو خلقو به هغه له تحفې راوړلې، نو داسې هغه مالداره او پېر عزتمند شو. (۶) هغه خپل ځان د مالک خدای کار ته وقف کړی وو او علاقائی عبادتخاني او د اشيريې بت نښې يې په يهوداه کېنې تباہ کړې. (۷) هغه د خپلې بادشاهۍ په درېم کال دا افسران ولېږل چې د يهوداه په بناړونو کېنې تعليم ورکړی، بن خېل، عبدیاه، زکریاه، ننتی ایل او میکایاه. (۸) د هغوی سره نهه ليويان او دوه امامان ملگری ؤو. ليويان دا ؤو، سمعیاه، ننتیاه، زیديابه، عساهیل، سمیراموت، یونتن، ادونیاه، طویباه او طوب ادونیاه، او الیسمع او يهورام امامان ؤو. (۹) هغوی د مالک خدای د تورات کتاب واخستلو او د يهوداه ټولو بناړونو ته لاړل او خلقو له يې تعليم ورکولو.

د يهوسفط عظمت

(۱۰) په گېرچاپېره حکومتونو باندې د مالک خدای يره راغله نو هغوی د يهوسفط خلاف جنگ نه شو کولې. (۱۱) څه فلسټيانو يهوسفط له په يو لوی مقدار کېنې سپين زر او نورې تحفې راوړې او څه عربو ورله اووه زره او اووه سوه گېان او

اووۀ زره او اووۀ سوه چپلی راوستلی. (۱۲) نو یهوسفت نوره هم ترقی کوله او تکره کېدو. هغه په یهوداه کبني خائ په خائ قلعي او د بنارونو گودامونه جوړ کړل، (۱۳) چرته چې په لوی مقدار کبني د هغوی سامانونه جمع شوی و. هغه په یروشلم کبني تکره آفسران مقرر کړل، (۱۴) د هغه لښکر د قبیلو په مطابق جوړ شوی وو. عدنه د یهوداه د پلو د فوجیانو مشر وو او درې لاکه فوجیان د هغه د واک اختیار لاندې و. (۱۵) یهوحنان په هغه پسي دویم کس وو، چې د هغه سره دوه لاکه او اتیا زره فوجیان و، (۱۶) درېم د زکری زوی عمسیاه وو، چې د هغه سره دوه لاکه فوجیان و. او عمسیاه به په رضاکارانه توگه د مالک خدای خدمت کولو. (۱۷) د بنیامین د پلو د فوجیانو مشر الیدع وو، چې هغه یو پېر تکره فوجی وو، هغه د دوو لاکو فوجیانو مشر وو چې پالونه او لیندې ورسره وې. (۱۸) په هغه پسي دویم مشر یهوزید وو چې د هغه سره یو سل او اتیا زره سړی و، چې بنه جنگی سامان ورسره وو. (۱۹) دې سړو په یروشلم کبني د بادشاه خدمت کولو او د دې نه علاوه هغه د یهوداه د پخو دېوالونو په بنارونو کبني نور فوجیان هم مقرر کړل.

د میکایاه پېغمبر اخیاب له خبردارۍ ورکول

۱۸ (۲۰) نو یهوسفت پېر دولتمند او عزتمند شو او یهوسفت خپل زوی ته د اخیاب لور واده کړه نو داسې هغه د اخیاب ملگری شو. (۲۱) یو څو کاله وروستو یهوسفت د اخیاب سره ملاوېدو دپاره د سامریه ښار ته لاړو. د یهوسفت او د هغه د کسانو په درناوی کبني اخیاب د یوې مېلمستیا په توگه پېر گپان او څاروی حلال کړل. هغه یهوسفت دې ته جوړولو چې په رامات جلعاد ښار باندې دواړه په یو خائ باندې حمله وکړی. (۲۲) هغه ورنه تپوس وکړو، "ته به رامات جلعاد باندې د حملې کولو دپاره ما سره لاړ شې؟" یهوسفت جواب ورکړو، "کله چې ته تیار شې نو زه او زما فوج تیار یو. مونږ به تا سره ملگری شو." (۲۳)

بيا هغه بادشاه ته دا هم ووييل، ”خو اول لږه د مالک خدائ سره مشوره وکړه.“
 ٥ نو اخی اب پېغمبران راوغوښتل چې تقريباً څلور سوه وُو او د هغوی نه يې
 تپوس وکړو، ”ما له رامات جلعاد ته تلل په کار دی او که نه؟“ هغوی ورته
 وفرمائيل، ”حمله پرې وکړه، خدائ پاک به تا له فتح درکړي.“ ٦ خو يهوسفط
 ترې نه تپوس وکړو، ”داسې يو بل پېغمبر نشته څه چې د هغه په ذريعه مونږ د
 مالک خدائ سره مشوره وکړو؟“ ٧ اخی اب ورته ووييل، ”يو بل پېغمبر هم
 شته دے چې د امله زوی میکایاه دے. خو زه د هغه نه نفرت کوم ځکه چې هغه
 هيڅکله زما دپاره ښه پېشگوئي نه ده کړې، هغه همپشه بده پېشگوئي کوي.“
 يهوسفط ورته ووييل، ”تا له داسې وييل نه دی په کار.“ ٨ نو اخی اب بادشاه د
 دربار يو افسر راوغوښتو او ورته يې ووييل چې لاړ شه او سمدستی میکایاه
 راوله. ٩ هغه دوه بادشاهان د سامريه د دروازي نه لږ بهر په درمند کښې په
 خپلو تختونو باندې ناست وُو چې خپلې شاهي چوغې يې اغوستې وې او ټولو
 پېغمبرانو د هغوی په مخکښې پېشگويانې ورکولې. ١٠ د هغوی نه يو پېغمبر د
 کنعانه زوی صدقياه د اوسپنې ښکر جوړ کړی وُو او اخی اب ته يې وفرمائيل،
 ”مالک خدائ داسې فرمائی چې په دې ښکرونو به د شام خلق وهی چې برباد
 شي.“ ١١ نورو ټولو پېغمبرانو هم دغه شان وفرمائيل. هغوی وفرمائيل، ”د
 رامات جلعاد خلاف روان شه او ته به فتح ومومي، مالک خدائ به تا له فتح
 درکړي.“ ١٢ په دې دوران کښې کوم افسر چې د میکایاه د راوستو دپاره تلے
 وو نو هغه ورته ووييل، ”ټولو پېغمبرانو د بادشاه د کاميابۍ پېشگوئي ورکړې ده،
 نو ستا دپاره به ښه وی چې ته هم داسې وکړې.“ ١٣ خو میکایاه ورته وفرمائيل،
 ”زه د ژوندی مالک خدائ په نوم قسم کوم چې زه به هم هغه څه وایم چې څه ما
 ته خدائ پاک فرمائی.“ ١٤ کله چې هغه د اخی اب په مخکښې حاضر شو نو
 بادشاه ترې نه تپوس وکړو، ”میکایاه، يهوسفط بادشاه او زه په رامات جلعاد
 باندې د حملې کولو دپاره لاړ شو او که نه؟“ نو هغه جواب ورکړو، ”آو، حمله
 پرې وکړه، ته به کامياب شي، هغوی به ستا د واک اختيار لاندې راشي.“ ١٥

خو اخی اب ورته ووئیل، ”کله چې ته ما سره د مالک خدای په نوم خبرې کوې نو رښتیا رښتیا وایه. دا به زه تا ته خو ځلې وایم؟“ (۱۶) میکایاه ورته وفرمائیل، ”زه د اسرائیل لښکر گورم چې په غرونو باندې داسې خور دے لکه چې د شپون نه بغېر گډې خورې ورې وی. او مالک خدای وفرمائیل چې د دې سړو مشر نشته، نو هغوی پرېزده چې په خبر سره کورونو ته لاړ شی.“ (۱۷) اخی اب یهوسفط ته ووئیل، ”ما تا ته وئیلی دی چې هغه زما دپاره هیڅکله هم ښه پېشگوئی نه ده کړې، هغه همپشه بده پېشگوئی کوی.“ (۱۸) میکایاه دا هم وفرمائیل چې، ”اوس چې څه مالک خدای فرمائی نو هغې ته غوږ ونیسئ. ما ولیدل چې مالک خدای په آسمان کښې په خپل تخت باندې ناست دے او د هغه ټولې فرښتې د هغه یو طرف او بل طرف ته ولاړې دی. (۱۹) مالک خدای تپوس وکړو چې اخی اب به څوک دوکه کړی چې هغه لاړ شی او په رامات جلعاد کښې ووژلے شی؟ نو څه فرښتو یو څه وفرمائیل او هغه نورو بل څه وفرمائیل، (۲۰) نو په دې کښې یو روح وروړاندې شو او مالک خدای ته ورنزدې شو او وې وئیل چې زه به هغه دوکه کړم. او مالک خدای ترې نه تپوس وکړو چې څنگه؟ (۲۱) هغه روح ورته ووئیل چې زه به لاړ شم او د اخی اب په ټولو پېغمبرانو به دروغ ووايم. مالک خدای وفرمائیل چې لاړ شه او هغه دوکه کړه. ته به کامیاب شې.“ (۲۲) او میکایاه په آخر کښې دا وفرمائیل چې، ”مالک خدای ستا پېغمبران مجبور کړی دی چې دروغ ووائی. خو هغه په خپله دا اعلان کړے دے چې په تا باندې به یو افت راشی.“ (۲۳) بیا صدقیاه پېغمبر میکایاه له ورغلو، هغه له یې په مخ څپېره ورکړه او تپوس یې ترې نه وکړو، ”د کوم وخت نه د مالک خدای روح زما نه تلے دے او تا سره خبرې کوی؟“ (۲۴) میکایاه ورته وفرمائیل، ”تا ته به هغه وخت پته ولگی چې کله ته شا ته په یوه کوټه کښې پټ شې.“ (۲۵) بیا اخی اب بادشاه خپل یو آفسر له حکم ورکړو، ”میکایاه ونیسه او د ښار حاکم امون او یوآس شهزاده له یې بوځه. (۲۶) او هغوی ته ووايه چې هغه په قېدخانه کښې واچوی او چې ترڅو پورې زه په خبر سره راغلے نه یم نو چې هغه له د اوبو او

روتی نه بغېر هيڅ ورنه كړی.“ (۲۷) ميكاياه په اوچت آواز سره وفرمائيل، ”كه ته په خبر سره واپس راغلي، نو بيا به مالک خدای زما په ذريعه كلام نه وی كړی.“ او هغه دا هم وفرمائيل، ”ما چې خه وئيلي دی ټول هغه واورئ.“

د اخیاب مرگ

(۲۸) بيا د اسرائيل بادشاه اخیاب او د يهوداه بادشاه يهوسفط په رامات جلعاد بنار باندې د حملې دپاره لارل. (۲۹) اخیاب يهوسفط ته ووئيل، ”كله چې مونږ جنگ له لار شو، نو زه به خپل شكل بدل كړم، خو ته خپل شاهي لباس واغونده.“ نو د اسرائيل بادشاه جنگ له لارو او خپل شكل يې بدل كړی وو. (۳۰) د شام بادشاه د خپلو جنگي گاپو مشرانو له حكم وركړی وو چې د اسرائيل د بادشاه نه بغېر په هيچا باندې حمله ونه كړئ. (۳۱) نو كله چې هغوی يهوسفط بادشاه وليدو، نو د هغوی ټولو خيال دا وو چې گنې هغه د اسرائيل بادشاه وو او هغوی په هغه باندې د حملې كولو دپاره ورغلل. خو يهوسفط يوه چغه ووهله او مالک خدای، خدای پاك هغه بچ كړو او د هغه نه يې حمله بل خوا كړه. (۳۲) د جنگي گاپو مشرانو ته پته ولگېده چې هغه د اسرائيل بادشاه نه وو، نو هغوی په هغه پسې نور لانه پل. (۳۳) خو يو شامی فوجی يو غسه د اسرائيل په لښكر وركزار كړو او اتفاقاً اخیاب بادشاه د هغه د زغرې د جوړ په مينځ باندې ولگېدو. نو هغه د خپلې جنگي گاپې چلوونكي ته آواز وكړو، ”زه زخمی شوم، واپس شه او د جنگ نه ووځه.“ (۳۴) كله چې جنگ سخت وو، نو اخیاب بادشاه په خپله جنگي گاپې كښې ايسار وو او تكيه يې وهلې وه او شاميانو ته يې مخ وو. نو په ماښام كښې هغه مړ شو.

د يو پېغمبر يهوسفط رټل

۱۹ (۳۵) د يهوداه، يهوسفط بادشاه په يروشلم كښې په خبر سره خپل محل ته

واپس راغلو. ﴿٢﴾ د حناني زوئ يا هو پيغمبر د بادشاه سره ملاوېدو له ورغلو او ورته يې وفرمائيل، ”ستا په خيال كېنې دا صحيح خبره ده چې د هغه خلقو مدد وكړې شي چې كوم بدعمله دي او د هغه خلقو طرفداري وكړې شي چې خوك د مالک خدائ نه نفرت كوي؟ تا چې خه كړي دي د هغې په وجه تا په خپل خان باندې د مالک خدائ غصه راپارولې ده. ﴿٣﴾ خو بيا هم، په تا كېنې خه خوبې هم شته دي. تا د اشيري بت ټولې نېنې وړانې كړې چې خلقو د هغې عبادت كولو او تا د خدائ پاك د طلب كلكه اراده كړې وه.“

د يهوسفط د لانجو هوارولو دپاره قاضيان مقررول

﴿٤﴾ اكر چې يهوسفط په يروشلم كېنې اوسېدو، هغه به هر وخت په جنوب كېنې د بيرسبع نه واخله په شمال كېنې د غرونو ملك افرائيم تر غاړې پورې سفر كولو، دا د دې دپاره چې خلق مالک خدائ د هغوي پلار نيکه خدائ پاك ته واپس راوغواړي. ﴿٥﴾ هغه د يهوداه د پخو دېوالونو په هر يو ښار كېنې قاضيان مقرر كړل ﴿٦﴾ او هغوي ته يې دا اصول وښودل، ”په فېصلو كولو كېنې د احتياط نه كار اخلي، تاسو به د خلقو د خوښې په مطابق فېصلي نه كوئ، بلکې د مالک خدائ په مرضي به كار كوئ او چې كله تاسو يوه فېصله كوئ نو مالک خدائ به ستاسو مل وي. ﴿٧﴾ د مالک خدائ نه په يره كېنې اوسئ او په فېصلو كولو كېنې د احتياط نه كار اخلي، خكه چې د مالک خدائ زمونږ د خدائ پاك سره نه بې انصافي شته، نه طرفداري او نه رشوت.“ ﴿٨﴾ يهوسفط په يروشلم كېنې ليويان، امامان او د ښار خه مشران اوسېدونكي قاضيان مقرر كړل، چې د مالک خدائ دپاره فېصلي كوي، او د يروشلم د اوسېدونكو لانجې هواروي. ﴿٩﴾ هغه هغوي ته دا اصول وښودل، ”تاسو به خپلې زمه واري خامخا د مالک خدائ په يره كېنې او په وفاداري او د زړه د اخلاصه ادا كوئ. ﴿١٠﴾ كله هم چې ستاسو د ښارونو نه د يو ښار اوسېدونكي ستاسو په وړاندې د قتل، يا د بل خه قانون يا حكم ماتولو لانجه راوړي، نو تاسو خامخا په احتياط سره دا اصول ورته ښايئ

چې هغه به په عدالت کښې څنگه سلوک کوي، نو چې داسې هغوی د مالک خدای گناهگار نه شي. که تاسو داسې ونه کړئ، نو تاسو او ستاسو د بنارونو اوسېدونکو ته به د مالک خدای د غصې پته ولگي. خو که تاسو خپله زمه واری پوره کوئ نو تاسو به گناهگار نه شئ. (۱۱) د ټولو مذهبي لانجو آخری اختیار به د مشر امام امریاه سره وی او د خلقو په مینځ کښې د ټولو لانجو آخری اختیار به د یهوداه د حکمران د اسمعیل زوی زیدیاه سره وی. د لیویانو زمه واری د هغه فېصلو کتل دی کومې چې په عدالتونو کښې کیږي. تکره شی او په دې اصولو عمل کوئ. او مالک خدای دې د انصاف کونکو سره وی.“

د ادومیانو خلاف جنگ

۲۰ (۱۱) څه موده وروستو د موآب او عمون فوجیان او معونیان راغلل چې د یهوسفط سره جنگ وکړي. (۲) څه سړی راغلل او یهوسفط بادشاه ته یې وویل، ”د مړ دریاب په بل طرف باندې د ادوم نه یو لوی لښکر د دې دپاره راغلی دے چې په تا باندې حمله وکړي. وگورئ چې هغوی حصیصون تامار ته رارسېدلی دی.“ (دا د عین جدی یو بل نوم دے). (۳) یهوسفط وپېږدو او د مالک خدای د مرضی معلومولو دپاره یې دُعا وغوښته او په یهوداه کښې یې ټولو خلقو ته د روژې د نیولو اعلان وکړو. (۴) د یهوداه خلق په یروشلم کښې د مالک خدای نه د مدد غوښتلو دپاره راغونډ شول، هغوی د مالک خدای مرضی معلومولو دپاره د یهوداه د هر ښار نه راغلل. (۵) بیا یهوسفط د مالک خدای د کور د نوی دربار په مخکښې د یهوداه او یروشلم خلقو په مینځ کښې ودرېدو. (۶) او هغه په اوچت آواز دُعا وکړه، ”اے مالکه خدایه، زمونږ د پلار نیکه خدای پاکه، ته په آسمان کښې د دنیا په ټولو قومونو باندې بادشاهی کوې. ستا په لاس کښې طاقت او قوت شته او هیڅ څوک ستا مخالفت نه شي کولی. (۷) ته زمونږ خدای پاک یې. کله چې ستا خلق بنی اسرائیلیان دې ملک ته راننوتل، چې کوم خلق دلته

اوسېدل نو هغه دې وشړل او د خپل خليل ابراهيم اولاد له دې هغه مُلک ورکړو چې د همېشه دپاره د هغوی شى. (۸) هغوی دلته اوسېدلى دى او ستا د نوم دپاره يې يو مقدس خائ جوړ کړې دې او وئيل يې، (۹) که په مونږ باندې د سزا دپاره خه افت، جنگ، ويا، يا قحط راشي، نو مونږ به راشو او ستا په حضور کښې به د دې کور په وړاندې ودرېږو، ځکه چې په دې کور کښې ستا نوم دې او چې په خپل مصيبت کښې مونږ تا ته سوال وکړو نو ته به زمونږ سوال قبول کړې او مونږ به بچ کړې. (۱۰) اوس د عمون، مواب او ادوم خلقو په مونږ باندې حمله کړې ده. کله چې زمونږ پلار نيکه د مصر نه راووتل، نو تا هغوی له اجازت ورنه کړو چې دې مُلونو ته ورننه وځي، نو زمونږ پلار نيکه د دې نه په بله لار لارل او دا يې تبا نه کړل. (۱۱) نو اوس هغوی مونږ له دې داسې بدله راکوي، چې راشي او مونږ د هغه مُلک نه وشړي چې تا مونږ له راکړې دې. (۱۲) ته زمونږ خدائ پاک يې. ته هغوی له سزا ورکړه، ځکه چې کوم لوى لښکر په مونږ حمله کوي نو د هغوی په وړاندې مونږ بې مددگار يو. مونږ ته پته نشته چې خه وکړو، خو مونږ ستا د مدد په طمع يو. (۱۳) د يهوداه ټول سړي، سره د خپلو ښځو او بچو، د مالک خدائ په حضور کښې ولاړ وو. (۱۴) بيا د مالک خدائ روح په يو ليوى نازل شو کوم چې په گڼه کښې موجود وو. د هغه نوم يحزى ايل وو چې د زکرياه زوى وو، هغه د آسف د قبيلې يو کس وو او د متنياه، يعى ايل او بناياه په ذريعه د آسف د اولاد نه وو. (۱۵) يحزى ايل ووئيل، ”د يهوداه او يروشلم ټولو خلقو او يهوسفط بادشاه ما ته غوږ ونيسى، مالک خدائ تاسو ته فرمائى چې تاسو بېخى د دې لوى لښکر سره په مخامخ کېدو کښې مه یرېږئ او مه بې حوصلې کېږئ. ځکه چې دا جنگ ستاسو نه بلکې د خدائ پاک دې. (۱۶) سبا چې کله هغوی د صيص درې ته راشي نو په هغوی حمله وکړه. ته به د هغوی سره د هغه وادې په سر کښې ملاو شې کوم چې د يروئيل سره نږدې د ځنگل مُلک ته ځي. (۱۷) تاسو به دا جنگ نه کوئ. صرف د جنگ دپاره صفونه جوړ کړئ او کلک ودرېږئ، تاسو به هغه فتح ووينئ کومه چې مالک خدائ درکوي.

مهٔ ڀرپرئ او مهٔ ٻي حوصلې کپرئ. سبا د هغوى خلاف راوځئ او مالک خدائ به ستاسو مل وى. (۱۸) بيا يهوسفط بادشاه ٽيٽ شو او په زمکه يې سجده ولگوله او ټول خلق هم د هغه سره ٽيٽ شول او د مالک خدائ عبادت يې وکړو. (۱۹) د ليويانو د قهات او قورح د ډلو کسان پاڅېدل او په اوچت آواز يې د مالک خدائ د بنى اسرائيلو د خدائ پاک ثناء صيفت وکړو. (۲۰) په ورپسې سحر وختي خلق د تقوع سره نزدې د ځنگل ملک ته لاړل. چې کله هغوى سفر شروع کړو، نو يهوسفط هغوى ته په تقرير کبني دا خبرې وکړې، ”د يهوداه او يروشلم خلقو. په مالک خدائ ستاسو په خدائ پاک باندې يقين کوئ، نو تاسو به کلک ولاړئ. په هغه څه باندې ايمان لرئ چې څه درته پېغمبران فرمائى، نو تاسو به کامياب شئ.“ (۲۱) د خلقو سره د مشورې کولو نه پس، بادشاه يو څو موسيقارانو له حکم ورکړو چې هغه چوغې واغوندى کومې چې هغوى په خاصو وختونو کبني اغوستې او ورته يې ووئيل چې د لښکر نه مخکې روان شئ او داسې وايئ، ”د مالک خدائ ثناء صيفت دې وى. د هغه مينه ابدى ده.“ (۲۲) کله چې هغوى ثناء صيفت کول شروع کړل نو مالک خدائ هغه حمله کوونکي فوجيان په خپلو کبني په جگړه کړل. (۲۳) د عمونيانو او موآبيانو لښکرې د اډوم غر د اوسېدونکو خلاف راوگرځېدې او د هغوى هر يو کس يې ووژلو. کله چې هغوى د اډوم لښکر تباه کړو نو هغوى په يو بل باندې حملې شروع کړې. (۲۴) کله چې د يهوداه لښکر هغه برج ته ورسېدو کوم چې په صحرا کبني وو، نو هغوى د دشمن طرف ته وکتل او وې ليدل چې هغوى ټول په زمکه باندې مره پراته وو. يو کس هم په تښتېدو کبني کامياب نه شو. (۲۵) نو يهوسفط او د هغه فوجيان ورغلل چې مال غنيمت راواخلی او هغوى ډېر سامانونه، جامې او نور قيمتي څيزونه وموندل. هغوى په مال غنيمت راغونډولو باندې درې ورځې تېرې کړې، خو مال غنيمت دومره ډېر وو چې هغوى ټول نه شو راټولولې. (۲۶) په څلورمه ورځ هغوى د براهه په وادې کبني راغونډ شول او د هغه هر څه دپاره يې د مالک خدائ ثناء صيفت وکړو چې څه هغه کړى وو. نو په دې وجه د هغه وادې نوم ”براهه“ دى.

٢٧) يهوسفط په خوشحالی سره فوجیان واپس یروشلم ته روان کړل، ځکه چې مالک خدای د هغوی دشمنانو له شکست ورکړې وو. ٢٨) کله چې هغوی بنار ته ورسېدل، نو هغوی د ربابونو او بیگلو د غړېدو سره د مالک خدای کور ته روان شول. ٢٩) هر یو قوم به چې دا واورېدل چې مالک خدای څنگه د اسرائیلو دشمنانو له شکست ورکړې دې نو هغوی به ویرېدل، ٣٠) نو یهوسفط په امن سره حکومت کولو او خدای پاک د هغه په هر رنگ باندې حفاظت کولو.

د یهوسفط د بادشاهی ختمېدل

٣١) یهوسفط د پینځو دېرشو کالو په عمر کښې بادشاه جوړ شوې وو او په یروشلم باندې یې پینځویشتم کاله بادشاهی کړې وه. د هغه مور عزوبه وه چې د سلی لور وه. ٣٢) د هغه نه مخکښې د هغه پلار آسا په شان هغه هم هغه کار کولو چې کوم د مالک خدای په نظر کښې ښه وو، ٣٣) خو علاقائی عبادتخانې نه وې تباہ شوې، او خلق په پوره توګه د خپل پلار نیکه خدای پاک ته نه و او راګرځېدلی. ٣٤) نور هر څه چې یهوسفط کړی دی، د هغه د بادشاهی د شروع نه واخله تر آخره پورې، هر څه د حناني زوی یا هو په تاریخ کښې لیکلې شوی دی، کوم چې د اسرائیل د بادشاهانو د تاریخ یوه حصه ده. ٣٥) یو ځل د یهوداه بادشاه یهوسفط د اسرائیل بادشاه اخزیاہ سره اتحاد وکړو، چا چې ډېر بد عملونه وکړل. ٣٦) د عصیون جابر د بندرګاه سره په شریکه هغوی سمندری جهازونه جوړ کړل. ٣٧) خو د مریسه د بنار د دوداواهو زوی الی عزری یهوسفط له خبردارې ورکړو، ”تا د اخزیاہ سره اتحاد کړې دې، په دې وجه چې تا څه جوړ کړی دی نو مالک خدای به هغه تباہ کړی.“ نو سمندری جهازونه تباہ شول او هیڅکله په سمندر کښې ونه چلېدل.

٢١) یهوسفط مړ شو او د داؤد بنار په شاهي اډیره کښې ښخ شو او د هغه

زویئ یهورام د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د یهوداه بادشاه یهورام

٢) د یهوسفط بادشاه د زویئ یهورام شپږ وروڼه وو، عزریاه، یحی ایل زکریاه، عزریاه، میکائیل او سفطیاه. ٣) خپل پلار هغوی له پېر سره زر، سپین زر او قیمتی څیزونه ورکړل او هر یو یې د یهوداه د پخو دېوالونو بناوونو مشر مقرر کړو. یهورام د ټولو مشر وو نو په دې وجه یې هغه د دې دپاره مقرر کړو چې د هغه نه پس بادشاه شی. ٤) کله چې بادشاهی په پوره توگه د یهورام په لاس کښې وه، نو هغه خپل ټول وروڼه او د اسرائیل څه مشران هم ووژل. ٥) یهورام د دوو دېرشو کالو په عمر کښې بادشاه شو او اته کاله یې په یروشلم حکومت وکړو. ٦) هغه د اخیاب بادشاه او د اسرائیل نورو بادشاهانو په بدو مثالونو باندې عمل وکړو، ځکه چې هغه د اخیاب یوه لور واده کړې وه. هغه د مالک خدای خلاف گناه وکړه، ٧) خو د مالک خدای دا مرضی نه وه چې د داؤد شاهي خاندان تباہ کړي، ځکه چې هغه د داؤد سره لوظ کړی وو او دا وعده یې ورسره کړې وه چې د هغه اولاد به د همېشه دپاره بادشاهی کوی. ٨) د یهورام د بادشاهی په وخت کښې ادوم د یهوداه خلاف بغاوت وکړو او یو خپل بادشاه یې مقرر کړو. ٩) نو یهورام او د هغه آفسرانو خپلې ټولې جنگي گادی او لښکرې روانې کړې او د ادومیانو نه شپه په شپه راتاو شو او په هغوی یې سخته حمله وکړه. ١٠) نو ادوم تر نن پورې د یهوداه نه آزاد دی. هم په هغه وخت کښې د لښاره بناوونو مشر هم بغاوت وکړو، دا هر څه ځکه وشول چې یهورام مالک خدای د خپل پلار نیکه خدای پاک پرېښی وو. ١١) هغه د یهوداه په غریزه علاقه کښې علاقائی عبادتخانه جوړه کړې وه او د یهوداه او د یروشلم خلق یې بې لارې کړی وو. ١٢) الیاس پېغمبر یهورام له یو خط ولېرلو، چې په هغې کښې لیکلی شوی وو، ”مالک خدای، ستا د پلار نیکه داؤد خدای پاک تا رد کوی، ځکه چې تا د خپل پلار یهوسفط بادشاه او د خپل نیکه آسا په نقش قدم مزل نه دی کړی. ١٣) تا د

اسرائیل د بادشاهانو په نقش قدم باندې مزل کړې دے او د يهوداه او يروشلم په خلقو دې د بتانو عبادت کړې دے، لکه څنگه چې اخیاب او د اسرائیل نورو بادشاهانو کړی ؤو. تا خو خپل ورونه هم ووژل، چې هغوی ستا نه بڼه سپری ؤو. (۱۴) نو اوس به مالک خدای ستا خلقو له، ستا بچو او ستا بڼو له سخته سزا ورکړی او ستا هر څه به تباہ کړی. (۱۵) ته به د کولمو په سخت مرض باندې آخته شې چې هغه به ورځ په ورځ زیاتېږي تر دې پورې چې کولمې به درنه بهر راوځي. (۱۶) څه فلسطیان او عرب د هغه ځای سره نزدې اوسېدل چرته چې څه د ایتھوپیا خلق د سیند په غاړه دېره ؤو. مالک خدای هغوی ولمسول چې د يهورام خلاف جنگ له لار شې. (۱۷) هغوی په يهوداه حمله وکړه، شاهي محل يې لوټ کړو او د بادشاه د کشری زوی، اخزیاہ نه بېر يې د بادشاه ټولې بڼې او زامن قېديان بوتلل. (۱۸) بیا د دې هر څه نه پس، مالک خدای په بادشاه باندې د کولمو سخت مرض راوستلو. (۱۹) تقريباً دوه کاله دا مرض په مزه مزه زیاتېدو تر دې پورې چې د هغه کولمې بهر راووتې او هغه په يو سخت تکليف کېنې مړ شو. د هغه خلقو د هغه د عزت دپاره اور بل نه کړو لکه چې د هغه د پلار نيکه دپاره بل شوې وو. (۲۰) يهورام د دوو دېرشو کالو په عمر کېنې بادشاه جوړ شوې وو او اته کاله يې په يروشلم بادشاهي کړې وه. کله چې هغه مړ شو نو هيڅ څوک هم خفه نه ؤو. هغوی هغه د داؤد په بڼار کېنې بڼخ کړو، خو په شاهي اديره کېنې يې بڼخ نه کړو.

د يهوداه بادشاه اخزیاہ

۲۲ (۱) څه عربو حمله وکړه او د يهورام بادشاه د کشری زوی اخزیاہ نه بېر يې د يهورام ټول زامن ووژل. نو بیا د يروشلم خلقو اخزیاہ د خپل پلار نه پس بادشاه جوړ کړو. (۲) اخزیاہ د دوو ویشو کالو په عمر کېنې بادشاه جوړ شو او يو کال يې په يروشلم باندې بادشاهي وکړه. د هغه مور عتلیاه وه چې د عمری

بادشاه نمسی وه. (۳) اخزياه د اخي اب د خاندان په نقش قدم باندې روان وو،
 ځكه چې د هغه مور عتلياه هغه ته بدې لارې بنودلې. (۴) هغه د مالک خدائ
 خلاف گناه وکړه، ځكه چې د هغه د پلار د مرگ نه پس د اخي اب د خاندان نور
 کسان د هغه مشيران شول او هغه يې د تباهي طرف ته بوتلو. (۵) د هغوي په
 مشورو يې عمل کولو کله چې د شام بادشاه جزائيل خلاف يې په يو جنگ کبني
 د اسرائيل د بادشاه يورام ملگرتيا وکړه. لښکرې په رامات جلعاد کبني په جنگ
 شوې او يورام په جنگ کبني زخمی شو. (۶) هغه د يزرعيل بنار ته ځکه راواپس
 شو چې د هغه زخمونه روغ شي او اخزياه هلته د ملاوبدو دپاره ورغلو. (۷)
 خدائ پاک د يورام دا ملاقات د اخزياه د تباهي سبب وگرځولو. هغه او يورام،
 ياهو زوئ د نمسی سره ملاوبدو دپاره راوتل، کوم چې مالک خدائ د اخي اب
 شاهي خاندان د تباہ کولو دپاره خوښ کړې وو. (۸) کله چې ياهو د اخي اب په
 شاهي خاندان باندې د خدائ پاک سزا راوستله، نو هغه د يهوداه د قبيلې يو څو
 مشرانو او د اخزياه خپلوانو سره ملاو شو چې هغوي د اخزياه سره روان وو نو
 ياهو هغوي ټول ووژل. (۹) اخزياه ولټولې شو او هغه په سامريه کبني پټ وو
 او هلته پېدا شو. هغوي هغه ياهو ته بوتلو او وې وژلو. خو هغوي د هغه لاش د
 هغه نيکه يهوسفط بادشاه د عزت په وجه ښخ کړو، ځکه يهوسفط د مالک خدائ
 د خدمت دپاره هر څه کړي وو. نو د اخزياه د خاندان داسې يو کس هم پاتې نه
 شو چې هغه بادشاهي کړې وي.

د يهوداه ملکه عتلياه

(۱۰) څنگه چې د اخزياه بادشاه مور عتلياه د خپل زوئ د قتل نه خبر شوه، نو
 هغې دا حکم ورکړو چې د يهوداه د شاهي خاندان مکمل کسان دې ووژلې شي.
 (۱۱) د اخزياه يوه ناسکه خور يهوسبع وه، د هغې واده د يهویدع امام سره شوې
 وو. هغې په پټه باندې د اخزياه يو زوئ يوآس بچ کړو، هغه يې د هغه نورو
 شهزادگانو نه يوړو کوم چې قتل کېدونکې وو او هغه او د هغه خدمتگاره يې پټ

کړل او د اودۀ کېدو په یوه کوټه کېنې د هغوی خیال ساتلو. نو داسې یهوسبع د هغه د پټ ساتلو په وجه باندې هغه د عتلیاه د لاسه د مرگ نه بچ کړو. (۱۲) تر شپږو کالو پورې هغه هلته پټ وو کله چې عتلیاه د ملکه په توگه بادشاهی کوله.

د عتلیاه خلاف بغاوت

۲۳ (۱) د شپږو کالو انتظار نه پس یهویدع امام یوه فېصله وکړه. هغه د دې پینځو فوجی آفسرانو سره لوظ وکړو، د یروحام زوی عزریاه، د یهوحنان زوی اسمعیل، د عوبید زوی عزریاه، د عدایاه زوی معسیاه او د زکری زوی الیاسفط. (۲) هغوی د یهوداه ټولو ښارونو ته سفر وکړو او ځان سره یې واپس یروشلم ته لیویان او د ډلو ټول مشران راوستل. (۳) هغوی ټول د خدای پاک په کور کېنې راغونډ شول او هلته هغوی د بادشاه د زوی یوآس سره یو لوظ وکړو. یهویدع هغوی ته ووئیل، ”د بادشاه زوی دا دے. دے به اوس بادشاه جوړېږی، لکه څنگه چې مالک خدای فرمائیلی دی چې د داؤد اولاد به بادشاهان وی. (۴) نو مونږ به هم دغه شان کوو. کله چې امامان او لیویان د سبت په ورځ د خپل کار دپاره راځی، نو د هغوی درېمه برخه به د مالک خدای د کور د دروازو څوکیداری کوی، (۵) هغه بله درېمه برخه به د شاهي محل څوکیداری کوی او باقی پاتې برخه به د ”بنیاد“ په دروازه باندې مقررولې شی. ټول خلق به د مالک خدای د کور په دربار کېنې راغونډ شی. (۶) یاد ساتئ چې صرف امامان او لیویان به د مالک خدای کور ته ننوځی د چا چې د خدمت نمبر وی. هغوی ځکه ننوتلې شی چې هغوی پاک کړې شوی دی، خو باقی نور خلق به خامخا د مالک خدای اصول منی او بهر دې پاتې شی. (۷) لیویان به د بادشاه نه گېرچاپېره د حفاظت دپاره ولاړ وی، چې خپلې ټورې یې راویستلې وی او چې بادشاه چرته هم ځی نو هلته به ورسره ځی. نور هر څوک چې د مالک خدای کور ته د ننوتلو کوشش وکړی نو هغه دې ووژلې شی.“ (۸) لیویانو او د یهوداه خلقو د یهویدع په

اصُولو باندې عمل وکړو. کوم څوکیداران چې د سبت په ورځ د کار نه چټی کېدل، نو هغوی ته دا اجازت نه وو چې کور ته لاړ شی نو داسې د هر فوجی مشر سره خپل څوکیداران موجود وو یعنې هغه څوکیداران چې د کار نه یې چټی کوله او هغه کسان چې کار له راتلل. (۹) یهویدع آفسرانو له هغه نېزې او پالونه ورکړل کوم چې د داؤد بادشاه وو او چې د مالک خدای په کور کښې ساتلې شوی وو. (۱۰) هغه د مالک خدای د کور په مخکښې گېرچاپېره سرې مقرر کړل چې توري یې د دې دپاره راویستلې وې چې د بادشاه حفاظت وکړی. (۱۱) بیا یهویدع یوآس بهر بوتلو، تاج یې د هغه په سر کېښودو او هغه له یې د احکامو کتاب ورکړو. نو هغه بادشاه شو. یهویدع امام او د هغه زامنو د مقررولو د نښې په طور د یوآس سر په تېلو غوړ کړو او ټولو چغه ووهله، ”بادشاه زندهباد!“ (۱۲) عتلیاه د بادشاه دپاره د خوشحالی چغې واوردلې، نو هغه د مالک خدای کور ته تېزه لاړه، چرته چې خلق راغونډ وو. (۱۳) هغې هلته د مالک خدای د کور د دروازې په خوله کښې نوې بادشاه ولیدو، چې د هغه ستنو سره ولاړ وو چې د بادشاهانو دپاره مخصوصې وې او گېرچاپېره ترې نه فوجی آفسران او د بیگلو غبروونکی تاو وو. ټولو خلقو د خوشحالی نه چغې وهلې او بیگلې یې غبرولې، او د مالک خدای د کور موسیقارانو د موسیقی د څیزونو سره دا جشن روان کړې وو. هغې د خفگان نه خپلې جامې وشلولې او چغه یې ووهله، ”غدار! غدار!“ (۱۴) یهویدع دا نه غوښتل چې عتلیاه دې د مالک خدای په کور کښې ووژلې شی، نو هغه خپل فوجی آفسران راوغوښتل او ورته یې وویل، ”هغه د څوکیدارانو د قطارونو په مینځ کښې وباسئ او هر څوک چې د هغې د بچ کولو کوشش کوی نو هغه ووژنئ.“ (۱۵) هغوی هغه ونیوله، محل ته یې بوتله او هلته یې د آسونو د دروازې سره ووژله.

یهویدع د خلقو اصلاح کوی

(۱۶) یهویدع امام یوآس بادشاه او خلق د ځان سره کړل چې د هغه سره یو لوظ

وکړی چې هغوی به د مالک خدای وفادار اوسی. (۱۷) بیا هغوی ټول د بعل عبادتخانی ته لاړل او هغه یې راوغورزوله. هغوی هلته قربان‌گاه او بتان ټوټې کړل او متان د بعل امام یې د قربان‌گاه په مخکښې ووژلو. (۱۸) یهویدع امامان او لیویان د مالک خدای د کور د کار مشران مقرر کړل. د هغوی کار هغه نمه واری سر ته رسول ؤو چې کومې ورته داؤد بادشاه حواله کړې وې او چې د موسی د قانون په مطابق هغه نذرانې وسوزوی چې کومې مالک خدای ته د موسیقی او خوشحالی سره پېش کړی. (۱۹) یهویدع د مالک خدای د کور په دروازو باندې د دې دپاره هم څوکیداران مقرر کړل چې څوک ناپاک وی نو هغه بهر ایسار کړی شی. (۲۰) فوجی آفسران، مشران خلق، آفسران او نور پاتې ټول خلق د یهویدع سره په هغه عمل کښې ملگری ؤو چې کله بادشاه د مالک خدای کور نه محل ته راوستلې شو. هغوی په پاسنی دروازه رانوتل او بادشاه په خپل تخت کښېناستو. (۲۱) ټول خلق خوشحاله ؤو او اوس د عتلیاه د وژلو په وجه په ښار کښې خاموشی وه.

د یهوداه بادشاه یوآس

۲۴ (۱) یوآس د اوو کالو په عمر کښې د یهوداه بادشاه شو او څلوېښت کاله یې په یروشلم باندې بادشاهی وکړه. د هغه مور د بیرسبع د ښار ضبیاه وه. (۲) ترڅو پورې چې یهویدع امام ژوندی وو نو یوآس هم هغه کار کولو چې مالک خدای ورباندې خوشحالېدو. (۳) یهویدع د یوآس بادشاه دپاره دوه ښځې خوښې کړې او د هغه زامن او لوڼه پیدا شول. (۴) کله چې یوآس بادشاه وو نو هغه دا فېصله وکړه چې د مالک خدای د کور مرمت دې وشي. (۵) هغه امامانو او لیویانو له حکم ورکړو چې د یهوداه ښارونو ته لاړ شی او د ټولو خلقو نه دومره پېسې راغونډې کړی چې د مالک خدای په کور کښې کلنې مرمت ورباندې وکړی. هغه ورته ووئیل چې دا کار سمدستی وکړی، خو لیویانو دا کار سمدستی

ونه کړو، ﴿٦﴾ نو هغه د هغوی مشر یهویدع راوغوښتلو او تپوس یې ترې نه وکړو،
 ”تاسو دې ته پام ولې نه کولو چې لیویانو د یهوداه او یروشلم نه هغه محصُول
 راغونډولو کوم چې د مالک خُدای خدمت کوونکی موسی د خلقو نه دا غوښتل
 چې دا محصُول د مالک خُدای د حضور د خپمې دپاره ورکړی؟“ ﴿٧﴾ د عتلیاه
 یعنې د هغه بدکارې ښځې منونکو د مالک خُدای د کور نه د ډېر وخت نه غلا
 کوله او ټول مقدس څیزونه یې هم د بعل په عبادت کښې استعمالول. ﴿٨﴾ بادشاه
 لیویانو له حُکم ورکړو چې د چندې دپاره یو صندوق جوړ کړی او د مالک
 خُدای د کور په دروازه کښې یې کېږدی. ﴿٩﴾ هغه په ټول یروشلم او یهوداه کښې
 هر یو کس له دا خبر ورولېږلو چې مالک خُدای له هغه محصُول راوړی کوم چې
 په وپرومبی ځل د خُدای پاک خدمت کوونکی موسی په صحرا کښې راغونډ کړی
 وو. ﴿١٠﴾ په دې باندې خلق او د هغوی مشران خوشحاله شول او خپلې د
 محصُول پېسې یې راوړې او صندوق یې ډک کړو. ﴿١١﴾ لیویانو به هره ورځ هغه
 صندوق شاهي آفسر له وړلو کوم آفسر چې د دې ذمه وار وو. کله به هم چې دا
 ډک وو، نو شاهي منشی او د مشر امام کس به پېسې راویستلې او صندوق به یې
 واپس خپل ځای ته وړلو. نو داسې هغوی ډېرې پېسې راغونډې کړې. ﴿١٢﴾ بادشاه
 او یهویدع به پېسې هغه چا له ورکولې کوم چې د مالک خُدای د کور د مرمت
 کولو مشران وو او هغوی د کانیو ګلکاران، ترکانان او لوهاران د مرمت دپاره په
 مزدورۍ ونيول. ﴿١٣﴾ هغوی ټولو سخت محنت کولو او د مالک خُدای کور یې
 خپل اصلی حالت ته بیا راوستلو، هم هغه شان مضبوط لکه څنگه چې مخکښې
 وو. ﴿١٤﴾ کله چې مرمت ختم شو، نو هغه پاتې شوی سره زر او سپین زر بادشاه
 او یهویدع له ورکړې شول، چې هغوی دا د مالک خُدای د کور د جامونو او نور
 سامان جوړولو دپاره استعمال کړل.

د یوآس د مالک خُدای نه اوږدېدل

چې ترڅو پورې یهویدع ژوندی وو، نو نذرانې به مسلسل د مالک خُدای په کور

کښې پېش کېدلې. (۱۵) کله چې یهودید د یو سل او دېرشو کالو بڼه پوخ عمر ته ورسېدو، نو هغه مړ شو. (۱۶) هغه د داؤد په شاهي اديره کښې ښخ شو ځکه چې هغه په اسرائیل کښې د خدای پاک او د هغه د کور پېر خدمت کړی وو. (۱۷) خو چې کله یهودید مړ شو، نو د یهوداه مشرانو یوآس بادشاه دې ته جوړ کړو چې هغوی ته غوږ ونیسی. (۱۸) نو خلقو د مالک خدای په کور کښې د هغه عبادت پرېښودو، دا هغه خدای وو چرته چې د هغوی پلار نیکه عبادت کولو او د دې په خدای یې د بتانو او د اشیرې بت د ښو عبادت شروع کړو. د دې گناهونو د جرم په وجه هغوی په یهوداه او یروشلم باندې د مالک خدای غصه راوستله. (۱۹) مالک خدای هغوی له پېغمبران وروپېرل چې خلق هغه واپس راوگرځوی، پېغمبران به هغوی له خبردارۍ ورکولو خو خلقو ورته غوږ ونه نیولو. (۲۰) بیا د خدای پاک روح د یهودید امام په زوی زکریاه باندې راغلو. هغه په یو اوچت خدای باندې ودرېدو او آواز یې وکړو، ”مالک خدای، خدای پاک دا تپوس کوی چې تاسو د هغه د حکمونو نافرمانی ولې کوئ او په خپل ځان باندې تباهی ولې راولئ. تاسو هغه پرېښودو، نو په دې وجه هغه تاسو هم پرېښودئ.“ (۲۱) یوآس بادشاه د زکریاه خلاف په یو سازش کښې ملگرتیا وکړه او د بادشاه په حکم یې د مالک خدای د کور په دربار کښې زکریاه سنگسار کړو. (۲۲) بادشاه هغه د وفاداری خدمت هېر کړو چې د زکریاه پلار یهودید د هغه دپاره کړی وو او هغه زکریاه ووژلو. کله چې زکریاه مړ کېدو، نو هغه چغه ووهله، ”مالک خدای دې زما په حال نظر وکړی او زما بدل دې تا نه واخلي.“

د یوآس د بادشاهي ختمېدل

(۲۳) کله چې په هغه کال خزان راغلو، نو د شام لښکر په یهوداه او یروشلم باندې حمله وکړه او ټول مشران یې ووژل او ټول مال غنیمت یې د دمشق بادشاه له یورو. (۲۴) اگر چې شامی لښکر وپوځی وو، خو مالک خدای د هغوی مدد وکړو چې د یهوداه دومره لوی لښکر له شکست ورکړی ځکه چې د یهوداه خلقو مالک

خُدائ د هغوی د پلار نیکه خُدائ پاک پرېښی وو. نو داسې یوآس بادشاه ته سزا ملاو شوه. (٢٥) کله چې شامی لښکر واپس لاړو نو یوآس سخت زخمی پاتې وو، نو وروستو بیا د هغه دوو آفسرانو د هغه خلاف منصوبه جوړه کړه او هغه یې په خپل کت کښې ووژلو د دې دپاره چې د یهویدع امام د زوی د قتل بدله ترې نه واخلي. هغه د داؤد په ښار کښې ښخ شو، خو په شاهي اديره کښې ښخ نه شو. (٢٦) د هغه خلاف چې چا منصوبه جوړه کړې وه هغه یو زاباد وو، چې هغه د یوې عمونی ښځې زوی وو چې د هغې نوم سماعت وو، او بل یهوژید وو چې د یوې موآبی ښځې زوی وو چې د هغې نوم سمیریت وو. (٢٧) د بادشاهانو د کتاب په تفسیر کښې د یوآس د زامنو قیصې، هغه پیغامونه چې د هغه خلاف شوی دی، او د مالک خُدائ د کور د بیا جوړولو په حقله قیصه شامله ده. د هغه زوی امصیاه د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د یهوداه بادشاه امصیاه

٢٥ (١) امصیاه د پینځویشو کالو په عمر کښې بادشاه شو او یو کم دېرش کاله یې په یروشلم باندې حکومت وکړو. د هغه مور د یروشلم یهوعدان وه. (٢) هغه هغه هر کار کولو چې په خه باندې مالک خُدائ رضا کېدو خو د زړه د اخلاصه یې نه کول. (٣) کله چې د هغه بادشاهي مضبوطه شوه، نو هغه هغه آفسران ووژل چا چې د هغه پلار وژلې وو. (٤) خو هغه د هغوی بچی ونه وژل او په هغه خه یې عمل وکړو چې مالک خُدائ د موسی په شریعت کښې د هغې حکم کړی وو، ”مور پلار دې د هغه جرمونو په وجه نه شی وژلې کوم چې د هغوی بچو کړی وی او بچی دې د هغه جرمونو په وجه نه شی وژلې کوم چې د هغوی مور پلار کړی وی، یو کس دې صرف د هغه جرم په وجه وژلې شی چې هغه په خپله کړی وی.“

د ادوم خلاف جنگ

٥ امصياه بادشاه د يهوداه او د بنيامين د قبيلو ټول سړي د خپلو خپلو کورنو په مطابق په فوجي ډلو کښې رايوځاي کړل او د زرو کسانو د ډلو او د سلو کسانو د ډلو دپاره يې فوجي مشران مقرر کړل. په دې کښې هغه ټول سړي شامل و او چې عمر يې شل کاله يا د دې نه زيات وو، چې ټول درې لاکه وو. هغوی خوش کړې شوي فوجيان وو، د جنگ دپاره تيار وو او د نېزو او ډالونو په استعمالولو کښې تکړه وو. ٦ د دې نه علاوه، هغه د اسرائيل نه سل زره فوجيان تقريباً د درې زره او څلور سوه کلو د سپينو زرو په قيمت باندې په مزدوري ونيول. ٧ خو يو پېغمبر بادشاه له ورغلو او ورته يې ووييل، ”د اسرائيل دا فوجيان ځان سره مه بوځه. مالک خدای د افرائيم د قبيلې د دې فوجيانو مل نه دے. ٨ کېدے شي ستا خيال دا وي چې د هغوی په وجه به تاسو په جنگ کښې تکړه شئ، خو دا د خدای پاک کار دے چې هغه دا طاقت لري چې چا له فتح يا شکست ورکړي. خدای پاک به ستاسو د دشمنانو په وجه تاسو له شکست درکړي.“ ٩ امصياه د پېغمبر نه تپوس وکړو، ”خو د هغه ټولو سپينو زرو به څه کيږي چې ما په مزدوري کښې ورکړي دي؟“ هغه پېغمبر ورته وفرمائيل، ”مالک خدای تا له د هغې نه زيات درکولے شي.“ ١٠ نو امصياه هغه د مزدوري فوجيان واپس ولېږل او ورته يې ووييل چې کورونو ته لاړ شئ. نو هغوی کورونو ته لاړل او د يهوداه خلقو ته سخت غصه وو. ١١ امصياه خپل ځان بيا تکړه کړو او د مالگې مېدان ته يې خپل لښکر روان کړو. هغوی هلته جنگ وکړو او لس زره ادومي فوجيان يې ووژل ١٢ او نور لس زره يې ونيول. هغوی قېديان د سلح په ښار کښې د کمر سر ته وخېژول او راوې غورزول، نو داسې هغوی لاندې په گټو کښې مړه شول. ١٣ په دې دوران کښې د مزدوري کوم فوجيان چې امصياه کورونو ته لېږلي وو نو هغوی د سامريه او بيت حورون په مينځ کښې د يهوداه په يو څو ښارونو حمله وکړه. هغوی درې زره کسان

ووژل او پېر مال غنيمت يې يوړو. (۱۴) كله چې امصياہ ادوميانو له د شكست وركولو نه پس راوگرځېدو، نو هغه د هغوى بُتان د ځان سره راوړل، دا يې ودرول، د هغې عبادت يې وكړو او خوشبويى يې ورته وسوزولې. (۱۵) په دې باندې مالك خُداى غصه شو، نو هغه امصياہ له يو پېغمبر ورولېږلو. پېغمبر ورته وفرمائيل، ”تا د هغه پر دو معبودانو عبادت ولې كړې دى چې هغوى ستا د لاس نه خپل خلق هم نه شول بچ كولى؟“ (۱۶) نو امصياہ ورته وويل، ”د كله نه ته مونږ د بادشاه مشير مقرر كړې يې؟ خوله دې بنده كړه، گنې ووبه دې وژنم.“ پېغمبر خبرې بندې كړې خو دا يې وفرمائيل، ”اوس ما ته پته ولگېده چې خُداى پاك ستا د تباہ كولو فېصله كړې ده دا ځكه چې تا دا هر څه وكړل او زما نصيحت ته دې پام نه دى كړى.“

د اسرائيل خلاف جنگ

(۱۷) د يهوداه بادشاه امصياہ او د هغه مشيرانو د اسرائيل د بادشاهى خلاف منصوبه جوړه كړه. بيا هغه د اسرائيل بادشاه يهوآس ته يو پېغام ولېږلو، څوك چې د يهوآخز زوى او د ياهو نمسې وو، چې جنگ له راوړاندې شه. (۱۸) يهوآس امصياہ له دا پېغام ولېږلو، ”يو ځل د لبنان په غرونو كښې د ازغو بوټى د ديار ونې له دا پېغام ولېږلو، زما زوى له ستا لور راکړه چې واده يې كړى. نو بيا يو ځنگلى ځناور هلته تېرېدو او د ازغو په بوټى يې پښې كېښودې. (۱۹) نو امصياہ، ادوميانو له دې اوس شكست وركړې دى او مغروره شوې يې. خو زه تا له مشوره دركوم چې په خپل كور كښې كښېنه. داسې بلا ولې راپاروې چې هغه ستا او ستا په خلقو باندې صرف تباہى راولي؟“ (۲۰) خو امصياہ ورته غوږ نه نيولو. خُداى پاك غوښتل چې امصياہ شكست وخورى، ځكه چې هغه د ادومى بُتانو عبادت كړى وو. (۲۱) نو د اسرائيل بادشاه يهوآس د يهوداه بادشاه امصياہ خلاف جنگ له لارو. هغوى په يهوداه كښې د بيت شمس سره يو بل ته مخامخ شول، (۲۲) د يهوداه لښكر د اسرائيل د لښكر نه شكست وخورو او ټول فوجيان

خپلو کورونو ته وتبستېدل. (٢٣) يهوآس امصياه ونيولو او يروشلم ته يې بوتلو. هلته هغه د افرائيم د دروازې نه واخله د گوت د دروازې پورې دېوال راوغورزولو، چې تقريباً دوه سوه او شل گزه فاصله وه. (٢٤) هغه د مالک خدائ د کور ټول سره زر او سپين زر د مال غنيمت په توگه سامريه ته يوړل، د مالک خدائ د کور هغه سامان چې د عوبيد ادوم اولاد د هغې حفاظت کولو او د محل خزانې يې يوړې. هغه د حان سره قېديان هم بوتل. (٢٥) د يهوداه بادشاه امصياه د اسرائيل د بادشاه يهوآس د مرگ نه پس پينځلس کاله ژوندې وو. (٢٦) امصياه چې نور هر څه هم کړي دي د هغه د بادشاهي د شروع نه واخله تر آخره پورې هغه د يهوداه او اسرائيل د بادشاهانو په تاريخ کښې ليکلې شوي دي. (٢٧) د هغه وخت نه واخله چې کله هغه د مالک خدائ خلاف بغاوت وکړو، په يروشلم کښې دشمنانو د هغه خلاف يوه منصوبه جوړوله. په آخر کښې هغه د لکيس بناړ ته وتبستېدو، خو د هغه دشمنان په هغه پسې وو او هلته يې ووژلو. (٢٨) د هغه لاش په يو آس باندې يروشلم ته راوړلې شو او هغه د داؤد بناړ په شاهي اديره کښې بنځ کړې شو.

د يهوداه بادشاه عزيزاه

٢٦ (٢٩) د يهوداه ټولو خلقو د امصياه شپارس کلن زوی عزيزاه خوښ کړو چې د خپل پلار نه پس بادشاه جوړ شي. (٣٠) دا د امصياه د مرگ نه پس وو چې عزيزاه ايلات بيا قبضه کړو او بناړ يې دوباره جوړ کړو. (٣١) عزيزاه د شپارسو کالو په عمر کښې بادشاه شو او هغه په يروشلم باندې دوه پنځوس کاله بادشاهي وکړه. د هغه مور د يروشلم يکوليا وه. (٣٢) هغه د خپل پلار په نقش قدم باندې روان وو او هغه کار يې کولو چې مالک خدائ ورباندې خوشحاليږي. (٣٣) چې ترڅو پورې د هغه مذهبي مشير زکريا ه ژوندې وو، نو هغه په وفاداري سره د مالک خدائ خدمت کولو او خدائ پاک هغه له برکت ورکولو. (٣٤) عزيزاه د

فلسطينانو خلاف جنگ له لارو. هغه د جات، بينه او اشدود بنارونو دېوالونه راوغورزول او د اشدود او باقى ټول فلسطينه كښې يې د پخو دېوالونو بنارونه جوړ كړل. (۷) خدائ پاك فلسطينانو له او هغه عربو له چې په جوربعل كښې اوسېدل او معونيانو له په شكست وركولو كښې د هغه مل وو. (۸) عمونيانو غزياه له محصُول وركولو او هغه دومره طاقتور شو چې د هغه شهرت د مصر پورې خور شو. (۹) غزياه د يروشلم د پخو دېوالونو مضبوطولو دپاره داسې وكړل چې د گوټ د دروازې سره او د وادې د دروازې سره او هلته يې برجونه جوړ كړل چرته چې دېوال تاوېږي. (۱۰) هغه په بيابان كښې پاخه برجونه جوړ كړل او د اوبو ډېرې ډېگې يې وكنستلې، ځكه چې هغه د نمرپريواته طرف ته د غره په لمنو كښې او بيابان كښې د څارو ډېرې رمې لرلې. ځكه چې هغه د زميدارۍ سره مينه لرله، هغه خلقو ته وفرمائيل چې د غرونو په ملك كښې د انگورو باغونه وگرې او په آباءه زمكه كښې پټې وگرې. (۱۱) د غزياه لوى لښكر د جنگ دپاره تيار وو. د دې حساب كتاب د حنياه د زمه وارى لاندې د هغه منشيانو يعى ايل او معسيه ساتلو. حنياه د بادشاه د نوكرانو نه يو كس وو. (۱۲) د لښكر مشرى شپږويشت سوو آفسرانو كوله. (۱۳) د هغوى لاندې درې لاکه اووه زره او پينځه سوه داسې تكړه فوجيان وو چې هغوى په بڼه شان د دشمنانو نه د بادشاه حفاظت كولى شو. (۱۴) غزياه د لښكر دپاره د پالونو، نېزو، د كلکو ټوپو، زغرو، ليندو، غشو او د ليندو دپاره د كايو بندويست وكړو. (۱۵) په يروشلم كښې ماهرو كاريگرانو د غشو د ويشتلو دپاره او د برجونو او د بنار د دېوال د گوتونو نه د لويو كايو غورزولو دپاره څيزونه ايجاد كړل. د هغه شهرت په هر ځاى كښې خور شو او چې د خدائ پاك نه هغه ته كوم مدد ملاو شوې وو د هغې په وجه هغه ډېر طاقتور شو.

د خپل غرور په وجه غزياه ته سزا ملاوېدل

(۱۶) خو كله چې غزياه بادشاه تكړه شو، نو هغه مغروره شو او په دې وجه هغه د

تباهی طرف ته لارو. هغه د مالک خدای د خپل خدای پاک سره خیانت وکړو
 ځکه چې هغه په خپله د مالک خدای کور ته لارو او د خوشبویی په قربان‌گاه
 باندې یې خوشبوئی وسوزوله. (۱۷) عزیزاه امام، بادشاه پسی لارو چې د عزیزاه
 سره اتیا بهادر امامان ملگری و، (۱۸) دا دې دپاره چې د عزیزاه مخه ونیسی.
 هغوی وویل، ”عزیزاه، ته دا حق نه لری چې مالک خدای ته خوشبوئی وسوزوی.
 صرف د هارون د اولاد امامان د دې کار دپاره مخصوص دی. د دې مقدس
 خدای نه ووځه ځکه چې تا گناه کړې ده او مالک خدای به نور ستا عزت نه
 کوی.“ (۱۹) عزیزاه هلته د مالک خدای په کور کښې د خوشبویی د قربان‌گاه سره
 ولاړ وو او د خوشبویی د سوزولو مجمر یې نیولې وو. هغه امامانو ته غصه شو
 او سمدستی د جذام مرض د هغه په تندي باندې راغلو. (۲۰) عزیزاه او نورو
 امامانو د یری سره د بادشاه تندي ته کتل او بیا یې هغه دې ته مجبور کړو چې د
 مالک خدای د کور نه لار شی. هغه زر زر د هغه خدای نه لارو، ځکه چې مالک
 خدای هغه له سزا ورکړې وه. (۲۱) عزیزاه باقی ټول عمر د خپل مرض په وجه
 ناپاک وو. بیا د دې قابل نه شو چې د مالک خدای کور ته ورننوتی وو او هغه په
 یو ځان له کور کښې اوسېدو، خپل ټول کارونه یې پرېښودل. په دې دوران کښې
 د هغه زوی یوتام په ملک حکومت کولو. (۲۲) د آموص زوی یسعیاہ پېغمبر هغه
 نور ټول څیزونه لیکلی دی چې عزیزاه بادشاه د خپلې بادشاهی په دوران کښې
 کړی دی. (۲۳) عزیزاه مړ شو او د ښخېدو په شاهي زمکه کښې ښخ شو، خو د
 جذام د مرض په وجه هغه په شاهي اديره کښې ښخ نه شو. د هغه زوی یوتام د
 هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د یهوداه بادشاه یوتام

۲۷ (۱) یوتام د پینځویشو کالو په عمر کښې بادشاه شو او هغه شپاړس کاله
 په یروشلم بادشاهی وکړه. د هغه مور یروسا د صدوق لور وه. (۲) هغه د خپل

پلار عزیزاه په شان هم هغه کار کولو چې په کوم باندې مالک خدای خوشحالبډو، خو د خپل پلار په شان هغه داسې گناه ونه کړه لکه چې د هغه پلار د مالک خدای کور ته ننوتلې وو. خو خلقو گناه بیا بیا کوله. (۳) هغه یوتام وو چې هغه د مالک خدای د کور پاسنی دروازه جوړه کړه او د یروشلم په هغه علاقه کښې یې د ښار د دېوال ډېر مرمت هم وکړو چې د هغه علاقې نوم عوفل وو. (۴) د یهوداه په غرونو کښې هغه ښارونه جوړ کړل او په ځنگلو کښې یې قلعي او برجونه جوړ کړل. (۵) هغه د عمون بادشاه او د هغه د لښکر خلاف جنگ وکړو او هغوی له یې شکست ورکړو. بیا هغه عمونیان دې ته مجبور کړل چې درې کاله به هر کال دا محسول ورکوی، درې زره او څلور سوه کلو سپین زر، یو زر ټنه غنم او یو زر ټنه اوربشې. (۶) د یوتام بادشاهی مضبوطېدل ځکه چې هغه په وفادارۍ سره د مالک خدای د خپل خدای پاک فرمانبردارۍ کوله. (۷) د یوتام د بادشاهی نورې واقعي، د هغه جنگونه او د هغه نور کارونه، دا هر څه د اسرائیل او د یهوداه په تاریخ کښې لیکلې شوی دی. (۸) یوتام د پینځویشتو کالو وو چې هغه بادشاه شو او هغه په یروشلم باندې شپاړس کاله بادشاهی وکړه. (۹) یوتام مړ شو او د داؤد په ښار کښې ښخ شو او د هغه زوی احاز د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د یهوداه بادشاه احاز

۲۸ (۱) احاز د شلو کالو په عمر کښې بادشاه شو او هغه په یروشلم باندې شپاړس کاله بادشاهی وکړه. هغه د خپل پلار نیکه داؤد په شان نه وو، او په خدای د هغې یې هغه کار کولو چې په څه مالک خدای ناراضه کېدو. (۲) او د اسرائیل د بادشاهانو په نقش قدم باندې روان وو. هغه د بعل د اوسپنې بتان جوړ کړی وو، (۳) د هنوم په وادی کښې یې خوشبویۍ سوزولې او تر دې پورې چې خپل زامن یې هم بتانو ته د سوزېدونکې نذرانو په توگه قربانی کړل. د هغه خلقو د

حرامو رواجونو نقل يې کولو چې کله بنی اسرائیلیان مخ په وړاندې تلل نو مالک خدای هغه د غبرو قومونو خلق د هغه ملک نه شرلی و. (۴) په علاقائی عبادتخانو کښې، په غرونو، او د سوری د هرې ونې لاندې به احاز قربانی پېش کولې او خوشبویې يې سوزولې.

شام او اسرائیل یهوداه له شکست ورکول

(۵) - (۶) احاز بادشاه گناه کړې وه، نو په دې وجه مالک خدای د هغه خدای پاک د شام بادشاه په ذریعه هغه له شکست ورکړو او هغه په لوی شمېر کښې د یهوداه قېدیان هم دمشق ته بوتلل. مالک خدای د رملیاه د زوی د اسرائیل د بادشاه فحح په ذریعه هم احاز له شکست ورکړو او په یوه ورځ يې یو سل او شل زره د یهوداه تکره فوجیان ووژل. مالک خدای د هغوی پلار نیکه خدای پاک د دې کېدو اجازت ځکه ورکړو چې د یهوداه خلقو هغه پرېښی و. (۷) یو اسرائیلی فوجی چې نوم يې زکری وو هغه د احاز بادشاه زوی معسیاه، د محل مشر عزریقام او القنه ووژل. القنه په بادشاه پسې دوېم سرې و. (۸) اگر چې د یهوداه خلق د هغوی خپل رسته دار هم و، خو د اسرائیل لښکر دوه لاکه ښځې او ماشومان قېدیان کړل او د ډېر زیات مال غنیمت سره يې سامریه ته بوتلل.

عوید پېغمبر

(۹) د مالک خدای یو پېغمبر چې نوم يې عوید و، هغه د سامریه په ښار کښې اوسېدو. کله چې د اسرائیل لښکر د یهوداه د قېدیانو سره واپس راروان وو نو چې هغوی ښار ته په ننوتلو و، نو عوید هغوی له د ملاوېدو دپاره ور ووتلو او عوید ورته وویل، ”مالک خدای ستاسو د پلار نیکه خدای پاک د یهوداه خلقو ته غصه وو او ستاسو په ذریعه يې هغوی له شکست ورکړو، خو چې تاسو هغوی څومره په بې رحمۍ سره حلال کړی دی نو خدای پاک د هغې نه خبر شوې دے.

۱۰) او اوس ستاسو اراده دا ده چې د يروشلم او يهوداه سپری او بنځې خپل
 غلامان او وينځې جوړې كړي. ولې تاسو ته پته نشته څه چې تاسو د مالک
 خدای د خپل خدای پاک خلاف گناهونه هم كړي دي؟ ۱۱) زما دا خبره واورئ.
 دا قېديان ستاسو وروڼه او خوښې دي. هغوی پرېږدئ چې لاړ شي، گنې مالک
 خدای به په غصه كېښي تاسو له سزا دركړي. ۱۲) د افرائيم د قبيلې څلورو
 مشرانو سره، د يهوحنان زوی عزرياه، د مسلموت زوی برکياه، د سلوم زوی
 يحزقياه او د خدلی زوی عماسا هم د فوجي كاروایي مخالفت وكړو. ۱۳) هغوی
 ووئيل، ”دا قېديان دلته مه راوړئ. مونږ د مالک خدای خلاف لويه گناه كړې ده او
 هغه مو دومره غصه كړې ده چې مونږ له به سزا راكړي. اوس ته داسې نور هم
 څه كول غواړي چې په هغې باندې زموږ جرم زيات شي.“ ۱۴) نو بيا فوجيانو
 قېديان او مال غنيمت هغه خلقو او د هغوی مشرانو ته حواله كړو، ۱۵) او هغه
 څلور سپری د دې دپاره مقرر كړي شول چې قېديانو له د هغه نيولې شوی مال
 غنيمت نه جامې وركړي. هغوی ورله د اغوستلو دپاره خپلې او جامې وركړې، د
 خوراك څښاك ښه پېر څيزونه يې وركړل او د هغوی په زخمونو يې د زيتونو
 تېل واچول. هغه كسان چې كوم پېر كمزوری و او تلې نه شو نو هغوی يې په
 خرونو كېښول او ټول قېديان په يريحو كېښي د يهوداه علاقې ته بوتلې شول، كوم
 چې د كجورو د ونو ښار دی. بيا د اسرائيل خلق خپل كور سامريه ته راوړس
 شول.

د احاز د اسوريانو نه مدد غوښتل

۱۶- ۱۷) ادوميانو په يهوداه باندې بيا حملې شروع كړې او پېر قېديان يې ونيول،
 نو په دې وجه احاز بادشاه د اسور بادشاه تغلت فلاسر نه مدد وغوښتو. ۱۸) په
 هغه وخت كېښي فلسطينانو د نمرېرېواته په طرف د غرونو په لمن كېښي او په
 جنوبي يهوداه كېښي په ښارونو باندې حملې كولې. هغوی د بيت شمس، ايلون،
 جدیروت، شوكو، تمت او جمسو ښارونه او ورسره خواوشا علاقو كېښي كلي هم

قبضه کړل او هلته پاڅه دېره شول. (١٩) احاز بادشاه خپل خلق د بدعملۍ په لار روان کړی ؤو او د مالک خدای نافرمانی یې کړې وه نو په دې وجه مالک خدای په یهوداه باندې افتونه راوستل. (٢٠) د اسور بادشاه د احاز د مدد په ځای د هغه مخالفت وکړو او هغه یې د تکلیف سره مخ کړو. (٢١) نو احاز د مالک خدای د کور، محل او د خلقو د مشرانو د کورونو نه یې سره زر واخستل او د اسور بادشاه له یې ورکړل، خو په دې هم کار ونه شو.

د احاز گناهونه

(٢٢) کله چې مصیبتونه دېر سخت ؤو، نو هغه سړی یعنې احاز د مالک خدای خلاف د مخکښې نه زیاته گناه وکړه. (٢٣) هغه د دمشق معبودانو ته قربانۍ پېش کړې، چا چې هغه له شکست ورکړې وو. هغه ووئیل، ”د شام معبودانو د خپلو بادشاهانو مدد وکړو، نو که زه هغوی ته قربانۍ پېش کړم، نو کېدې شی چې زما هم مدد وکړی.“ نو په دې وجه په هغه او د هغه په قوم باندې تباهی راغله. (٢٤) د دې نه علاوه، هغه د خدای پاک د کور ټول سامان هم واخستلو او ټوټې ټوټې یې کړو. هغه د مالک خدای د کور دروازې بندې کړې او د یروشلم په هر ځای کېنې یې قربان گاه جوړې کړې. (٢٥) هغه د یهوداه په هر یو ښار کېنې علاقائی عبادتخانی جوړې کړې، چرته چې به پردو خدایانو ته خوشبویۍ سوزولې شوې. نو په دې وجه هغه مالک خدای د خپل پلار نیکه خدای پاک په قهر کړو. (٢٦) د شروع نه واخله تر آخره پورې د هغه د بادشاهۍ ټولې واقعې د یهوداه او د اسرائیل په تاریخ کېنې لیکلې شوی دی. (٢٧) احاز بادشاه مړ شو او په یروشلم کېنې ښخ شو، خو په شاهي اديره کېنې ښخ نه شو. د هغه زوی حزقیاه د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه حزقياه

٢٩ ﴿١﴾ حزقياه د پينځويشتو کالو په عمر کښې د يهوداه بادشاه شو او يو کم دېرش کاله يې په يروشلم باندې بادشاهي وکړه. د هغه مور ابياه د زکرياه لور وه. ﴿٢﴾ هغه د خپل پلار نيکه داؤد په نقش قدم باندې روان وو او هغه کار يې کولو چې مالک خدای ورباندې رضا کېدو.

د مالک خدای د کور پاکول

﴿٣﴾ د حزقياه د بادشاهي د اول کال په ورومې مياشت، هغه د مالک خدای د کور دروازې کولو کړې او مرمت يې کړې. ﴿٤﴾ هغه د مالک خدای د کور نمرخاته طرف ته دربار کښې امامان او ليويانو راغونډ کړل ﴿٥﴾ او هلته يې ورته خبرې وکړې. هغه وفرمائيل، ”ليويانو تاسو به خپل ځانونه وقف کړئ او د مالک خدای کور به پاک کړئ کوم چې ستاسو د پلار نيکه خدای پاک دے. د مقدس ځای نه ټول ناپاکه څيزونه لرې کړئ. ﴿٦﴾ زمونږ پلار نيکه د مالک خدای زمونږ د خدای پاک نافرمانه وو او هغه کار يې کولو چې په څه باندې هغه ناراضه کېدو. هغوی مالک خدای او د هغه کور پرېښودو او هغه ته يې شا وگرځوله. ﴿٧﴾ هغوی د ننوتو د کوټې دروازې بندې کړې، پيوې يې پرېښودې چې مړې شي او خوشبوئی يې نه سوزوله او نه يې د بنی اسرائيلو د خدای پاک په مقدس ځای کښې سوزېدونکې نذرانې پېش کړې. ﴿٨﴾ نو په دې وجه مالک خدای يهوداه او يروشلم ته غصه دے او چې هغه څه کړی دی په هغې باندې هر يو کس حېران دے او یرېدلے دے او سپک يې گڼي. او تاسو ته د دې ډېره بڼه پته ده. ﴿٩﴾ زمونږ پلار نيکه په جنگ کښې وژلے شوی وو او زمونږ بڼې او بچي قېديان بوتلے شوی دی. ﴿١٠﴾ اوس ما دا فېصله کړې ده چې د مالک خدای د بنی اسرائيلو د خدای پاک سره يو لوظ وکړم، نو هغه به نور مونږ ته غصه نه وی. ﴿١١﴾ زما زامنو وخت مه ضائع کوئ. تاسو هغه څوک يئ چې مالک خدای د دې

دپاره خوښ کړی یی چې هغه ته خوشبوئی وسوزوی او د هغه په عبادت کښې د خلقو مشری وکړی.“ (۱۶-۱۷) دا لیویان هلته موجود و: د قهات د قبیلې، د عماسی زوی محت او د عزریاه زوی یوایل، د مراری د قبیلې، د عبدی زوی قیس او د یهلل ایل زوی عزریاه، د جیرسون د قبیلې، د زمه زوی یوآخ او د یوآخ زوی عدن، د الیصفن د قبیلې، سمري او یعی ایل، د آسف د قبیلې، زکریاه او متیاه، د هیمان د قبیلې، یحی ایل او سمعی، د یدوتون د قبیلې، سمعیاه او عزی ایل. (۱۵) دې سپرو خپل لیویان راغونډ کړل او هغوی ټولو خپل ځانونه پاک کړل. بیا هغوی د مالک خدای د کور پاکول شروع کړل، هم هغه شان چې څنگه بادشاه حکم کړی وو. هغوی په خپل کار کښې د مالک خدای د اصولو منلو خیال ساتلو. (۱۶) د مالک خدای د کور مقدس کولو دپاره امامان دننه لارل او هغوی د مالک خدای د کور دربار ته هغه هر څه راوویستل کوم چې ناپاک و. لیویانو هغه هر څه د ښار نه بهر د قدرون وادی ته یوړل. (۱۷) نو هغوی د اولې میاشتې په ورومبې ورځ مقدس کول شروع کړل، نو هم د دې میاشتې په اتمه ورځ هغوی د مالک خدای د کور د ننوتلو دروازې پورې ورسېدل. بیا هغوی په اته نورو ورځو کښې د مالک خدای کور پاک کړو او د ورومبې میاشتې په شپاړسمه ورځ یې ټول کار ختم کړو.

د مالک خدای د کور بیا وقف کېدل

(۱۸) لیویان لارل او حزقیاه بادشاه ته یې دا خبرې وکړې، ”مونږ د مالک خدای د کور د پاکوالي ټول رسم پوره کړی دی، چې په هغې کښې د سوزېدونکې نذرانو قربان گاه، د مقدسې روتې مېز او د هغې ټول سامان هم شامل دی. (۱۹) مونږ هغه ټول سامان هم واپس راوړی دی چې کوم احاز بادشاه د خپلې بادشاهۍ په وخت کښې اوړی وو چې کله هغه د خدای پاک نافرمانه وو او مونږ دا بیا وقف کړی دی. دا هر څه د مالک خدای د قربان گاه په مخکښې دی.“ (۲۰) نو حزقیاه سحر وختی د ښار مشران سپری راغونډ کړل او هغوی په یو ځای د مالک خدای

کور ته لاپړل. (۲۱) د شاهي خاندان او د يهوداه د خلقو د گناه د كفارې دپاره او د مالک خدای د کور د پاکولو دپاره، هغوی اووه غویي، اووه گډان، اووه گډوری او اووه چېلی د یوې نذرانې په توگه بوتلل. بادشاه د هارون د اولاد امامانو ته ووئیل چې هغه خناور په قربان‌گاه باندې قربانی کړئ. (۲۲) امامانو اول غویان حلال کړل، بیا یې گډان او بیا یې گډوری حلال کړل او د هرې قربانۍ وینه یې په قربان‌گاه باندې وشیندله. (۲۳) په آخر کښې هغوی بادشاه او نورو عبادت کوونکو له چېلی راوستل، چې هغوی خپل لاسونه په دې چېلو باندې کېښودل. (۲۴) امامانو بیا چېلی حلال کړل او د دې وینه یې په قربان‌گاه توی کړه چې دا د ټولو خلقو د گناه د كفارې نذرانه شی، ځکه چې بادشاه حکم کړی وو چې د ټول اسرائیل دپاره سوزېدونکې نذرانې او د گناه نذرانې پېش شی. (۲۵) بادشاه په هغه اصولو باندې عمل وکړو چې کوم مالک خدای د بادشاه پېغمبر جاد او د ناتن پېغمبر په ذریعه داؤد بادشاه ته ښودلی ؤو، هغه د مالک خدای په کور کښې د ربابونو او چمتیو سره لیویان مقرر کړل، (۲۶) دا د موسیقی هم هغه شان څیزونه ؤو چې څنگه داؤد بادشاه استعمال کړی ؤو. هلته امامان هم د بیگلو سره ولاړ ؤو. (۲۷) حزقیاه حکم وکړو چې سوزېدونکې نذرانه دې پېش کړی شی، او چې څنگه د نذرانې پېش کېدل شروع شول، نو خلقو د مالک خدای ثناء صفت وئیل شروع کړل او موسیقارانو د بیگلو او نورو څیزونو غږول شروع کړل. (۲۸) هلته چې هر څوک هم وو نو هغوی په عبادت کښې شریک شو او ثناء صفت وکړو او نوره موسیقی تر هغه وخت پورې جاری وه چې ټولې نذرانې وسوزولې شوې. (۲۹) بیا حزقیاه بادشاه او ټول خلق تیب شول او د خدای پاک عبادت یې وکړو. (۳۰) بادشاه د قوم مشرانو لیویانو ته وفرمائیل چې د مالک خدای د ثناء صفت هغه سندرې ووايي کومې چې د داؤد او د آسف پېغمبر په ذریعه لیکلې شوې وې. نو هر یو د لوئې خوشحالی سره او سندرې ووئیلې هغوی د خدای پاک په وړاندې په زنگنونو او تیب شول او د هغه عبادت یې وکړو. (۳۱) حزقیاه خلقو ته وفرمائیل، ”اوس چې تاسو پاک شوی، نو د مالک خدای کور ته قربانی او د شکرانې نذرانې راوړئ.“ نو خلقو خپلې قربانۍ او د شکرانې نذرانې راوړې او چا

چې غوښتل نو هغوی سوزېدونکې نذرانې هم راوړې. ﴿٣٢﴾ هغوی مالک خدای ته د سوزېدونکې نذرانې په توګه اویا غوی، سل ګډان او دوه سوه ګډوړی راوستل، ﴿٣٣﴾ هغوی شپږ سوه غوی او درې زره ګډان هم راوستل چې د خلقو د خوړلو دپاره قربانۍ شی. ﴿٣٤﴾ خو امامان دومره لږ وو چې دا ټول ځناور یې نه شول حالولای، نو لیویانو د کار د ختمېدو پورې د هغوی مدد کولو تر هغه وخته پورې چې نورو امامانو ځانونه پاک کړل. لیویانو د ځان په پاک ساتلو کېنې د امامانو نه زیات خیال ساتلو. ﴿٣٥﴾ د پوره سوزېدونکو نذرانو د پېش کېدو نه علاوه، امامان د هغه ازګې د سوزولو هم ذمه وار وو کومه چې د هغه نذرانو نه پېش کړې شوې وه چې خلقو خوړلې وه او هغوی د هغه میو د تویولو هم ذمه وار وو چې د سوزېدونکې نذرانو سره پېش کړې شوی وو. نو داسې د مالک خدای په کور کېنې عبادت بیا شروع شو. ﴿٣٦﴾ حزقیاه بادشاه او خلق خوشحاله وو، ځکه چې خدای پاک د هغوی مدد کړې وو چې هر څه زر زر وشي.

د فسحې د اختر تیارې

﴿١﴾-﴿٣﴾ نو خلقو په صحیح وخت یعنی په وپرومبۍ میاشت کېنې د فسحې اختر ونه کړو، ځکه چې ټولو امامانو ځانونه نه وو پاک کړي او ټول خلق په یروشلم کېنې نه وو راغونډ شوي. نو بادشاه، د هغه آفسران او د یروشلم خلق دې ته راضی شول چې اختر په دویمه میاشت کېنې وکړي او بادشاه د یهوداه او اسرائیل ټول خلق راوغوښتل. هغه د افرائیم او منسی قبیلو ته خاص اهمیت ورکړو او هغوی ته یې د دې دعوت خطونه ولېږل چې په یروشلم کېنې د مالک خدای کور ته راشي چې د بنی اسرائیلو د مالک خدای د درناوی دپاره د فسحې اختر وکړو. ﴿٤﴾ نو دا خبره بادشاه او نورو خلقو ته ښه ښکاره شوه، ﴿٥﴾ نو هغوی په شمال کېنې د دان نه واخله په جنوب کېنې د بیرسبع پورې ټول اسرائیل له دعوت ورکړو، چې په یروشلم کېنې په دومره لوی شمېر کېنې راغونډ شي چې

مخکبني نه وی راغونډ شوی او د قانون په مطابق د فسحې اختر وکړی. (۶) نو پېغام وړونکی د بادشاه او د هغه د آفسرانو په حکم د دې دعوت سره ټول یهوداه او اسرائیل ته لارل، ”اے بنی اسرائیلو، تاسو د اسور بادشاهانو نه بچ شوی یئ چې کله هغوی ملک قبضه کړے وو. نو اوس مالک خدای ته راوگرځئ، کوم چې د ابراهیم، اسحاق او یعقوب خدای پاک دے او هغه به تاسو ته راوگرځی. (۷) د خپل پلار نیکه او د خپلوانو په شان مه جوړپړئ څوک چې د مالک خدای د هغوی د خدای پاک وفادار نه ؤو. لکه څنگه چې تاسو ته پته ده چې هغوی له یې سخته سزا ورکړه. (۸) د هغوی په شان ضدی مه جوړپړئ، خو د مالک خدای تابعداری کوئ. په یروشلم کبني د مالک خدای کور ته راځئ، کوم چې مالک خدای ستاسو خدای پاک د همپشه دپاره مقدس کړے دے او د هغه عبادت کوئ نو داسې به د هغه د سخت قهر نه خلاص شی. (۹) که تاسو مالک خدای ته راوگرځئ، نو چا چې ستاسو خپلوان اغوا کړی دی نو هغوی به ستاسو په خپلوانو باندې رحم وکړی او هغوی به خپلو کورونو ته بیا راوولی. مالک خدای، خدای پاک رحمان او رحیم دے او که تاسو هغه ته راوگرځئ، نو هغه به تاسو قبول کړی.“ (۱۰) پېغام وړونکی په شمال کبني د زبولون قبیلې پورې د افرائیم او منسی قبیلو په علاقې کبني هر یو ښار ته لارل، خو خلقو په هغوی پورې خندل او ټوقې یې ورپورې کولې. (۱۱) خو بیا هم د آشر، منسی او د زبولون قبیلو څه خلقو عاجزی ښکاره کړه او یروشلم ته لارل. (۱۲) خدای پاک د یهوداه خلق هم د دې دپاره متحد کړل چې د هغه په مرضی باندې روان شی او د بادشاه او د هغه د آفسرانو حکمونه ومني.

د فسحې اختر کېدل

(۱۳) په دویمه میاشت کبني د خلقو یو لوی شمېر په یروشلم کبني راغونډ شو چې د پتیرې روتی اختر وکړی. (۱۴) هغوی هغه ټولې قربانگاه واخستلې کومې چې په یروشلم کبني د نذرانو د پېش کولو او د خوشبویی د سوزولو دپاره

استعمالبدلي او د قدرون په وادي کښې يې وغورزولې. (۱۵) او د هغه مياشتې په خوارلسمه ورځ هغوی د فسحې اختر د قرباني دپاره گډوډي حلال کړل. کوم امامان او ليويان چې پاک نه وو نو هغوی دومره وشرمېدل چې خپل ځانونه يې مالک خدای ته وقف کړل، نو داسې هغوی د مالک خدای په کور کښې سوزېدونکې نذرانې پېش کولې شوې. (۱۶) هغوی د خدای پاک د خدمتگار موسی د شريعت په مطابق د مالک خدای په کور کښې په خپلو ځايونو باندې ودرېدل. ليويانو د قرباني وينه امامانو له ورکړه، چې هغوی دا په قربانگاه باندې وشيندله. (۱۷) په دغه مجمه کښې ډېر خلق په اودس کښې نه وو، نو په دې وجه هغوی د فسحې اختر گډوډي نه شو حلالولې، نو ليويانو د هغوی دپاره حلال کړل او هغه گډوډي يې مالک خدای ته وقف کړل. (۱۸) د دې نه علاوه، هغه ډېر کسان کوم چې د افرائيم، منسی، يساکار او زيولون د قبيلو نه راغلي وو نو هغوی د پاکوالي رسم نه وو ادا کړې، نو هغوی په غلطه طريقه باندې د فسحې اختر کولو. حزقياه بادشاه د هغوی دپاره دا دُعا وکړه، (۱۹) ”اے مالک خدایه، زمونږ د پلار نيکه خدایه پاکه. د خپل رحم په وجه هغه کسان معاف کړه چې هغوی د زړه د اخلاصه ستا عبادت کوي، اگر چې هغوی پاک هم نه دي.“ (۲۰) مالک خدای د حزقياه دُعا واورېدله، هغه هغه خلق معاف کړل او هغوی ته يې څه نقصان ونه رسولو. (۲۱) کوم خلق چې په يروشلم کښې راغونډ شوي وو نو هغوی د لوئې خوشحالی سره اووه ورځې د پتيرې روتې اختر کولو او ليويانو او امامانو هره ورځ د جذبې سره د مالک خدای ثناء صفت کولو. (۲۲) حزقياه د ليويانو دا صفت وکړو ځکه چې هغوی د مالک خدای په عبادت کښې تکړه وو.

دوېم ځل خوشحالی کول

د هغه اوو ورځو نه پس په کومو کښې چې هغوی د مالک خدای په ثناء صفت کښې قرباني پېش کړې وې، چې کوم د هغوی د پلار نيکه خدای پاک دے، (۲۳) هغوی ټولو دا فېصله وکړه چې اووه ورځې به نور اختر کوي. نو هغوی د

خوشحالی سره اختر وکړو. (۲۴) حزقیاه بادشاه یو زر غویي او اووه زره گډان خلقو له ورکړل چې حلال یې کړی او وې خوری او آفسرانو هغوی له یو زر نور غویي او لس زره گډان ورکړل. نو داسې د پېرو امامانو د پاکوالي رسم ادا شو. (۲۵) نو دا ټول خوشحاله وو، د یهوداه خلق، امامان، لیویان، هغه خلق چې کوم د شمالی طرف نه راغلی وو او هغه مسافر کوم چې په اسرائیل او یهوداه کښې پاڅه دېره شوی وو. (۲۶) د یروشلم ښار د خوشحالی نه پک وو، ځکه چې د داؤد زوی سلیمان د وخت نه پس هیڅکله هم داسې نه وو شوی. (۲۷) امامانو او لیویانو د خلقو دپاره د مالک خدای برکت وغوښتلو. خدای پاک په آسمان کښې په خپل کور کښې د هغوی دعاگانې واورېدلې او قبولې یې کړې.

د حزقیاه د مذهبی ژوند اصلاح کول

۳۱ (۲۸) د اختر د ختمېدو نه پس، ټول اسرائیلیان د یهوداه هر یو ښار ته لاړل، او د کاپو ستنې یې ماتې کړې، د اشیرې بُت نښې یې راوغورزولې او قربان گاه او علاقائی عبادتخانې یې تباہ کړې. هغوی په باقی ټوله یهوداه کښې، د بنیامین، افرائیم او منسی په علاقو کښې هم دغه شان وکړل، بیا هغوی ټول کورونو ته راواپس شول. (۲۹) حزقیاه بادشاه د امامانو او لیویانو تنظیم هم بیا جوړ کړو، چې د هغې لاندې هر یو خپلې خاص ذمه واری لرلې. په دې کښې د سوزېدونکو نذرانو او د سلامتی د نذرانو پېش کول، او د مالک خدای د کور په دروازو کښې ثناء صفت کول او شکر ادا کول هم شامل وو. (۳۰) هر سحر او هر ماښام به هغه د خپلو رمو او څاروو نه د سوزېدونکې نذرانو دپاره ځناور ورکول او دا ځناور به د سبت په ورځ، د نوې میاشتی په اختر کښې او چې په نورو اخترونو کښې پېش کېدل، کوم چې د مالک خدای په قانون کښې لیکلې شوی وو. (۳۱) د دې نه علاوه، بادشاه د یروشلم خلقو ته وفرمائیل چې هغه نذرانې راوړی چې دا امامانو او لیویانو حق جوړېدو، نو چې داسې هغوی هر وخت د مالک خدای قانون ته

وقف وی. (۵) چې اسرائیلیانو څنگه دا حکم واورېدو نو هغوی د خپلو ورومبو غلو، میو، د زیتونو تېلو، شاتو او د نور پېداوار تحفې راوړې او چې هغوی څه هم لرل د هغې لسمه برخه یې هم راوړه. (۶) کوم خلق چې د یهوداه په ښارونو کښې اوسېدل نو هغوی ټولو د خپلو څاروو او گڼو، لسمه حصه راوړه او هغوی پېرې زیاتې تحفې هم راوړې، چې هغه یې مالک خدای خپل خدای پاک ته وقف کړې. (۷) په درېمه میاشت کښې د تحفو راتلل شروع شول او تر ورپسې څلورو میاشتو پورې د دې نه پېرې جوړېدل شروع و. (۸) کله چې حزقیاه بادشاه او د هغه افسران راغلل او دا لوی پېرې یې ولیدل، نو هغوی د مالک خدای ثناء صفت وکړو او د خپلو اسرائیلیانو صفت یې هم وکړو. (۹) بادشاه د امامانو او لیویانو سره د دې تحفو په حقله خبره وکړه، (۱۰) او د صدوق د اولاد یو کس، مشر امام عزریاه هغه ته وویل، ”خلاقو خپلې تحفې د مالک خدای کور ته راوړل شروع کړی دی، نو په دې وجه دا د خوراک دپاره کافی دی او د دې نه علاوه دا پېر زیات هم دی. دا هر څه مونږ سره ځکه زیات پاتې شوی دی چې مالک خدای خپلو خلقو له برکت ورکړې دے.“ (۱۱) د بادشاه په حکم هغوی د مالک خدای په کور کښې گودامونه جوړ کړل (۱۲) او ټولې تحفې او لسمې حصې یې د امانت په توگه کېښودې. هغوی یو لیوی مشر مقرر کړو چې نوم یې کنعنیاه وو او د هغه ورور سمعی یې د هغه مددگار جوړ کړو. (۱۳) دې لسو لیویانو ته د هغوی د اختیار لاندې کار کول حواله شوې وو: یحی ایل، عزریاه، نحت، عساهیل، یریموت، یوزبد، الی ایل، اسماکیا، محت، او بنایاه. دا هر څه د حزقیاه بادشاه او د مشر امام عزریاه د اختیار لاندې شوی و. (۱۴) یو لیوی، د یمنه زوی قورې څوک چې د مالک خدای د کور د نمرخاته طرف ته دروازې مشر څوکیدار وو، هغه د هغه تحفو د وصولولو او د تقسیمولو مشر وو چې کومې مالک خدای ته پېش کېدلې. (۱۵) په هغه نورو ښارونو کښې چې چرته امامان اوسېدل، په دې کار کښې په وفاداری سره دې لیویانو د هغه مدد کولو: عدن، مینامین، یشوع، سمعیاه، امریاه او سکانیاه. هغوی په خپلو لیویانو باندې خوراک په وړو او غټو

يو شان تقسيمولو هم هغه شان چي څنگه د هغوی زمه واری وه، (۱۶) خو دا تقسیم د پلو په مطابق نه وو. هغوی هغه ټولو سړو له یوه برخه ورکوله چې د هغوی عمر درې کاله یا د دې نه زیات وو د کومو چې د خپلو عهدو په مطابق د مالک خدای په کور کښې د هرې ورځې زمه واری لرلې. (۱۷) امامانو ته د پلو په مطابق زمه واری حواله شوې وې او هغه لیویانو ته د کار د پلو په مطابق زمه واری حواله شوې وې چې د هغوی عمر شل کاله یا د دې نه زیات وو. (۱۸) د خپلو بنځو، بچو او خپلو نورو کشرانو سره د هغوی ټولو نومونه لیکلې شوی وو، ځکه چې هغوی ته وئیلی شوی وو چې هغوی دې د خپلو مقدسو زمه وارو ادا کولو دپاره هر وخت تیار اوسېږي. (۱۹) کوم امامان چې په هغه بنارونو کښې اوسېدل چې د هارون اولاد ته حواله شوی وو، یا چې د څرن په هغه زمکو کښې اوسېدل چې د دې بنارونو وې، نو هلته یو څو زمه وار سړی داسې وو چې هغوی به د امامانو په کورنو کښې په ټولو ناریناؤ باندې خوراک تقسیمولو او په هغه هر چا باندې یې هم خوراک تقسیمولو چې د چا نومونه د لیویانو په پلو کښې لیکلې شوی وو. (۲۰) په ټوله یهوداه کښې، حزقیاه بادشاه هغه څه کول چې څه صحیح وو او چې په څه باندې مالک خدای د هغه خدای پاک رضا کېدو. (۲۱) هغه د مالک خدای د کور دپاره او د شریعت منلو دپاره چې هر څه هم کړی وو، دا یې د زړه د اخلاصه کړی وو او د خدای پاک طلبگار وو نو په دې وجه هغه کامیاب وو.

د اسوریانو یروشلم له دهمکي ورکول

۳۲ (۱) د دې واقعو نه پس، چې په کومو کښې حزقیاه بادشاه په وفاداری سره د مالک خدای خدمت کړی وو، د اسور بادشاه سینحرب په یهوداه حمله وکړه. هغه د پخو دېوالونو بنارونه محاصره کړل او خپل لښکر له یې حکم ورکړو چې دېوالونه راوغورزوی. (۲) کله چې حزقیاه ته پته ولگېده چې سینحرب په

يروشلم د حملې كولو اراده لري، (۳-۴) نو هغه او د هغه افسرانو دا فېصله وکړه چې د ښار نه بهر د اوبو لاره بنده کړي دا د دې دپاره چې کله اسوريان يروشلم ته نژدې شي نو هغوی ته به اوبه نه ملاويږي. افسرانو ډېر خلق روان کړل او ټولې چينې يې بندې کړې، نو داسې د چينو نه نورې اوبه نه بهېدلې. (۵)

بادشاه د ښار دفاع داسې مضبوطه کړه چې د دې دېوال يې مرمت کړل، په دې باندې يې برجونه جوړ کړل او بهرنی دېوال يې ورله جوړ کړو. د دې نه علاوه، هغه د دفاع هغه ځايونه هم مرمت کړل چې په هغه زمکه باندې جوړ وو چې د يروشلم د زړې برخې نمرخاته طرف ته پکې شوي وو. هغه ډېره زياته وسله او ډالونه جوړ کړل. (۶) هغه په خلقو باندې فوجي افسران مقرر کړل او هغوی له يې حکم ورکړو چې د ښار د دروازې سره په کولو ځای کښې راغونډ شي. هغه ورته ووئيل، (۷) ”تکره شی او حوصله مضبوطه کړئ او د اسور بادشاه نه او د هغه لښکر نه مه یرېږئ چې هغه راروان کړي دے. کوم ذات چې زمونږ مل دے نو هغه د هغه نه زيات طاقتور دے. (۸) د هغه سره انساني طاقت دے، خو مونږ سره د مالک خدای زمونږ خدای پاک شته چې زمونږ مدد وکړي او زمونږ جنگونه وکړي.“ د خلقو د خپل بادشاه په دې خبره باندې حوصله مضبوطه شوه. (۹) څه موده وروستو، کله چې سينحرب او د هغه لښکر تر اوسه پورې په لکيس کښې وو، نو هغه حزقياهُ او د يهوداه هغه خلقو ته چې د هغه سره په يروشلم کښې وو دا پېغام ورولېږلو، (۱۰) ”زه د اسور بادشاه سينحرب دا وایم چې ستاسو په زړه کښې څه دی چې تاسو به د يروشلم محاصرې ته ټينگ شي؟ (۱۱) حزقياهُ تاسو ته وائی چې مالک خدای ستاسو خدای پاک به تاسو زمونږ د طاقت نه بچ کړي، خو حزقياهُ تاسو دوکه کوي او دې ته به مو جوړوی چې د لوړې او تندې نه مړه شي. (۱۲) دا هغه کس دے چا چې د مالک خدای علاقائی عبادتخاني او قربانگاه تباہ کړی دی او بيا يې د يهوداه او يروشلم خلقو ته ووئيل چې صرف په يوه قربانگاه باندې عبادت وکړئ او خوشبويي سوزوئ. (۱۳)

تاسو ته پته نشته څه چې ما او زما پلار نيکه د نورو قومونو په خلقو باندې څه کړی دی؟ د بل يو قوم معبودانو خپل خلق د اسور بادشاه نه بچ کړی دی څه؟

۱۴ د هغه ټولو مُلكونو يو خُدائى كله هم خپل مُلك زمونږ نه بچ كړې دې څه؟
 نو بيا تاسو ولې وايئ چې ستاسو خُدائى تاسو بچ كولى شى؟ ۱۵ نو حزقياه دې
 ته مه پرېږدئ چې دوكه مو كړى يا چې په داسې غلطه لار مو بوځي. په هغه
 باندې اعتبار مه كوي. د يو قوم خُدائى هم خپل خلق د اسور د يو بادشاه نه نه دى
 بچ كړى. نو بې شكه ستاسو دا خُدائى هم تاسو نه شى بچ كولى. ۱۶ د اسور
 آفسرانو د مالك خُدائى، خُدائى پاك او د مالك خُدائى خدمت كوونكى حزقياه په
 حقله د دې نه هم زيات بدرد ووييل. ۱۷ بادشاه چې كوم خط ليكلې وو دې خط
 په مالك خُدائى د بنى اسرائيلو په خُدائى پاك پورې ټوكې وكړې. په دې كېنې
 ليكلې ؤو، ”د قومونو خُدايانو خپل خلق زما د طاقت نه نه دى بچ كړى او نه به د
 حزقياه خُدائى خپل خلق زما نه بچ كړى.“ ۱۸ آفسرانو په عبرانى كېنې د دې
 دپاره چغې ووهلې چې د يروشلېم هغه خلق ويروى او بې حوصلې يې كړى كوم
 چې د بنار په دېوال باندې ؤو، نو داسې د بنار قبضه كول به آسان شى. ۱۹
 هغوى د يروشلېم د خُدائى پاك په حقله هم هغه شان خبرې وكړې چې د نورو
 خلقو د خُدايانو په حقله يې كولې، د هغه بُتانو چې د انسان لاسونو جوړ كړى ؤو.
 ۲۰ حزقياه بادشاه او د آموص زوى يشعياه پېغمبر خُدائى پاك ته سوال وكړو
 او هغه ته يې د مدد دپاره فرياد وكړو. ۲۱ مالك خُدائى يوه فرېشته راولېږله چې
 هغې د اسور د لښكر فوجيان او آفسران ووژل. نو داسې بادشاه اسور ته واپس
 شرمېدلې لاړو. يوه ورځ چې كله هغه د خپل خُدائى په عبادتخانه كېنې وو، نو د
 هغه يو څو زامنو هغه په تورو باندې ووهلو او مړ يې كړو. ۲۲ نو داسې مالك
 خُدائى حزقياه بادشاه او د يروشلېم خلق د اسور بادشاه سينحرب د زور نه او د
 هغوى د نورو دشمنانو نه بچ كړل. او هغوى د هر يو قوم سره په امن كېنې ژوند
 تېرولو. ۲۳ ډېر خلق يروشلېم ته راتلل، چې مالك خُدائى له يې نذرانې او حزقياه
 له يې تُحفې راوړې، نو د هغه وخت نه حزقياه د ټولو قومونو په نظر كېنې عزتمند

و.و.

د حزقیاه بیماری او غرور

٢٤ ﴿﴾ تقریباً هم هغه وخت حزقیاه بادشاه بیمار شو او مرگ ته نزدې وو. هغه دُعا وکړه او مالک خدای ورته یوه نښه وښودله چې هغه به روغ شی. ﴿٢٥﴾ خو حزقیاه پېر زیات مغروره وو او د هغه خه شکرپه پې ادا نه کړه چې مالک خدای د هغه دپاره کړی وُو، نو په دې وجه د مالک خدای غصه په هغه، په یهوداه او یروشلم نازله شوه. ﴿٢٦﴾ خو په آخر کښې حزقیاه او د یروشلم خلقو خپل ځانونه عاجز کړل، نو ځکه مالک خدای د حزقیاه په ژوند کښې خلقو له سزا ورنه کړه.

د حزقیاه مال دولت او شان و شوکت

٢٧ ﴿﴾ حزقیاه بادشاه پېر مالداره شو او هر چا به د هغه عزت کولو. هغه د خپلو سرو زرو، سپینو زرو، قیمتی کاڼو، مصالحو، پالونو او د نورو قیمتی څیزونو دپاره گودامونه جوړ کړی وُو. ﴿٢٨﴾ د دې نه علاوه، هغه د خپلې غلې، میو، زیتونو تېلو دپاره گودامونه، د څاروو دپاره دیرې او د گڼو دپاره شپولونه جوړ کړی وُو. ﴿٢٩﴾ د دې هر څه نه علاوه، خدای پاک هغه له گڼې او څاروی ورکړی وُو او نور دولت یې دومره پېر ورکړی وُو چې هغه پېر ښارونه جوړ کړل. ﴿٣٠﴾ دا حزقیاه بادشاه وو چې هغه د جیحون د چینو خولې بندې کړې او اوبو له یې یوه لار جوړه کړه چې اوبه د یو سورنگ په ذریعه د یروشلم په دېوالونو کښې دننه یو ځای ته بهیري. حزقیاه چې هر کار کولو نو په هغې کښې کامیابېدو، ﴿٣١﴾ او چې کله د بابل سفیر د هغه عجیبه واقعي د معلومولو دپاره راغلو چې کومه په هغه ملک کښې شوې وه، نو خدای پاک حزقیاه د دې دپاره یواځې پرېښودو چې د هغه نېت معلوم کړی.

د حزقیاه د بادشاهي ختمېدل

٣٢ ﴿﴾ حزقیاه بادشاه چې نور هر څه کړی وُو سره د هغه د نېکو عملونو، دا د

آموص زوئ يشعياہ پېغمبر په رويآ کښې ليکلې شوي دي چې هغه د يهوداه او اسرائیل د بادشاهانو د تاريخ يوه حصه ده. (۳۳) نو حزقياہ مړ شو او هغه د شاهي اديري په پاسني حصه کښې ښخ شو. د هغه په مرگ باندې د يهوداه او يروشلم ټولو خلقو هغه له يو لوي عزت ورکړو. د هغه زوئ منسي د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه منسي

۳۳ (۱) منسي دولس کلن وو چې هغه د يهوداه بادشاه جوړ شو او په يروشلم يې پينځه پنځوس کاله بادشاهي وکړه. (۲) منسي د هغه قومونو هغه حرام کارونه کول کوم چې د مالک خدای په نظر کښې بد وو. دا هم هغه خلق وو کوم چې مالک خدای په هغه وخت کښې د هغه ملک نه ويستلی وو چې کله د هغه خلق مخ په وړاندې تلل. (۳) هغه علاقائي عبادتخاني بيا جوړې کړې چې کوم د هغه پلار حزقياہ تباہ کړی وو. هغه د بعل د عبادت دپاره قربانگاه جوړې کړې، د اشيري بت ښې يې جوړې کړې او د ستورو عبادت يې وکړو. (۴) هغه د مالک خدای په کور کښې د غېرو قومونو قربانگاه جوړې کړې، د کوم خدای په حقله چې مالک خدای فرمائيلى وو چې، ”زما نوم به په يروشلم کښې د همېشه دپاره پاتې شي.“ (۵) د مالک خدای د کور په دوو دربارونو کښې هغه د ستورو د عبادت دپاره قربانگاه جوړې کړې. (۶) هغه د هنوم په وادې کښې خپل زامن د سوزېدونکې نذرانو په توگه قرباني کړل. هغه د غېبو کارونو او جادو نه کار اخستلو او قسمت ښودونکو او د فالگرو سره يې مشورې وکړې. هغه د مالک خدای خلاف لويه گناه وکړه او د هغه غصه يې راوپاروله. (۷) هغه چې کوم بت جوړ کړی وو هغه يې واخستلو او د خدای پاک په کور کښې يې ودرولو چې د کوم په حقله خدای پاک داؤد او د هغه زوئ سليمان ته فرمائيلى وو، ”په دې کور کښې او په يروشلم کښې به زه خپل نوم د همېشه دپاره وساتم کوم ښار چې ما د

بنی اسرائیلو د ټولو قبیلو نه خوښ کړې دے. (۸) که بنی اسرائیلیان زما ټول حکمونه منی او هغه ټول قانون پوره کوی چې زما خدمت کوونکی موسی هغوی له ورکړې دے، نو زه به هغوی نه پرېږدم چې د هغه ملک نه وویستلې شی چې کوم ما د هغوی پلار نیکه له ورکړې دے. (۹) خو منسی د یهوداه او یروشلم خلق بې لارې کړل او هغوی د هغه قومونو نه هم لوڼې گناهونه وکړل کوم چې مالک خدای تباہ کړی و او کله چې بنی اسرائیلیان مخ په وړاندې تلل.

د منسی پشپمانه کېدل

(۱۰) اګر چې مالک خدای منسی او د هغه خلقو له خبردارې ورکړو، خو هغوی به ورته غوږ نه نیولو. (۱۱) نو مالک خدای د اسور فوجی مشران ولېږل چې په یهوداه باندې حمله وکړی. او هغوی منسی ونيولو، کُنډې یې ورته واچولې او په زنخیرونو باندې یې وتړلو او بابل ته یې بوتلو. (۱۲) هغه د خپلو مصیبتونو په وجه عاجز شو او مالک خدای، خدای پاک ته راوگرځېدو او هغه ته یې د مدد دپاره سوال وکړو. (۱۳) خدای پاک د منسی سوال واورېدو او قبول یې کړو او هغه یې ولېږلو چې یروشلم ته واپس لاړ شی او بیا حکومت وکړی. نو منسی ته پته ولگېده چې مالک خدای په رښتیا خدای پاک دے. (۱۴) د دې نه پس، منسی د داؤد ښار د بهرنی دېوال اوچتوالې زیات کړو، د نمرپرېواته په طرف په وادی کښې د جیحون د چشمې نه د کبانو دروازې پورې او هم دغه دېوال د عوفل د غر نه هم راتاو وو. هغه د یهوداه د پخو دېوالونو په هر یو ښار کښې یو یو فوجی آفسر مقرر کړو. (۱۵) هغه د مالک خدای د کور نه هغه پردی بُتان او نښې لرې کړې کومې چې هغه هلته اېښې وې او هغه د غېرو قومونو هغه قربانگاه لرې کړې کومې چې د مالک خدای د کور په غره او په یروشلم کښې په نورو ځایونو کښې وې، هغه دا ټول څیزونه د ښار نه بهر یوړل او وې غورزول. (۱۶) هغه هغه قربانگاه هم مرمت کړه چرته چې د مالک خدای عبادت کېدو او چې هغه ورباندې د سلامتی نذرانې او د شکرانې نذرانې پېش کولې. هغه د یهوداه ټولو خلقو له حکم ورکړو

چې د مالک خُداى د بنى اسرائيلو د خُداى پاک عبادت وکړى. (۱۷) اگر چې خلقو په علاقائى عبادتخانو کښې هم قربانۍ پېش کولې، خو هغوى دا صرف مالک خُداى ته پېش کولې.

د منسى د بادشاهى ختمېدل

(۱۸) نور هر څه چې منسى کړى و، هغه چې خُداى پاک ته کوم سوال کړى وو او د پېغمبرانو هغه پېغامونه چې هغوى د مالک خُداى د بنى اسرائيلو د خُداى پاک په نوم د هغه سره خبرې وکړې، دا هر څه د اسرائيل د بادشاهانو په تاريخ کښې ليکلى شوى دى. (۱۹) د بادشاه دُعا او د خُداى پاک د دُعا قبول او د هغه د توبې نه مخکښې د هغه گناهونو حساب کتاب چې هغه کړى و، هغه بد عملونه چې هغه کړى و، علاقائى عبادتخاني او د اشيرې بُت کومې نښې چې هغه جوړې کړې وې او هغه بُتان چې هغه يې عبادت کولو، دا هر څه د پېغمبرانو په تاريخ کښې ليکلى شوى دى. (۲۰) منسى مړ شو او په محل کښې ښخ شو او د هغه زوى امون د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه امون

(۲۱) امون دوويشت کلن وو چې هغه د يهوداه بادشاه جوړ شو او هغه په يروشلم باندې دوه کاله حکومت وکړو. (۲۲) د خپل پلار منسى په شان هغه هم د مالک خُداى خلاف گناه وکړه او چې د هغه پلار د کومو بُتانو عبادت کړى وو نو هغه يې هم عبادت وکړو. (۲۳) خو هغه د خپل پلار په شان عاجز نه شو او نه مالک خُداى ته راوگرځېدو، هغه د خپل پلار نه هم زيات گناهگار شو. (۲۴) د امون آفسرانو د هغه خلاف منصوبه جوړه کړه او په محل کښې يې ووژلو. (۲۵) د يهوداه خلقو د امون قاتلان ووژل او د هغه زوى يوسياه يې بادشاه جوړ کړو.

د يهوداه بادشاه يوسياه

۳۴ (۱) يوسياه اته کلن وو چې هغه بادشاه جوړ شو او يو دېرش کاله يې په يروشلم بادشاهي وکړه. (۲) هغه هم هغه کار کولو چې په خه باندې مالک خدائ خوشحالبډو، هغه د خپل پلار نيکه داؤد په نقش قدم باندې روان وو او هغه د خدائ پاک د قانون نه اخوا دېخوا نه اوږېدو.

د يوسياه د غېرو قومونو د عبادت خايونه وړانول

(۳) د يوسياه د بادشاهي په اتم کال، چې په کوم وخت کښې هغه لا وړوکه وو، نو هغه د خپل پلار نيکه داؤد خدائ پاک عبادت شروع کړو. څلور کاله وروستو هغه علاقائى عبادتخاني، د اشيريې بُت نښې او د نورو ټولو بُتانو تباہ کول شروع کړل. (۴) د هغه د ښودنې لاندې هغه قربان گاه ټوټې ټوټې کړې شوه چرته چې د بعل عبادت کېدو او د دې سره نژدې د خوشبويي قربان گاه راوغورزولې شوې. هغوى د اشيريې بُتانو او د نورو ټولو بُتانو نه خاورې جوړې کړې او هغه خاورې يې د هغه خلقو په قبرونو باندې وشيندلې چا چې دې ته قرباني پېش کړې وې. (۵) هغه د بُت پرستو امامانو هډوکي په هغه قربان گاه باندې وسوزول چرته چې هغوى عبادت کړې وو. د دې هر خه کولو په وجه هغه يهوداه او يروشلم بيا پاک کړل. (۶) هغه په ښارونو کښې او د منسى، افرائيم او شمعون او په شمال کښې د نفتالى پورې هم دغه شان کار وکړو. (۷) د شمالي بادشاهي په ټوله علاقه کښې هغه قربان گاه او د اشيريې بُت نښې ټوټې ټوټې کړې او بُتان يې خاورې کړل او د خوشبويي ټولې قربان گاه يې ټوټې ټوټې کړې. بيا هغه يروشلم ته راواپس شو.

د شريعت د کتاب موندلې کېدل

(۸) د هغه د بادشاهي په اتلسم کال، د هغې نه پس چې کله هغه د غېرو قومونو د عبادت نه مالک خدائ کور او هغه مُلک پاک کړې وو، نو يوسياه بادشاه دا

درې سړي ولېږل چې د مالک خُدا، خُدا، پاك كور مرمت كړي، د اصلياه زوئ سافن، معسياه، چې د يروشلم حكمران وو او د يهوآخز زوئ يوآخ چې مشر آفسر وو. (٩) كومي پېسې چې ليوي خادمانو د مالک خُدا كور كېني راغونډې كړې وې هغه يې مشر امام خَلقيا ه له وركړې. دا د اِفرائيم او منسي او د شمالي ټولې بادشاهي نه او د يهوداه، بنيامين او د يروشلم د خلقو نه راغونډې شوې وې. (١٠) بيا دا پېسې هغه درېو سړو ته حواله شوې چې د مالک خُدا د كور د مرمت مشران ؤو او هغوى دا پېسې دې مزدورانو له وركړې (١١) يعنې تركاپانو او ډلكارانو له چې جوړ شوي كاني او لرگي واخلي او د هغه عمارت په مرمت كېني استعمال شي چې د يهوداه بادشاهانو پرېبنسې وو چې خراب شي. (١٢) كومو خلقو چې دا كار كولو هغه ټول محنتي ؤو. د هغوى مشري دې څلورو ليويانو كوله، د مراري د قبيلې يحت او عبدياه او د قُهاټ د قبيلې زكرياه او مسلام. ليويان تكړه موسيقاران ؤو. (١٣) نور ليويان د سامان د وړلو راوړلو او د مختلفو كارونو د كاريگرو مشران ؤو او نورو به حساب كِتاب ساتلو او څوكيداري به يې كوله. (١٤) كله چې د گودام نه پېسې ويستلې شوې نو په دې دوران كېني خَلقيا ه د مالک خُدا د شريعت كِتاب وموندلو، هغه شريعت چې خُدا پاك موسي له وركړې وو. (١٥) هغه سافن منشي ته وفرمائيل، ”ما دلته د مالک خُدا په كور كېني د شريعت كِتاب موندلې دى.“ هغه سافن له كِتاب وركړو، (١٦) او سافن هغه كِتاب بادشاه له يوړو. سافن ورته ووئيل، ”تا چې د څه حُكم كړې وو نو مونږ هغه هر څه كړي دى. (١٧) كومي پېسې چې د مالک خُدا په كور كېني اېښودې شوې وې مونږ هغه كاريگرانو او د هغوى مشرانو ته حواله كړې دى.“ (١٨) بيا هغه ووئيل، ”هغه كِتاب دلته ما سره دى چې خَلقيا ه ما له راكړې دى.“ او هغه بادشاه ته د دې تلاوت وكړو. (١٩) كله چې بادشاه هغه كِتاب واوړېدو، نو هغه د خفگان نه خپلې جامې وشلولې. (٢٠) او هغه خَلقيا ه، د سافن زوئ اخيقام، د ميكاياه زوئ عبدون، د دربار منشي سافن او د بادشاه مدد كوونكي عساياه له دا حُكم وركړو، (٢١) ”لاړ شئ او د مالک خُدا

سره زما او د هغه خلقو دپاره مشوره وکړئ چې هغوی بیا هم په اسرائیل او یهوداه کښې پاتې کېږي. د دې کتاب تعلیمات معلوم کړئ. مالک خدای مونږ ته غصه دے ځکه چې زمونږ پلار نیکه د مالک خدای کلام نه دے منلے او هغه کار یې نه دے کړے چې د کوم په حقله دا کتاب فرمائی چې خامخا دې وکړے شی. (۲۲) د بادشاه په حکم، خلقیاه او نور لارل چې د یوې ښځې سره مشوره وکړی چې نوم یې خُده وو، دا پېغمبره د یروشلم په نوې حصه کښې اوسېده. د هغې خاوند سلوم، د توقهت زوی او د خسره نمسے وو، سلوم د مالک خدای د کور د چوغو مشر وو. چې څه شوی وُو نو هغوی ورته هغه بیان وکړو، (۲۳) او هغې ورته وویل چې واپس بادشاه له لار شئ او ورته ووايئ (۲۴) چې د مالک خدای نه دا پېغام راغلی دے، ”زه به په یروشلم او د دې په ټولو خلقو افت راولم چې په کښې به هغه ټول لعنتونه وی چې په هغه کتاب کښې لیکلے شوی دی کوم چې بادشاه ته بیان شو. (۲۵) هغوی زه رد کړے یم او نورو معبودانو ته یې نذرانې پېش کړې دی او دوی چې دا هر څه کړی دی د هغې په وجه یې زما غصه راپارولې ده. زما غصه د یروشلم خلاف راوچته شوې ده او دا به کمه نه شی.“

(۲۶) خو د یهوداه هغه بادشاه له واپس ورشه چا چې د مالک خدای سره د مشورې دپاره رالېږلے یې او هغه ته ووايه چې، ”مالک خدای د بنی اسرائیلو خدای پاک د هغه پېغام په حقله داسې فرمائی چې تا اوس اوس واورېدو، (۲۷) نو ته پښېمانه شوې او د خدای پاک په حضور کښې دې خپل ځان عاجز کړو، کله چې تا واورېدل چې هغه د دې ځای او خلقو خلاف خبرې وکړې. کله چې تا خپل ځان زما د وړاندې عاجز کړو او خپلې جامې دې وشلولې او زما په حضور کښې وژړل، نو ما ستا دعا واورېدله، مالک خدای فرمائی، (۲۸) او زه چې یروشلم له کومه سزا ورکوم هغه به تر هغه وخت پورې نه راځی چې ترڅو ته مړ شوے نه یې. او زه به تا پرېږدم چې په سلامتی سره مړ شې.“ نو هغه سړی د دې پېغام سره یوسیا ه بادشاه ته راواپس شول.

د یوسیاہ د مالک خدائ سره د لوظ نوی کول

۲۹ یوسیاہ بادشاه د یهوداه او یروشلم ټول مشران راغونډ کړل، (۳۰) او هغوی په یو خائ د مالک خدائ کور ته لاړل، چې امامان او لیویان او ټول خلق، مالداره او غریبانان په کښې شامل وو. بادشاه د هغوی ټولو په مخکښې د لوظ د هغه کتاب تلاوت وکړو، کوم چې د مالک خدائ په کور کښې موندلې شوې وو. (۳۱) هغه د شاهي ستني سره ولاړ وو او د مالک خدائ سره یې یو لوظ وکړو چې د هغه تابعداری به کوی او د زړه د اخلاصه د هغه قانون او حکمونه به مني او هغه مطالبې به پوره کوی کومې چې د دې لوظ سره تړلې دی، هم هغه شان چې څنگه په هغه کتاب کښې لیکلې شوی دی. (۳۲) هغه د بنیامین خلق او د یروشلم خلق هم هغه لوظ ته مجبور کړل. نو د یروشلم خلقو د لوظ هغه مطالبې ومنلې کوم لوظ چې هغوی د خپل پلار نیکه خدائ پاک سره کړې وو. (۳۳) نو یوسیاہ بادشاه هغه ټول حرام کاره بتان تباہ کړل کوم چې د اسرائیل په علاقه کښې وو او چې ترڅو پورې هغه ژوندې وو، نو هغوی د مالک خدائ د هغوی د پلار نیکه خدائ پاک نه نه اورېدل.

د یوسیاہ د فسحې اختر کول

۳۵ (۱) یوسیاہ بادشاه په یروشلم کښې د مالک خدائ د درناوی دپاره د فسحې اختر وکړو، د وپومبی میاشتي په څوارلسمه ورځ هغوی د اختر دپاره گډوډی حلال کړل. (۲) هغه امامانو ته هغه زمه واری حواله کړې کومې چې هغوی د مالک خدائ په کور کښې کولې او د هغوی حوصله افزائی یې وکړه چې دا په بنه طریقه کوی. (۳) هغه د بنی اسرائیلو اُستازانو یعنی هغه لیویانو ته هم دا اصول وښودل، چې هغوی مالک خدائ ته وقف شوی وو، ”د لوظ صندوق د مالک خدائ په هغه کور کښې کېږدئ کوم چې د داؤد زوی سلیمان بادشاه جوړ کړې دے. تاسو به نور دا یو خائ نه بل خائ ته نه وړی، خو تاسو به د مالک

خُدائ د خپل خُدائ پاک او د هغه د خلقو بنی اسرائیلو خدمت کوئ. (٤) د پلو په مطابق او د هغه زمه وارو په مطابق په خپلو خایونو باندې تیار ودرېږئ، کومې چې درته داؤد بادشاه او د هغه زوی سلیمان بادشاه حواله کړی دی، (٥) او خپلو خانونو له داسې ترتیب ورکړئ چې تاسو موجود یئ نو چې د بنی اسرائیلو د هر خاندان مدد وکړئ. (٦) تاسو به د فسحې د اختر گډوډی او چېلی حلال کړئ. اوس خپل خانونه پاک کړئ او د دې دپاره قربانی تیارې کړئ چې ستاسو بنی اسرائیلیان هغه اصُول ومني کوم چې مالک خُدائ د موسی په ذریعه بنودلی دی. (٧) د فسحې د اختر دپاره یوسیاہ بادشاه خلقو له د خپلو خاروو او رَمو نه دېرش زره گډان، گډوډی او د چېلو بچی او درې زره غوی وړکړل. (٨) د هغه آفسرانو په خپله خوبه خلقو، امامانو او د لیویانو د استعمال دپاره هم خنار وړکړل. او د مالک خُدائ د کور مشرانو آفسرانو، مشر امام خلیقیاہ، زکریاہ او یحی ایل امامانو له دوه زره او شپږ سوه گډوډی او د چېلو بچی او درې سوه غوی وړکړل چې په اختر کښې قربانی شی. (٩) د لیویانو مشرانو، کنعنیاہ، او د هغه وروڼه سمعیاہ او نتنی ایل، او ورسره حسبیاہ، یحی ایل او یوزبد پینځه زره گډوډی او د چېلو بچی او پینځه سوه غوی لیویانو له وړکړل چې د فسحې په اختر کښې یې قربانی کړی. (١٠) کله چې د فسحې اختر دپاره هر څه تیار شول، نو امامان او لیویان د بادشاه د حکم په مطابق په خپلو خایونو ودرېدل. (١١) کله چې گډوډی او چېلی حلال کړی شول، نو امامانو په قربان گاه باندې وینه وشیندله او لیویانو د هغې نه څرمنې وویستلې. (١٢) بیا هغوی خاروی د سوزېدونکې نذرانې دپاره د کورنو د پلو په مطابق په خلقو باندې تقسیم کړل، نو هغوی دا د موسی د شریعت د اصُولو په مطابق پېش کړل. (١٣) لیویانو د اصُولو په مطابق د فسحې اختر قربانی په اور وړتې کړې او مقدسې نذرانې یې په لوبڼو کښې، دېگونو او پتیلو کښې ویشولې او غوښه یې زر زر په خلقو باندې تقسیم کړه. (١٤) د دې کېدو نه پس، لیویانو د خپل ځان دپاره او د هارون د اولاد امامانو دپاره د غوښې بندویست وکړو، ځکه چې امامان د سحر نه واخله تر

ماښام پورې مصروف ؤو او د قربانو وازگه او هغه څاروی یې سوزول چې په پوره توگه سوزولې شول. (۱۵) د لیوی قبیلې د آسف د قبیلې دا موسیقاران په هغه ځایونو کښې ؤو کوم چې هغوی ته د داؤد د اصولو په مطابق حواله شوی ؤو، آسف، هیمان او د بادشاه پېغمبر یدوتون. د مالک خدای د کور د دروازو څوکیدارانو ته د خپلو ځایونو نه د تلو ضرورت نه وو، ځکه چې نورو لیویانو د هغوی دپاره د فسحې اختر تیار کړې وو. (۱۶) څنگه چې یوسیاہ بادشاه حکم کړې وو نو په هغه ورځ د مالک خدای د عبادت دپاره او د فسحې اختر کولو دپاره او په قربان گاه باندې د سوزېدونکې نذرانې سوزولو دپاره هر څه شوی ؤو. (۱۷) کوم بنی اسرائیلیان چې موجود ؤو نو هغه ټولو اووه ورځې د فسحې اختر او د پتیرې روتې اختر وکړو. (۱۸) د سموئیل پېغمبر د وخت نه د فسحې اختر دغه شان نه وو شوې. په پخوانو بادشاهانو کښې یو کس کله هم د فسحې داسې اختر نه وو کړې، چې کوم یوسیاہ بادشاه، امامانو، لیویانو او د یهوداه، اسرائیل او د یروشلم خلقو وکړو. (۱۹) د یوسیاہ د بادشاهۍ په اتلسم کال داسې وشول.

د یوسیاہ د بادشاهۍ ختمېدل

(۲۰) کله چې یوسیاہ بادشاه د مالک خدای کور دپاره دا هر څه وکړل، نو د مصر بادشاه نکوه یو لښکر روان کړو چې د فرات په سیند په کرکمیس کښې جنګ وکړی. او یوسیاہ د هغه خلاف د جنګ کولو دپاره راووتلو، (۲۱) خو نکوه یوسیاہ له دا پېغام ولېرلو، ”د یهوداه بادشاه دا جنګ چې زه کوم د دې تعلق تا سره نشته. زه تا سره جنګ کولو دپاره نه یم راغلی، زه د خپلو دشمنانو سره د جنګ کولو دپاره راغلی یم او خدای پاک راته فرمائیلی دی چې تېز لاړ شه. خدای پاک زما مل دے، نو زما مخالفت مه کوه، گنې هغه به تا تباہ کړی.“ (۲۲) خو خدای پاک چې د نکوه فرعون په ذریعه څه وفرمائیل نو یوسیاہ هغې ته غوږ نه کېښودو، نو هغه خپل شکل بدل کړو او د مجدو په مېدان کښې د جنګ دپاره لاړو. (۲۳) د جنګ په دوران کښې یوسیاہ بادشاه د مصریانو په غشو باندې

ولگېدو. هغه خپلو نوکرانو له حکم ورکړو، ”ما د دې ځای نه بوځئ، زه سخت زخمی شوی يم.“ (٢٣) هغوی هغه د خپل جنگی گاډی نه اوچت کړو او چې هلته د هغه کومه دویمه جنگی گاډی وه په هغې کبني پي واچولو او یروشلم ته یې یووړو. هلته هغه مړ شو او په شاهي اديره کبني بنخ کړی شو. د یهوداه او یروشلم ټولو خلقو د هغه په مرگ باندې د غم ژړا وکړه. (٢٥) یرميا په پغمبر د یوسياہ بادشاه دپاره یوه د غم سندرہ جوړه کړه. نو د اسرائیل په ملک کبني د سندرغاړو، ناریناؤ او زاناناؤ دواړو دا یو رواج جوړ شو، چې کله به هغوی د هغه دپاره د غم ژړا کوله نو دا سندرہ به یې وئيله. دا سندرہ د مرثیو په کتاب کبني لیکلې شوې ده. (٢٦) یوسياہ چې نور هر څه هم کړی و، مالک خدای ته د هغه وقف کېدل، د هغه د شریعت تابعداری، (٢٧) او د اول نه واخله تر آخره پورې د هغه تاریخ دا هر څه د اسرائیل او یهوداه په تاریخ کبني لیکلې شوی دی.

د یهوداه بادشاه یهوآخز

٣٦ (١) د یهوداه خلقو د یوسياہ زوی یهوآخز خوښ کړو او په یروشلم کبني یې بادشاه جوړ کړو. (٢) یهوآخز د درویشتو کالو وو چې هغه د یهوداه بادشاه شو او درې میاشتې یې په یروشلم بادشاهي وکړه. (٣) د مصر بادشاه نکوه هغه قېدی کړو او د یهوداه خلق یې دې ته مجبور کړل چې درې زره او څلور سوه کلو سپین زر او څلور دېرش کلو سره زر محصُول ورکوی. (٤) نکوه الياقيم د یهوداه بادشاه جوړ کړو چې هغه د یهوآخز ورور وو او د هغه نوم یې یهوایقیم ته بدل کړو. نکوه یهوآخز مصر ته بوتلې وو.

د یهوداه بادشاه یهوایقیم

(٥) یهوایقیم د پینځویشتو کالو وو چې هغه د یهوداه بادشاه شو او هغه په یروشلم باندې یوولس کاله بادشاهي وکړه. هغه د مالک خدای خپل خدای پاک خلاف

گناه وکړه. (٦) د بابل بادشاه نبوکدنضر په يهوداه حمله وکړه، يهويقيم يې ونيولو او بابل ته يې په زنخپرونو کښې بوتلو. (٧) نبوکدنضر د مالک خدای د کور خه خزاني يورې او په بابل کښې يې په خپل محل کښې کېښودې. (٨) يهويقيم چې هر خه هم کړی و، سره د هغه د خرابو رسمونو او چې هغه کوم حرام کارونه کړی و، هغه د اسرائيل او د يهوداه د بادشاهانو په تاريخ کښې ليکلې شوی دی. نو د هغه زوی يهوياکين د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه يهوياکين

(٩) يهوياکين د اتلسو کالو و چې هغه د يهوداه بادشاه شو او هغه په يروشلم درې مياشتې او لس ورځې بادشاهي وکړه. هغه هم د مالک خدای خلاف گناه وکړه. (١٠) کله چې سپرلې شو، نو نبوکدنضر بادشاه يهوياکين بابل ته قېدی بوتلو او د مالک خدای د کور خزاني يې يورې. بيا نبوکدنضر د يهوياکين تره صدقيه د يهوداه او يروشلم بادشاه جوړ کړو.

د يهوداه بادشاه صدقيه

(١١) صدقيه د يوويشتو کالو و چې هغه د يهوداه بادشاه شو او په يروشلم يې يوولس کاله بادشاهي وکړه. (١٢) هغه د مالک خدای خلاف گناه وکړه او د يرمياه پېغمبر خبرې يې په عاجزی سره وانه وربدلې، چا چې د مالک خدای خبرې کولې.

د يروشلم تباھي

(١٣) صدقيه د نبوکدنضر بادشاه خلاف بغاوت وکړو، اگر چې هغه د خدای پاک په وړاندې دا لوظ کړې و چې د نبوکدنضر وفادار به وي. هغه د خپل ضد په وجه نه توبه گار کېدو او مالک خدای، د بني اسرائيلو خدای پاک يې خه پرواه نه

ساتله. (۱۴) د دې نه علاوه، د يهوداه لار بنوونکی امامان او خلق د بتانو په عبادت کښې د هغوی نه گېرچاپېره گناهگارو قومونو په نقش قدم باندې روان ؤو او د هغوی په شان حرام کارونه يې وکړل، هغوی د مالک خدای هغه کور ناپاک کړو کوم چې مالک خدای په خپله مقدس کړې وو. (۱۵) مالک خدای د هغوی د پلار نيکه خدای پاک د خپلو خلقو د خبردارۍ دپاره پېغمبران رالېږل، ځکه چې خدای پاک غوښتل چې هغوی او خپل کور بچ کړي. (۱۶) خو هغوی د خدای پاک په پېغام وړونکو پورې توقي وکړې، د هغوی خبرو ته يې توجه ورنه کړه او د هغه په پېغمبرانو پورې يې خدا وکړه، تر دې پورې چې د مالک خدای غصه د هغه د خلقو خلاف دومره زياته شوه چې د هغې نه د خلاصون لار نه وه. (۱۷) نو مالک خدای د بابل بادشاه راوستو چې په هغوی حمله وکړي، تر دې چې د مالک خدای په کور کښې هم هغه د يهوداه زلمی ووژل. هغه په ځوان يا بوډا، په نر يا ښځه، بيمار يا روغ په هيچا هم رحم نه کولو. خدای پاک هغوی ټول ورته حواله کړل. (۱۸) د بابل بادشاه د مالک خدای کور، د دې خزاني او د بادشاه او د هغه د آفسرانو دولت لوټ کړو او هر څه يې بابل ته يوړل. (۱۹) هغه د مالک خدای کور او ښار، سره د دې ټولو محلونو او دولت وسوزولو او د ښار دېوال يې راوغورزولو. (۲۰) هغه ټول ژوندۍ پاتې کسان بابل ته بوتلل، چرته چې هغوی او د هغوی اولاد تر هغې پورې د نوکرانو په توگه د هغه خدمت کولو چې د فارس حکومت را اوچت شوې نه وو. (۲۱) د یرميا په پېغمبر په ذریعه چې د مالک خدای کوم پېغام اورولې شوې وو نو هغه پوره شو چې، ”اویا کاله به هغه زمکه شاړه پرته وي، ځکه چې هغې د سبت آرام نه وو کړې.“

د خورس بنی اسرائیلو له د واپس کېدو حکم ورکول

(۲۲) د فارس د خورس بادشاه د بادشاهۍ په ورومې کال مالک خدای هغه څه رښتیا کړل چې څه يې د یرميا په پېغمبر په ذریعه فرمائیلی ؤو. هغه د خورس حوصله افزایي وکړه چې دا حکم جاری کړي او د خط په شکل کښې د هغه د

بادشاهی هر خائ ته ولېرلے شی او بیان شی: ﴿۲۳﴾ ”دا د فارس د خورس بادشاه
حکم دے. مالک خدائ، د آسمان خدائ پاک زه په ټوله دنیا باندې حکمران جوړ
کړے یم او ما له یې دا زمه واری راکړې ده چې د هغه دپاره د یروشلم په یهوداه
کښې یو کور جوړ کړم، نو تاسو ټول څوک چې د خدائ پاک خلق یئ، هلته خئ
او مالک خدائ ستاسو خدائ پاک دې ستاسو مل شی.“